

SANTUOKA IR ŠEIMOS SANTYKIAI

KURSO KLAUSYTOJO VADOVĖLIS

SANTUOKA IR ŠEIMOS SANTYKIAI

KURSO KLAUSYTOJO VADOVĖLIS

Išleido
Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčia
Salt Lake City, Juta

Pastabos ir pasiūlymai

Būsime dėkingi už Jūsų pastabas ir pasiūlymus, susijusius su šiuo vadovėliu.
Prašome siųsti juos šiuo adresu:

Curriculum Planning
50 East North Temple Street, Floor 24
Salt Lake City, UT 84150-3200
JAV (USA)

El. paštas: cur-development@ldschurch.org

Prašome užrašyti Savo vardą, pavardę, adresą, apylinkę ir kuolą. Nepamirškite užrašyti vadovėlio pavadinimo. Tada išdėstykite savo pasiūlymus ir pastabas apie šio vadovėlio stipriausias puses bei ką siūlote jame pagerinti.

©2007 by Intellectual Reserve, Inc.

Visos teisės saugomos

Išspausdinta Vokietijoje

Originalas anglų kalba patvirtintas 8/97

Vertimas patvirtintas 8/97

Marriage and Family Relations: Participant's Study Guide vertimas

Lithuanian

TURINYS

„Šeima. Pareiškimas pasauliui“	iv
Įvadas	v
Santuokos ir šeimos santykių kurso apžvalga	vii

A DALIS. SANTUOKOS STIPRINIMAS

1. „Šeima yra Kūrėjo plano šerdis“	3
2. Vienybės santuokoje stiprinimas	7
3. Meilės ir draugystės santuokoje puoselėjimas.	10
4. Sunkumų santuokoje įveikimas	14
5. Sunkumų įveikimas pozityviu bendravimu	16
6. Santuokos stiprinimas tikėjimu ir malda	19
7. Gydanti atleidimo galia	23
8. Šeimos finansų tvarkymas	26

B DALIS. GIMDYTOJŲ PAREIGOS STIPRINANT ŠEIMĄ

9. „Vaikai – Viešpaties dovana“	33
10. Šventi tėvo ir motinos vaidmenys (Pirma dalis: tėvo vaidmuo)	37
11. Šventi tėvo ir motinos vaidmenys (Antra dalis: motinos vaidmuo)	41
12. Mokykite vaikus pavyzdžiu ir pamokymu	46
13. Mokykite vaikus evangelijos principų (Pirma dalis)	52
14. Mokykite vaikus evangelijos principų (Antra dalis)	56
15. Nukreipkite vaikus, kai jie daro sprendimus.	62
16. Šeimos malda, bendras Raštų studijavimas ir šeimos namų vakaras	66

PAREIŠKIMAS PASAULIUI

PASTARŪJŲ DIENŲ ŠVENTŪJŲ JĖZAUS KRISTAUS BAŽNYČIOS
PIRMOJI PREZIDENTŪRA IR DVYLIKOS APAŠTALŲ TARYBA

*M*es, Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčios Pirmoji prezidentūra ir Dvylikos apaštalių taryba, iškilmingai pareiškiame, kad santuoka tarp vyro ir moters yra paskirta Dievo ir kad šeima yra Kūrėjo plano jo vaikų amžinajam likimui šerdis.

Visos žmogiškos esybės – vyrai ir moterys – sukurti pagal Dievo atvaizdą. Kiekvienas yra mylimas dvasinis dangiškųjų tėvų sūnus ar dukra, ir, kaip toks, kiekvienas turi dievišką prigimtį ir paskirtį. Lytis yra esminė asmens ikimirtingojo, mirtingojo ir būsimo amžinojo savitumo bei paskirties charakteristika.

Ikimirtingojoje karalystėje dvasiniai sūnūs ir dukterys pažinojo ir garbino Dievą kaip savo Amžinąjį Tėvą ir priėmė jo planą, kurio dėka jo vaikai gali gauti fizinį kūną ir įgyti žemiškos patirties, kad galėtų tobulėti ir galų gale realizuoti savo, kaip amžinojo gyvenimo pavaldėtojų, dieviškąją paskirtį. Dievo laimės planas įgalina, kad šeimos tarpusavio santykiai anapus kapo ribos tęstųsi amžinai. Šventose šventyklose vykdomos šventos apeigos ir sudaromos sandoros suteikia žmonėms galimybę grįžti Dievo akivaizdon ir šeimoms būti amžinai suvienytoms.

Pirmas Dievo įsakymas Adomui ir Ievai yra susijęs su ju, kaip vyro ir žmonos, galimybe būti tėvais. Skelbiame, kad Dievo įsakymas savo vaikams daugintis ir pripildyti žemę tebegalioja. Be to, skelbiame, jog Dievas įsakė, kad šventos dauginimosi galios būtų panaudojamos tik tarp vyro ir moters, kurie oficialiai sutuokti kaip vyras ir žmona.

Skelbiame, kad priemonės, kuriomis kuriama mirtingoji gyvybė, yra nustatytos Dievo. Tvirtiname, kad gyvybė yra šventa ir kad Dievo amžinajame plane ji yra nepaprastai svarbi.

Vyras ir žmona turi šventą atsakomybę mylėti ir rūpintis vienas kitu bei savo vaikais. „Vaikai yra

Viešpaties dovana“ (Ps. 127:3). Tėvų šventa pareiga – išauklėti savo vaikus su meile ir teisumu, patenkinti jų fizinius bei dvasinius poreikius, mokyti juos mylėti ir tarnauti vienas kitam, laikytis Dievo įsakymų ir būti įstatymus gerbiančiais piliečiais, kur jie begyventų. Vyrai ir žmonos – motinos ir tėvai – turės atsakyti prieš Dievą už šių pareigų vykdymą.

Šeima įsteigė Dievas. Santuoka tarp vyro ir moters yra esminė jo amžinojo plano dalis. Vaikams duota teisė gimti santuokoje ir būti auklėjamiems tėvo ir motinos, kurie ištikimai gerbia savo santuokos įžadus. Laimė šeimyniniame gyvenime geriausiai pasiekama, kai ji pagrįsta Viešpaties Jėzaus Kristaus mokymais. Laimingos santuokos ir šeimos sukuriamos ir palaikomos, remiantis tikėjimo, maldos, atgailos, atlaidumo, pagarbos, meilės, užuojautos, darbo ir pilnaverčio poilsio principais. Pagal dievišką planą tėvai turi pirmininkauti savo šeimoms su meile ir teisumu, būti atsakingi už aprūpinimą viskuo, kas būtina pragyvenimui, ir savo šeimų apsaugą. Motinos visų pirma atsako už savo vaikų ugdymą. Vykdamas šias šventas pareigas, tėvai ir motinos yra įpareigoti padėti vienas kitam kaip lygūs partneriai. Nedarbingumas, mirtis ar kitos aplinkybės gali priversti atitinkamai prisitaikyti. Esant reikalui turi padėti giminės.

Įspėjame, kad asmenys, kurie pažeidžia skaistybės sandoras, šurkščiai elgiasi su sutuoktiniu ar vaikais, arba nevykdo savo šeimyninių pareigų, vieną dieną turės atsakyti prieš Dievą. Be to, įspėjame, kad šeimos ardymas atneš asmenims, bendruomenėms ir tautoms dideles nelaimes, išpranašautas senovės ir šiuolaikinių pranašų.

Kviečiame atsakingus piliečius ir vyriausybės pareigūnus visur paremti šiuos principus, skirtus palaikyti ir sustiprinti šeimą – pagrindinį visuomenės padalinį.

Šis pareiškimas yra prezidento Gordono B. Hinklio pranešimo, perskaityto Paramos bendrijos visuotiniame susirinkime, įvykusiam 1995 metų rugsėjo 23 dieną Solt Leik Sityje, dalis.

ĮVADAS

Šio kurso tikslas

Santuokos ir šeimos santykių kursas skirtas padėti Bažnyčios nariams stiprinti santuoką ir šeimą bei rasti džiaugsmą savo šeimos santykiuose. Jis suskirstytas į dvi dalis. A dalis „Santuokos stiprinimas“ ypač naudinga sutuoktinių poroms ir besiruošiantiems tuoktis Bažnyčios nariams. B dalis „Gimdytojų pareigos stiprinant šeimą“ padeda gimdytojams ir seneliams „auklėti [vaikus], drausminant ir mokant Viešpaties vardu.“ (Ef 6:4.)

Kursas pagrįstas doktrinomis ir principais, kurių moko Raštai bei pastarųjų dienų pranašai ir apaštalai. Jame ypatingai pabrėžiamas dokumentas „Šeima. Pareiškimas pasauliui“, pridėtas iv šio vadovėlio puslapyje.

Kurso apžvalgos ieškokite vii–viii puslapiuose. Dažnai peržvelkite šią apžvalgą, kad prisimintumėte jau išmoktas doktrinas ir principus bei pasiruoštumėte kitoms pamokoms.

Kurso lankymas pagal jūsų poreikius

Jūs turite galimybę lankyti kursą pagal savo individualius poreikius. Pavyzdžiui, jeigu esate susituokęs (-usi), bet neturite vaikų, galite pasirinkti lankyti pirmąsias aštuonias pamokas ir nebelankyti paskutinių aštuonių. Jeigu esate vienišas gimdytojas, galite pasirinkti lankyti tik B dalies pamokose.

Dalyvavimas kurso pamokose

Pasirinkdamas (-a) dalyvauti šiame kurse, parodėte troškimą stiprinti savo šeimą. Kad pajustumėte visą kurso atnešamą naudą, jums reikia dalyvauti klasės diskusijose, naudotis šiuo vadovėliu ir stengtis pritaikyti išmoktas doktrinas ir principus.

Dalyvavimas klasės diskusijose

Kartu su kitais klausytojais dalyvaudami klasės diskusijose, galėsite pajusti Šventosios Dvasios poveikį ir mokyti bei ugdyti vienas kitą. Viešpats sakė: „Paskirkite tarp savęs mokytoją, ir tegul ne visi kalba vienu metu; bet tegul vienu metu kalba vienas, ir tegul visi klausosi jo žodžių, kad, visiems pasisakius, visi visų būtų ugdomi ir kad kiekvienas žmogus turėtų vienodą privilegiją.“ (DS 88:122.)

Visi kurso klausytojai gali pasimokyti vienas iš kito, nepriklausomai nuo jų vedybinės ar vaikų augini-

mo patirties. Geriausius patyrimus klasėje patirsite tada, kai dalinsitės savo patirtimi, susijusia su pamokų temomis, ir su pagarba išklausysite kitus. Liudydamas (-a) apie aptariamą tiesą, galite sustiprinti savo bei kitų klausytojų liudijimus. Tačiau turėtumėte būti atsargus (-i) ir nepasakoti šventų ar intymių išgyvenimų, kurių nedera aptarinėti per klasės diskusijas. Taip pat turėtumėte atminti, kad klasės pamokai skirtas ribotas laikas, ir būti taktiškas (-a) su mokytoju bei kitais klausytojais.

Šio vadovėlio naudojimas

Per savaitę, po kiekvienos pamokos, naudokitės šiuo vadovėliu, kad apžvelgtumėte, ko išmokote. Šiame vadovėlyje rasite „Pritaikymo idėjas.“ Tai pasiūlymai, padėsiantys jums įgyvendinti kiekvienoje pamokoje išmoktas doktrinas ir principus. Be to, kiekvienai pamokai yra skirti vienas ar du Bažnyčios visuotinių įgaliotinių straipsniai. Jei esate susituokęs (-usi), jums gali būti labai naudinga skaityti ir aptarti šiuos straipsnius su sutuoktine (-iu).

Kai kurie iš šių straipsnių pradžioje buvo pranešimai, skaityti visuotinėse konferencijose ir kituose susirinkimuose, o kiti straipsniai buvo parašyti Bažnyčios žurnalams. Kadangi straipsniai paimti iš skirtingų leidinių, reikėjo atlikti minimalius pakeitimus, kad būtų suvienodintas šio vadovėlio straipsnių formatas. Pavyzdžiui, buvo išimti kai kurie visuotinių konferencijų kalbų įžanginiai žodžiai, taip pat pakeistos kai kurios antraštės ir citatos. Tačiau mokymai liko nepakeisti.

Išmoktų doktrinų ir mokymų pritaikymas

Neužtenka vien tik mokyti evangelijos. Kad evangelija duotų vaisių jūsų gyvenime, turite gyventi pagal tai, ko mokotės. Prezidentas Haroldas B. Li, vienuoliktasis Bažnyčios prezidentas, patarė:

„Visi evangelijos principai ir apeigos tam tikra prasme yra tik kvietimai mokyti evangelijos praktiškai pritaikant jos mokymus. Joks žmogus neišmano dešimtinės principo, kol nemoka dešimtinės. Niekas neišmano Išminties žodžio principo, kol nesilaiko Išminties žodžio. Vaikas ar net suaugęs žmogus neatšiverčia dešimtinės, Išminties žodžio, šabo dienos šventimo ar maldos atžvilgiu, tik girdėdamas kokių žmogų kalbant apie šiuos principus. Evangelijos išmokstame gyvendami pagal ją...“

...Mes niekada nieko tikrai nežinome apie evangelijos mokymus, kol nesame patyrę palaimų, išliejamų gyvenant pagal kiekvieną principą.“ (*Stand Ye in Holy Places* [1974], 215.)

Papildomi šaltiniai

Papildomos informacijos šiame kurse aptariamomis temomis rasite šiuose Bažnyčios išleistuose leidiniuose. Juos galite įsigyti per Bažnyčios paskirstymo centrus. Siūlome įsigyti šiuos leidinius ir naudoti juos savo namuose.

- *Šeimos vadovėlis* (31180 156). Šis vadovėlis aprašo šeimos organizaciją, pateikia informacijos apie evangelijos mokymą namuose bei išdėsto kunigystės apeigų ir palaiminimų procedūras.
- Straipsniai apie santuoką ir šeimą Bažnyčios žurnaluose.
- *Family Home Evening Resource Book* (31106). Ši knyga padeda tėvams ir vaikams paruošti pamokėles šeimos namų vakarui (3–160; 173–232). Joje pateikti patarimai, kaip sėkmingai surengti šeimos namų vakarą (163–170) ir patarimai, kaip vaikus mokyti kai kurių principų bei pareigų (235–262). Joje taip pat yra idėjų šeimos veikloms organizuoti (265–340).
- *Teaching, No Greater Call* (36123). Šioje knygoje pateikiami principai ir praktiški patarimai, padantys Bažnyčios nariams tobulinti evangelijos mokymo įgūdžius. Tėvams ypač naudinga knygos D dalis, pavadinta „Mokymas namuose.“ (125–148.)
- *Mokytojų vadovėlis* (34595 156). Šiame vadovėlyje pateikti patarimai, kaip pagerinti evangelijos dėstymą bei mokymąsi.
- *Jaunimo stiprybės vardan* (34285 156 arba 36550 156). Šioje knygelėje išdėstytos Bažnyčios normos pasimatymams, rūbams ir išvaizdai, draugystei, sąžiningumui, kalbai, informacijos priemonių naudojimui, protinei ir fizinei sveikatai, muzikai ir šokiams, seksualiniam tyrumui, sekmadieniniam elgesiui, atgailai, vertumui bei tarnavimui kitiems.
- *A Parent's Guide* (31125). Šiame vadovėlyje pateikiami pasiūlymai, padėsiantys tėvams mokyti savo vaikus apie fizinį artumą.
- *Cornerstones of a Happy Home* (33108). Šioje brošiūroje pateikta prezidento Gordono B. Hinklio kalba, pasakyta jam tarnaujant antruoju patarėju Pirmojoje prezidentūroje.
- *Šeimos finansų vadovas* (2000 m. balandžio mėn. Liahona). Šiame straipsnyje pateikiami praktiniai vyresniojo Marvino Dž. Eštono iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo patarimai, kaip tvarkyti šeimos finansus.

SANTUOKOS IR ŠEIMOS SANTYKIŲ KURSO APŽVALGA

A DALIS. SANTUOKOS STIPRINIMAS

---

1 PAMOKA. „ŠEIMA YRA KŪRĖJO PLANO ŠERDIS“

Pastarųjų dienų pranašai skelbia amžinąją santuokos ir šeimos svarbą.

Amžinoji santuoka gali teikti džiaugsmo ir dideles palaimas šiame gyvenime ir visą amžinybę.

Santuokos ir šeimos santykių kursas skirtas padėti mums rasti džiaugsmo savo šeimos santykiuose.

Mūsų namai gali būti „truputis dangaus“, jei statome „ant mūsų Išpirkėjo uolos.“

2 PAMOKA. VIENYBĖS SANTUOKOJE STIPRINIMAS

Viešpats įsakė vyrams ir žmonoms būti viena.

Vyrai ir žmonos turi vertinti vienas kitą kaip lygia-verčius partnerius.

Vyrai ir žmonos turėtų leisti vienas kitą papildyti savo individualiomis savybėmis ir sugebėjimais.

Vyrai ir žmonos privalo būti vienas kitam ištikimi.

3 PAMOKA. MEILĖS IR DRAUGYSTĖS SANTUOKOJE PUOSELĖJIMAS

Vyrai ir žmonos turi puoselėti meilę vienas kitam.

Meilės jausmų ir geranoriškumo parodymas palaiko santuokoje meilę bei draugystę.

Deramas intymumas santuokoje yra meilės išraiška.

Sutuoktiniai turėtų siekti tikrosios meilės, tyros Kristaus meilės.

4 PAMOKA. SUNKUMŲ SANTUOKOJE ĮVEIKIMAS

Visos sutuoktinių poros susidurs su sunkumais.

Vyrai ir žmonos gali įveikti bet kokią sunkumą, jei į santuoką žiūri kaip į sandorą.

Iškilius sunkumams, galime pasirinkti į juos atsakyti kantrybe ir meile, o ne susierzinimu ar pykčiu.

5 PAMOKA. SUNKUMŲ ĮVEIKIMAS POZITYVIU BENDRAVIMU

Kiekviena sutuoktinių pora susidurs su nuomonių skirtumais.

Vyrai ir žmonos turėtų ieškoti pasigėrėtinų vienas kito savybių.

Pozityvus bendravimas padeda išvengti sunkumų ir juos įveikti.

6 PAMOKA. SANTUOKOS STIPRINIMAS TIKĖJIMU IR MALDA

Vyrai ir žmonos turėtų bendradarbiauti stiprindami savo tikėjimą į Jėzų Kristų.

Jeigu vyrai ir žmonos meldžiasi drauge, ant jų liejasi palaimos.

7 PAMOKA. GYDANTI ATLEIDIMO GALIA

Atleidumo dvasia tarp vyro ir žmonos padeda sukurti ramybę ir pasitikėjimo bei saugumo jausmą.

Vyrai ir žmonos turėtų prašyti vienas kito atleidimo už savo netobulumus ir nuoširdžiai stengtis pasitaisyti.

Vyrai ir žmonos turėtų stengtis atleisti vienas kitam.

8 PAMOKA. ŠEIMOS FINANSŲ TVARKYMAS

Kad santuoka būtų laiminga, būtinas teisingas finansų tvarkymas.

Vyrai ir žmonos turėtų bendradarbiauti laikydamiesi pagrindinių finansų tvarkymo principų.

9 PAMOKA. „VAIKAI – VIEŠPATIES DOVANA“

Dangiškasis Tėvas patiki savo dvasinius vaikus žemiškiesiems gimdytojams.

Gimdytojai turėtų stengtis patenkinti individualius kiekvieno vaiko poreikius.

Vaikai turi teisę į meilę pagrįstus santykius su savo gimdytojais.

Smurtas prieš vaikus yra nusikaltimas prieš Dievą.

Vaikai atneša daug džiaugsmo į savo gimdytojų gyvenimą.

10 PAMOKA. ŠVENTI TĖVO IR MOTINOS VAIDMENYS (PIRMA DALIS: TĖVO VAIDMUO)

Tėvai ir motinos turėtų bendradarbiauti, kad kiekvienam vaikui parūpintų tikėjimo skydą.

Tėvas turi pirmininkauti su meile ir teisumu.

Tėvas turi aprūpinti savo šeimą tuo, kas būtina pragyvenimui, ir apsaugoti ją.

11 PAMOKA. ŠVENTI TĖVO IR MOTINOS VAIDMENYS (ANTRA DALIS: MOTINOS VAIDMUO)

Motinos dalyvauja Dievo darbe.

Motinos visų pirma atsako už savo vaikų ugdymą.

Tėvai ir motinos turi padėti vienas kitam kaip lygūs partneriai.

12 PAMOKA. MOKYKITE VAIKUS PAVYZDŽIU IR PAMOKYMU

Gimdytojai įpareigoti mokyti savo vaikus.

Gimdytojai, mokydami savo vaikus, gali gauti įkvėpimą.

Gimdytojai moko pavyzdžiu ir pamokymu.

13 PAMOKA. MOKYKITE VAIKUS EVANGELIJOS PRINCIPŲ (PIRMA DALIS)

Gimdytojų mokymai gali padėti vaikams išlaikyti tvirtą tikėjimą.

Gimdytojai turi mokyti savo vaikus pirmųjų evangelijos principų ir apeigų.

Gimdytojai turėtų „mokyti savo vaikus melstis ir teisiai vaikščioti priešais Viešpatį.“

14 PAMOKA. MOKYKITE VAIKUS EVANGELIJOS PRINCIPŲ (ANTRA DALIS)

Gimdytojai parodo meilę savo vaikams mokydami juos.

Gimdytojai privalo mokyti vaikus užuojautos ir tarnavimo.

Gimdytojai privalo mokyti vaikus sąžiningumo ir pagarbos kitų nuosavybei.

Gimdytojai privalo mokyti vaikus apie sąžiningo darbo atnešamą atpildą.

Gimdytojai privalo mokyti vaikus moralinio tyrumo.

15 PAMOKA. NUKREIPKITE VAIKUS, KAI JIE PRIIMA SPRENDIMUS

Reikia nukreipti vaikus, kai jie priima sprendimus.

Gimdytojai gali padėti vaikams teisiai naudoti savo valios laisvę.

Gimdytojai turėtų leisti vaikams pasimokyti iš neišmintingų sprendimų pasekmių.

Gimdytojai turėtų rodyti nesibaigiančią meilę savo nuklydusiems vaikams.

16 PAMOKA. ŠEIMOS MALDA, BENDRAS RAŠTŲ STUDIJAVIMAS IR ŠEIMOS NAMŲ VAKARAS

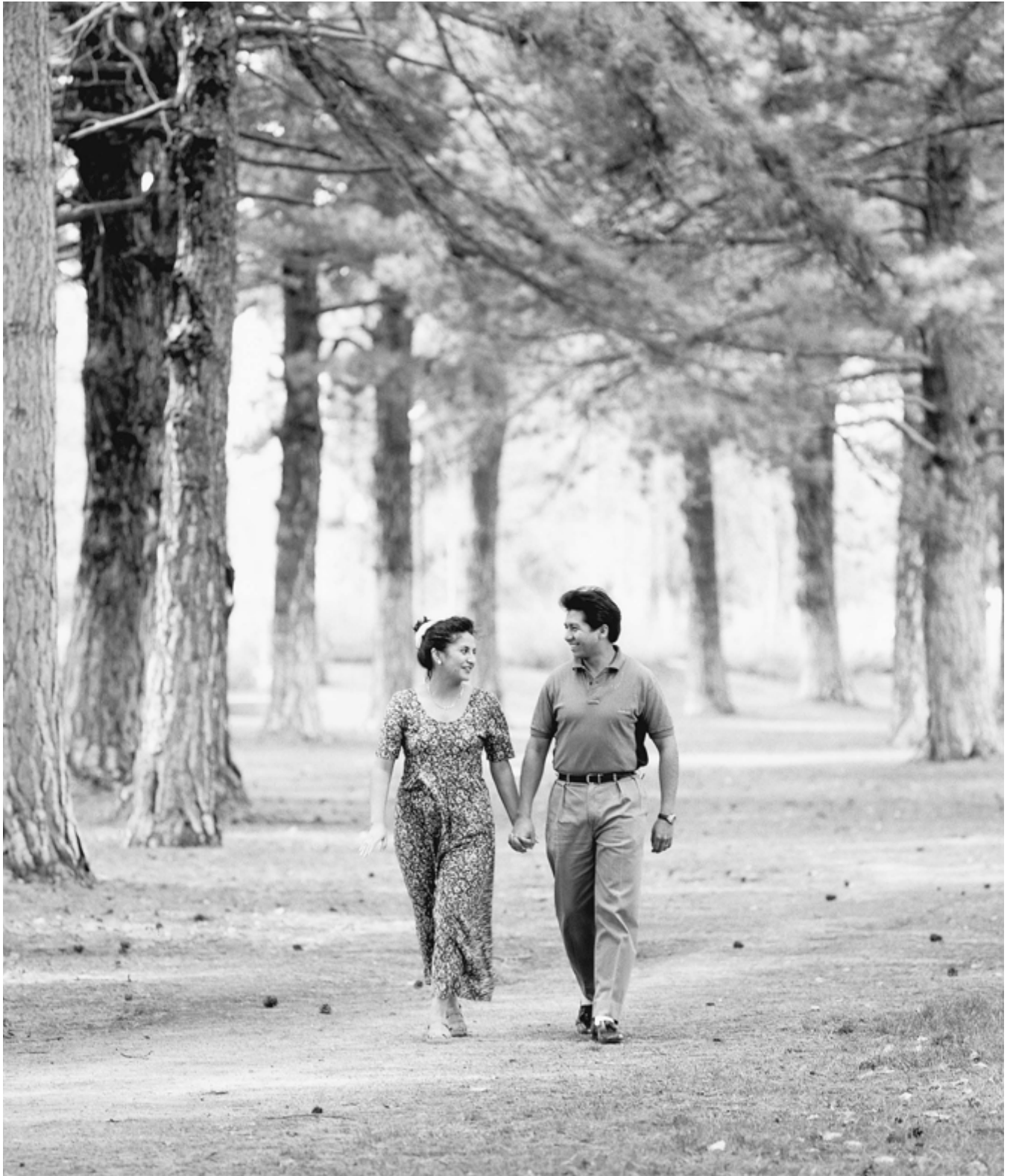
Šeimos malda ir bendras Raštų studijavimas bei šeimos namų vakaras turi užimti svarbią vietą kiekvienoje pastarųjų dienų šventųjų šeimoje.

Jei šeimos meldžiasi drauge, ant jų liejasi didelės palaimos.

Bendras Raštų studijavimas padeda šeimoms priartėti prie Dievo.

Šeimos namų vakaras padeda šeimoms atsilaikyti prieš pasaulio įtaką.

A DALIS SANTUOKOS STIPRINIMAS

„ŠEIMA YRA KŪRĖJO PLANO ŠERDIS“

1

PRITAIKYMO IDĖJOS

Priklausomai nuo jūsų poreikių ir aplinkybių, pasinaudokite vienu ar abiem šiais pasiūlymais.

- Peržvelkite dokumentą „Šeima. Pareiškimas pasauliui.“ (Žr. iv p.) Nustatykite savo gyvenimo sritis, kuriose uoliau vadovausitės šiuo pranašišku patarimu.
- Iš Bažnyčios paskirstymo centro išigykite „Šeima. Pareiškimas pasauliui“ (35602 156) plakatą. Pakabinkite jį savo namuose matomoje vietoje.

SKAITYMO UŽDUOTIS

Išnagrinėkite šį straipsnį. Jei esate susituokęs (-usi), perskaitykite ir aptarkite straipsnį su sutuoktine (-iu).

LAIKUI IR VISAI AMŽINYBEI

Vyresnysis Boidas K. Pakeris
Iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo

Didysis laimės planas

Brangūs broliai ir seserys, Raštuose ir pranašų bei apaštalų mokymuose apie mus ikimirtingajame gyvenime kalbama kaip apie Dievo sūnus ir dukteris, dvasinius vaikus.¹ Lytis egzistavo anksčiau ir neatsirado gimstant į šį mirtingumą.²

Didžiajame pasitarime danguje³ buvo pristatytas Dievo planas⁴ – išgelbėjimo planas⁵, išpirkimo planas⁶, didysis laimės planas⁷. Šis planas suteikia išbandymą, visi turi pasirinkti tarp gera ir pikta⁸. Jo planas parūpina Išpirkėją, apmokėjimą, prikėlimą ir, jei paklustame, mūsų sugrįžimą Dievo akivaizdon.

Priešininkas sukilo ir pasirinko savo planą.⁹ Tiems, kurie sekė juo, buvo neleista gauti mirtingąjį kūną.¹⁰ Tai, kad esame čia, patvirtina, jog mes priėmėme savo Tėvo planą.¹¹

Vienintelis Liuciferio tikslas – priešintis didžiajam laimės planui, sugadinti tyriausius, nuostabiausius ir žaviausius gyvenimo patyrimus: romantinius jausmus, meilę, santuoką, tėvystę.¹² Paskui jį seka širdgėlos ir kaltės šmėklos¹³. Vien tik atgaila gali išgydyti tai, ką jis sužeidžia.

Dievo planas reikalauja santuokos ir šeimos

Laimės planas reikalauja teisios vyro ir moters, vyro ir žmonos, sąjungos.¹⁴ Doktrinos moko mus, kaip elgtis su tais labai stipriais prigimtiniais impulsais, kurie pernelyg dažnai valdo mūsų elgesį.

Adomui buvo sukurtas kūnas pagal Dievo atvaizdą¹⁵, ir jis buvo įvestas į Sodą¹⁶. Pradžioje Adomas

buvo vienas. Jis turėjo kunigystę¹⁷, bet būdamas vienas negalėjo įvykdyti savo sukūrimo paskirties.¹⁸

Joks kitas vyras negalėjo jam padėti. Nei būdamas vienas, nei su kitais vyrais Adomas negalėjo vystytis. Ieva taip pat negalėjo vystytis būdama su kitomis moterimis. Taip buvo tuo metu, taip yra ir dabar.

Buvo sukurta Ieva, tinkama pagalbininkė. Buvo įsteigta santuoka¹⁹, nes Adomas gavo įsakymą glaus-tis prie savo žmonos (o ne tiesiog prie moters) ir „nė prie vienos kitos“²⁰.

Galima sakyti, kad pasirinkimas Ievai buvo pirmas²¹, ir ją reikėtų pagirti už jos sprendimą. Tada „Adomas nupuolė, kad galėtų būti žmonės“²².

Vyresnysis Orsonas F. Vitnis apibūdino Nuopuolį, kaip nukreipiantį žmoniją „dviem kryptimis – žemyn, tačiau į priekį. Nuopuolis atvedė žmogų į pasaulį ir pastatė jo kojas ant pažangos kelio“²³.

Dievas palaimino Adomą ir Ievą ir tarė jiems: „Būkite vaisingi ir dauginkitės“²⁴. Taigi taip buvo įkurta šeima.

Dievas vienodai vertina vyrus ir moteris

Apriškimuose nėra nieko, kas liudytų, kad buvimas vyru, o ne moterimi, suteikia kažkokią pirmenybę Dievo akivaizdoje, arba kad Jis vertina sūnus labiau negu dukteris.

Visas Raštuose minimas dorybes – meilę, džiaugsmą, ramybę, tikėjimą, dievotumą, tikrąją meilę – gali turėti ir vyrai, ir moterys²⁵, o aukščiausios kunigystės apeigos mirtingajame gyvenime suteikiamos tik vyrui ir moteriai, esantiems kartu.²⁶

Po Nuopuolio gamtos įstatymas turėjo didelę valdžią mirtingajam gimimui. Yra dalykų, kuriuos prezidentas Dž. Rubenas Klarkas jaun. pavadino „gamtos

pokštais“²⁷, dėl kurių kyla įvairūs išsigimimai, trūkumai ir nenormalumai. Kad ir kaip neteisinga tai atrodo pagal žmogišką samprotavimą, visgi jie kažkaip atitinka Viešpaties tikslus išbandyti žmoniją.

Jėzaus Kristaus Bažnyčiai apreiškinti įsakymai saugo, o Jo evangelijos doktrinos numato bei pritaria vadovavimuisi kiekvienu vertu instinktu, veikimui pagal kiekvieną dorą paskatą ir tobulinimui kiekvieno aukštinančio žmogiško savitarpio ryšio.

Vyrų ir moterų vaidmenys

Jei Adomas ir Ieva iš prigimties nebūtų buvę skirtingi, jie nebūtų galėję daugintis ir pripildyti žemės.²⁸ Papildantys skirtumai yra laimės plano sėkmės raktas.

Vieni vaidmenys geriausiai tinka vyriškai prigimčiai, kiti – moteriškai. Raštai ir pati prigimtis skiria vyrą būti gynėju bei aprūpintoju.²⁹

Kunigystės pareigos, susijusios su vadovavimu Bažnyčiai, neišvengiamai vykdomos ne namuose. Dievišku nutarimu jos patikėtos vyrams. Taip buvo nuo pat pradžių, nes Viešpats apreiškė, kad „šios kunigystės tvarka turi būti perduodama iš tėvo sūnui... Ši tvarka buvo įsteigta Adomo dienomis“³⁰.

Turintis kunigystę vyras neturi pranašumo prieš moterį ruošiantis išaukštinimui. Pačia savo prigimtimi moteris taip pat yra bendrakūrėja su Dievu ir pagrindinė vaikų ugdytoja. Dorybės bei kitos savybės, nuo kurių priklauso tobulumas ir išaukštinimas, moteriai pasiekiamos natūraliai ir yra išgryninamos per santuoką bei motinystę.

Kunigystė suteikiama tik vertiems vyrams, kad tai atitiktų mūsų Tėvo laimės planą. Gamtos įstatymams ir apreiškiamam Dievo žodžiui veikiant darniai, tiesiog šitaip viskas veikia geriausiai.

Kunigystė su savimi atneša didžiulę atsakomybę. „Jokia galia ar įtaka *negali*, arba neturi, būti palaikoma kunigyste kitaip kaip tik įtikinimu, didžiu kantišumu, malonumu, romumu ir neveidmainiška meile, maloningumu ir tyru žinojimu...“³¹.

Jei žmogus „naudoja kontrolę ar valdžią, ar prievartą... su bet kokio laipsnio neteisumu“³², jis laužo „kunigystei priklausančią priesaiką ir sandorą“³³. Tada „dangūs atsitraukia; Viešpaties Dvasia nuliūdinta“³⁴, ir, jeigu jis neatgailaus, tai praras savo palaiminimus.

Nors skirtingi vyro ir moters vaidmenys nustatyti išaukštintuose celestialiniuose pareiškimuose, geriausiai šie vaidmenys išreiškiami praktiškuose, įprastuose ir kasdieniniuose šeimyninio gyvenimo patyrimuose.

Neseniai girdėjau, kaip kalbėtojas sakramento susirinkime skundėsi, kad jis negalįs suprasti, kodėl jo anūkai visada kalba apie važiavimą pas *senelę*, bet

niekada apie važiavimą pas *senelį*. Aš išaiškinau jam šią didžią mįslę: Seneliai nekepa pyragų!

Gamtos ir dvasiniai įstatymai yra amžini

Valdantys gyvenimą gamtos ir dvasiniai įstatymai buvo įsteigti prieš pasaulio įkūrimą.³⁵ Jie amžini, kaip ir pasekmės, kylančios iš šių įstatymų laikymosi ar nesilaikymo. Jie nepriklauso nuo visuomeninės ar politinės nuomonės. Jų negalima pakeisti. Joks spaudimas, jokie protestai ir jokie kiti įstatymai negali šių įstatymų pakeisti.

Prieš daugelį metų aš prižiūrėdavau mokyklas, kurias lankė indėnų vaikai. Kartą, kai lankiausi vienoje Alburkurio mokykloje, direktorius papasakojo man vieną atsitikimą, nutikusį pirmokų klasėje.

Pamokos metu į klasę atklydo kačiukas, ir vaikai labai juo susidomėjo. Kačiukas buvo atneštas priešais klasę, kad visi jį pamatytų.

Vienas vaikas paklausė: „Ar čia kačiukas, ar katytė?“

Nepasiruošęs apie tai kalbėti mokytojas atsakė: „Juk tai nesvarbu, čia tiesiog kačiukas.“

Tačiau vaikai ir toliau norėjo tai sužinoti, ir vienas berniukas pasakė: „Aš žinau, kaip galime sužinoti, ar tai kačiukas, ar katytė.“

Priremtas prie sienos mokytojas tarė: „Gerai, pasakyk mums, kaip galime sužinoti, ar tai kačiukas, ar katytė?“

Berniukas atsakė: „Galime nuspręsti tai balsuodami!“

Kai kurių dalykų negalima pakeisti. Doktrinos negalima pakeisti.

„Principai, apreiškinti tam, kad žmonių vaikai būtų išgelbėti ir išaukštinti, – sakė Prezidentas Vilfordas Vudrufas, – ...yra principai, kurių negalite anuliuoti. *Tai principai, kurių negali sunaikinti joks vyrų [ar moterų] suokalbis*. Tai principai, kurie niekada negali išnykti... Žmogus nepajėgia jų valdyti ar sunaikinti... Visas pasaulis neturi galios sunaikinti šių principų... Nė viena šitų principų raidelė ar brūkšnelis niekada nebus sunaikinti“³⁶.

Per Antrąjį pasaulinį karą vyrai buvo pašaukti eiti kariauti. Susiklosčius tokiai sunkiai situacijai, žmonoms ir motinoms visame pasaulyje teko, kaip niekad anksčiau, eiti dirbti. Labiausiai niokojančius to karo padarinius patyrė šeima. Tie padariniai vis dar jaučiami ir šioje kartoje.

Dauginkitės ir pripildykite žemę

1942 metų spalio visuotinėje konferencijoje Pirmoji prezidentūra paskelbė žinią „šventiesiems kiekvienoje šalyje bei krašte“, kurioje buvo sakoma:

„Remdamiesi mums, kaip Bažnyčios Pirmajai prezidentūrai, suteikta valdžia, išpėjame mūsų žmones.“

Toliau jie sakė: „Duodamas vienus pirmųjų Savo įsakymų Adomui ir Ievai, Viešpats kalbėjo: „Dauginkitės ir pripildykite žemę.“ Jis pakartojo šį įsakymą mūsų dienomis. Šiame paskutiniame evangelijos laikotarpyje Jis vėl apreiškė santuokos sandoros amžinumo principą...

Viešpats mums pasakė, kad tai kiekvieno vyro ir žmonos pareiga – paklusti Adomui duotam įsakymui daugintis ir pripildyti žemę tam, kad legionai rinkitinių dvasių, laukiančių savo kūno palapinės, galėtų ateiti čia ir žengti pirmyn pagal didingą Dievo sumanymą, kad taptų tobulomis sielomis, nes be šių kūniškų palapinių jie negali vystytis ir išpildyti Dievo jiems suplanuotos lemties. Taigi kiekvienas vyras ir kiekviena žmona turėtų tapti Izraelio tėvu ir motina vaikams, gimusiems šventoje, amžinoje sandoroje.

Atvesdami šias rinktines dvasias į žemę ir taip pasinaudodami Viešpaties suteikta galimybe, kiekvienas tėvas ir kiekviena motina prisiima švenčiausią išipareigojimą prieš tą išikūnijusią dvasią ir prieš patį Viešpatį, kadangi tos dvasios likimas amžinybėje, po šio gyvenimo laukiančios palaimos ar bausmės, didžiąja dalimi priklauso nuo tų rūpinimosi, mokymo ir ugdymo, kuriuos gimdytojai suteiks tai dvasiai.

Nė vienas gimdytojas negali išvengti šio išipareigojimo ir šios atsakomybės, ir apie jų tinkamą įvykdymą turėsime Viešpačiui pateikti tiksliai ataskaitą. Mirtingiesiems negali būti didingesnės pareigos už šią pareigą.“

Motinystė – tai šventas pašaukimas

Kalbėdama apie motinas, Pirmoji prezidentūra sakė: „Taip motinystė tampa šventu pašaukimu, šventu atsidavimu vykdyti Viešpaties planus, pasišventimu auginti ir auklėti, ugdyti kūnu, protu ir dvasia tuos, kurie išlaikė savo pirmąją būseną ir kurie atėjo į šią žemę savo antrosios būsenos, kad būtų galima „pamatyti, ar jie padarys viską, ką Viešpats, jų Dievas, jiems įsakys.“ (Abr 3:25.) Taigi motinystės užduotis – vesti juos taip, kad šie išlaikytų savo antrąją būseną, o „tiems, kurie išlaikys savo antrąją būseną, bus pridėta šlovė ant jų galvų per amžių amžius.“ [Abr 3:26.]

Šią dievišką motinystės tarnystę gali atlikti tik motinos. Jos negalima perduoti kitiems. Šios tarnystės negali atlikti auklės, to negali padaryti visuomeniniai lopšeliai ar kiti samdyti pagalbininkai; vien tik motinos, kiek reikia padedamos mylinčių tėvo, brolių ir seserų rankų, gali skirti visą reikalingą saiką rūpestingos priežiūros.

Pirmoji prezidentūra išpėjo, kad „motina, patikinti savo vaiką kitų priežiūrai tam, kad pati galėtų užsiimti nemotinišku darbu, siekdama aukso, šlovės, ar valstybinės tarnybos, turėtų atminti, kad „vaikas, paliktas sau, yra motinos gėda.“ (Pat 29:15.) Mūsų dienomis Viešpats pasakė, kad jei gimdytojai nemoko vaikų Bažnyčios doktrinų, „nuodėmė bus ant tų gimdytojų galvų.“ (DS 68:25.)

Motinystė yra arti dieviškumo. Tai aukščiausia ir švenčiausia tarnystė, kokią tik gali prisiimti vykdyti žmonija. Motinystė moterį, gerbiančią savo šventą pašaukimą ir tarnystę, pastato šalia angelų³⁷.

Šiandien šios Pirmosios prezidentūros žinios ir išpėjimo reikia ne mažiau, o netgi labiau, nei jos reikėjo tada, kai ji buvo paskelbta. Ir jokios kitos organizacijos Bažnyčioje bet kuriame valdymo lygmenyje balsas negali prilygti Pirmosios prezidentūros balsui.³⁸

Jokios sielos, kurioms dėl prigimtinių priežasčių ar dėl kitų aplinkybių netenka patirti santuokos ir tėvystės ar motinystės palaiminimo arba kurioms, ne dėl savo kaltės, reikia vienoms auginti vaikus ir dirbti, kad juos išlaikytų, amžinybėje nepraras nė vieno palaiminimo, jeigu jos laikosi Dievo įsakymų.³⁹ Kaip pažadėjo Prezidentas Lorencas Snou: „Tai tikra ir neabejotina“⁴⁰.

Palyginimas apie lobį ir raktus

Užbaigsiu šiuo palyginimu.

Kartą vienas vyras paveldėjo du raktus. Jam buvo pasakyta, kad pirmas raktas atidarys saugyklą, kurią jis turi bet kokia kaina saugoti. Antras raktas yra nuo saugyklos seifo, kuriame guli neįkainojamas lobis. Jis turi atidaryti seifą ir laisvai naudotis ten saugomomis brangenybėmis. Tačiau jį išpėjo, kad daugelis kėsinsis apiplėšti jį ir atimti paveldą. Jam buvo pažadėta, kad jeigu jis vertai naudosis tuo lobiu, šis vis pasipildys ir niekada nesumažės, net visą amžinybę. Vyras bus išbandomas ir jeigu jis naudosis lobį, kad padėtų kitiems, jo paties palaimos ir džiaugsmas tik didės.

Taigi vyras vienas nuėjo prie saugyklos. Pirmuoju raktu atidarė jos duris. Kitu raktu jis pabandė atrakinti lobį, bet jam nepavyko, nes seifas turėjo dvi spynas. Jo raktas vienas negalėjo atidaryti seifo. Kad ir kaip bandė, vyrui nepavyko jo atidaryti. Jis suglumo. Jis turėjo raktus ir žinojo, kad lobis teisėtai priklauso jam. Jis pakluso nurodymams, tačiau vis tiek negalėjo atidaryti seifo.

Savo metu į saugyklą atėjo moteris. Ji taip pat turėjo raktą. Jos raktas gerokai skyrėsi nuo rakto, kuri turėjo vyras. Jos raktas tiko kitai spynai. Jį apėmė gilaus nuolankumo jausmas, sužinojus, kad jis negali gauti savo teisėto paveldo be jos.

Jie sudarė sandorą, kad kartu atidarys lobį ir, kaip buvo nurodyta, jis saugos ir gins saugyklą, o ji saugos lobį. Jai nerūpėjo, kad jis, kaip saugyklos sergėtojas, turėjo du raktus, nes jo pagrindinis tikslas buvo rūpintis, kad ji būtų saugi, kai saugos tai, kas jiems abiem brangiausia. Taigi jie kartu atidarė seifą ir naudojosi savo paveldu. Jie džiūgavo, nes, kaip ir buvo pažadėta, jis vis pasipildydavo.

Savo didžiam džiaugsmui jie sužinojo, kad gali perduoti lobį savo vaikams, kiekvienas iš kurių galėjo gauti visą jam priklausantį lobį, nemažėjantį iki pat paskutinės kartos.

Galbūt keletas iš jų palikuonių neatrado porininko, turinčio reikalingą raktą, arba varto porininko, pasiryžusio laikytis to loby sandoros. Nepaisant to, jeigu jie laikytųsi įsakymų, tai neprarastų net mažiausio palaiminimo.

Kadangi kai kas gundė juos tą lobį naudoti netinkamai, jie rūpestingai mokė savo vaikus apie tuos raktus ir sandoras.

Savu laiku tarp jų palikuonių atsirado keletas tokių, kuriuos apgavo priešininkas arba kurie buvo savanaudžiai, arba labai pavydėjo dėl to, kad vienas turėjo du raktus, o kitas – tik vieną. „Kodėl loby negali priklausyti man vienam, kad galėčiau naudoti jį, kaip noriu?“ – samprotaudavo savanaudžiai.

Kai kas bandė pakeisti jam duoto rakto formą, kad tas būtų panašus į kitą raktą. Gal būt jie manė, kad tada jis tiktų abiem spynoms. O buvo taip, kad seifas liko jiems uždarytas. Jų pakeistos formos raktai niekam nebetiko, ir jie prarado savo paveldą.

Tačiau tie, kurie priėmė lobį su dėkingumu ir pakluso su lobiu susijusiems įstatymams, pažino begalinį džiaugsmą šiame laike ir per visą amžinybę.

Aš išsakau savo liudijimą apie mūsų Tėvo laimės planą ir liudiju vardu To, kuris įvykdė Apmokėjimą, kad šis planas išsipildytų.

Iš vyresniojo Pakerio kalbos, pasakytos 1993 m. spalio mėn. visuotinėje Bažnyčios konferencijoje (žr. Conference Report, Oct. 1993, 27–31; ar *Ensign*, Nov. 1993, 21–24).

IŠNAŠOS

1. Žr. DS 76:24; taip pat žr. Sk 16:22; Hbr 12:9.
2. Žr. DS 132:63; First Presidency, "The Origin of Man" (Nov. 1909), in James R. Clark, comp., *Messages of the First Presidency of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints*, 6 vols. (1965–75), 4:203; taip pat žr. Spencer W. Kimball, "The Blessings and Responsibilities of Womanhood," *Ensign*, Mar. 1976, 71; Gordon B. Hinckley, žr. Conference Report, Oct. 1983, 115; ar *Ensign*, Nov. 1983, 83.
3. Žr. *Teachings of the Prophet Joseph Smith*, sel. Joseph Fielding Smith (1976), 348–49, 357, 365.
4. Žr. Abr 3:24–27.
5. Žr. Jar 1:2; Al 24:14; 42:5; Moz 6:62.
6. Žr. JokK 6:8; Al 12:25–36; 17:16; 18:39; 22:13–14; 39:18; 42:11, 13.
7. Al 42:8.
8. Žr. Al 42:2–5.
9. Žr. 2 Nef 9:28; Al 12:4–5; Hel 2:8; 3 Nef 1:16; DS 10:12, 23; Moz 4:3.
10. Žr. *Teachings of the Prophet Joseph Smith*, 181, 297.
11. Žr. *Teachings of the Prophet Joseph Smith*, 181.
12. Žr. 2 Nef 2:18; 28:20.
13. Žr. Al 39:5; Mor 9:9.
14. Žr. DS 130:2; 131:2; 1 Kor 11:11; Ef 5:31.
15. Žr. Moz 6:8–9.
16. Žr. Moz 3:8.
17. Žr. Moz 6:67.
18. Žr. Moz 3:18.
19. Žr. Moz 3:23–24.
20. DS 42:22.
21. Žr. Moz 4:7–12.
22. 2 Nef 2:25.
23. *Cowley and Whitney on Doctrine*, comp. Forace Green (1963), 287.
24. Moz 2:28; taip pat žr. Pr 1:28; 9:1.
25. Žr. Gal 5:22–23; DS 4:5–6; Al 7:23–24.
26. Žr. DS 131:2.
27. Žr. "Our Wives and Our Mothers in the Eternal Plan" (1946 m. spalio mėn. kalba visuotiniame Paramos bendrijos susirinkime), išspausdinta *J. Reuben Clark: Selected Papers on Religion, Education, and Youth*, red. David H. Yarn Jr. (1984), 62.
28. Žr. Pr 1:28.
29. Žr. DS 75:28; 1 Tim 5:8.
30. DS 107:40–41; taip pat žr. DS 84:14–16.
31. DS 121:41–42; kursyvas pridėtas.
32. DS 121:37.
33. DS 84:39.
34. DS 121:37.
35. Žr. *Teachings of the Prophet Joseph Smith*, 308, 367.
36. *The Discourses of Wilford Woodruff*, sel. G. Homer Durham (1946), 25–26; kursyvas pridėtas.
37. Žr. Conference Report, Oct. 1942, 7, 11–12.
38. Žr. DS 107:8–9, 22, 91.
39. Žr. DS 137:7–9.
40. "Discourse by President Lorenzo Snow," *Millennial Star*, 31 Aug. 1899, 547.

VIENYBĖS SANTUOKOJE STIPRINIMAS

2

PRITAIKYMO IDĖJOS

Priklausomai nuo savo poreikių ir aplinkybių, pasinaudokite vienu ar abiem šiais pasiūlymais.

- Perskaitykite šias Raštų ištraukas apie vienybę: 1 Kor 1:9–10; Fil 1:27; Mzj 18:21; DS 38:27. Apsvarstykite, kaip šios ištraukos gali būti pritaikytos vyro ir žmonos savitarpio santykiuose.
- Su savo sutuoktine (-iu) aptarkite jūsų abiejų veiklas, reikalaujančias jūsų laiko, įskaitant visuomeni-

nius, profesinius, bendruomeninius ir bažnytinius įsipareigojimus. Skirkite laiko vienas kito poreikių supratimui ir įsitikinkite, kad kiti įsipareigojimai netrukdo jūsų tarpusavio atsidavimui.

SKAITYMO UŽDUOTIS

Išnagrinėkite šį straipsnį. Jei esate susituokęs (-usi), perskaitykite ir aptarkite straipsnį su sutuoktine (-iu).

KAD BŪTUME VIENA

Vyresnysis Henris B. Airingas
Iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo

„Jei nesate viena, jūs – ne mano“

Pasaulio Gelbėtojas Jėzus Kristus sakė apie tuos, kurie turėjo būti dalis Jo Bažnyčios: „Būkite viena; o jei nesate viena, jūs – ne mano.“ (DS 38:27.) Vyro ir moters sukūrimo metu, vienybė santuokoje buvo duota ne kaip viltis; tai buvo įsakymas! „Todėl vyras paliks tėvą ir motiną, glausis prie žmonos, ir jie taps vienu kūnu.“ (Pr 2:24.) Mūsų dangiškasis Tėvas nori, kad mūsų širdys būtų sujungtos drauge. Ta vienybė meilėje nėra tik idealas. Tai – būtinybė.

Reikalavimas, kad mes būtume viena, nėra skirtas vien tik šiam gyvenimui; tai skirta būti be pabagos. Pirmoji santuoka buvo Dievo atlikta sode, kai Adomas ir Ieva buvo nemirtingi. Nuo pradžios Jis suteikė vyrams ir moterims troškimą būti amžiams sujungtiems drauge, kaip vyras ir žmona, kad gyventų šeimoje tobuloje, teisingoje sąjungoje. Savo vaikams Jis suteikė troškimą gyventi santarvėje su visais, kurie juos supa.

Bet įvykus Nuopuoliui tapo aišku, kad gyventi vienybėje nebus lengva. Greitai įvyko tragedija. Kainas nužudė savo brolių Abelį, ir Adomo bei Ievos vaikai tapo Šėtono gundymų objektais. Šėtonas meistriškai, su neapykanta ir klasta, siekia savo tikslo. Jo tikslas priešingas mūsų Dangiškojo Tėvo ir Gelbėtojo tikslui. Jie nori mums suteikti tobulą vienybę ir amžiną laimę. Šėtonas, Jų ir mūsų priešas, žinojo apie išgelbėjimo planą dar prieš Sukūrimą. Jis žino, kad tik amžinajame gyvenime gali išlikti šie šventi, džiaugs-

mingi šeimyniniai ryšiai. Šėtonas nori atskirti mus nuo mylimųjų ir padaryti mus nelaimingus. Tai jis žmonių širdyse sėja nesantaikos sėklas, tikėdamasis, kad gal mes susiskaldysime ir išsiskirsime.

Visi mes patyrėme vieną ir kitą – vienybę ir atskirimą. Kartais šeimose ir galbūt kitoje aplinkoje matėme gyvenimą, kai vienas žmogus su meile ir pasiaukojimu iškelia kito žmogaus interesus virš savųjų. Taip pat visi kažkiek pažįstame atskirtumo ir vienumos sukeltą liūdesį bei vienatvės jausmą. Taigi mums nereikia sakyti, ką turėtume pasirinkti. Mes žinome. Bet mums reikia vilties, kad galime patirti vienybę šiame gyvenime ir gauti teisę turėti ją per amžius ateinančiame pasaulyje. Taip pat mums reikia žinoti, kaip tas didis palaiminimas ateis, kad žinotume, ką turime daryti.

Gelbėtojas padaro vienybę įmanoma

Pasaulio Gelbėtojas kalbėjo apie šią vienybę ir apie tai, kaip turi būti pakeista mūsų prigimtis, kad tokia vienybė būtų įmanoma. Jis to aiškiai mokė maldoje, kurią sukalbėjo per paskutinį susitikimą su savo apaštalais prieš savo mirtį. Ši dieviškai nuostabi malda užrašyta Jono knygoje. Jis rengėsi siaubingai aukai dėl mūsų visų, kad amžinas gyvenimas būtų įmanomas. Jis rengėsi palikti apaštalus, kuriuos išventino, kuriuos mylėjo ir kuriems ketino palikti raktus vadovauti Savo Bažnyčiai. Ir taip Jis meldėsi savo Tėvui, tobulas Sūnus tobulam Tėvui. Jo žodžiuose mes matome būdą, kaip šeimos taip pat ir visi mūsų dangiškojo Tėvo vaikai, kurie seks Gelbėtoju ir Jo tarnais, taps viena:

„Kaip tu esi mane atsiuntęs į pasaulį, taip ir aš juos pasiunčiau į pasaulį.

Dėl jų aš pašventinu save, kad ir jie būtų pašventinti tiesa.

Ne tik už juos aš meldžiu, bet ir už tuos, kurie per jų žodį mane įtikės;

tegul visi bus viena; kaip tu, Tėve, manyje ir aš tavyje, tegul ir jie bus viena mumyse, kad pasaulis įtikėtų, jog tu esi mane siuntęs.“ (Jn 17:18–21.)

Šiais keliais žodžiais Jis paaiškino, kaip Jėzaus Kristaus evangelija leidžia širdims tapti viena. Tie, kurie patikės tiesa, kurios jis mokė, galės priimti Jo įgaliojimų tarnų siūlomas apeigas ir sandoras. Tuomet per paklusnumą šioms apeigoms ir sandoroms jų prigimtis pasikeis. Tuo būdu Gelbėtojo apmokėjimas leidžia mums būti pašventintiems. O tada galime gyventi vienybėje, ką ir turime daryti, jei norime džiaugtis ramybe šiame gyvenime ir gyventi su Tėvu ir Jo Sūnumi amžinybėje.

Apaštalų ir pranašų tarnystė tomis dienomis, kaip tai yra ir šiandien, skirta atvesti Adomo ir Ievos vaikus į tikėjimo Jėzumi Kristumi vienybę. Galutinis tikslas to, ko jie mokė ir ko mokome mes, yra suvienyti šeimas: vyrus, žmonas, vaikus, vaikaičius, protėvius ir galiausiai visus iš Adomos ir Ievos šeimos, kurie tik pasirinkt tai.

Dvasia veda į vienybę su kitais

Prisimenate, Gelbėtojas meldėsi: „Dėl jų – kalbama apie Apaštalus – aš pašventinu save, kad ir jie būtų pašventinti tiesa.“ (Jn 17:19.) Šventoji Dvasia yra šventintoja. Ji gali būti su mumis, kaip bendražygė, nes Viešpats per pranašą Džozefą Smitą sugražino Melchizedeko kunigystę. Šios kunigystės raktai šiandien yra žemėje, todėl jos galia galime sudaryti sandoras, kurios leidžia mums nuolat turėti Šventąją Dvasią.

Kai žmonės turi šią Dvasią su savimi, galima tikėtis harmonijos. Dvasia į mūsų širdis įdeda tiesos liudijimą, kuris suvienija visus, turinčius tą liudijimą. Dievo Dvasia niekada nesukelia nesutarimų (žr. 3 Nefio 11:29). Ji niekada nesukelia žmonėms skirtingumo jausmų, kurie skatina vaidus (žr. Joseph F. Smith, *Gospel Doctrine*, 5th ed. [1939], 131). Ji veda į asmeninę ramybę ir vienybės su kitais pojūtį. Ji vienią sielas. Vieninga šeima, vieninga Bažnyčia ir taika pasaulyje priklauso nuo vieningų sielų.

Laikymės pažadų, duotų sakramento maldoje

Netgi vaikas gali suprasti, ką reikia daryti, kad Šventoji Dvasia būtų bendražygė. Mums tai pasako sakramento malda. Girdime ją kiekvieną savaitę, kai dalyvaujame sakramento susirinkimuose. Šiomis šventomis akimirkomis atnaujiname sandoras, kurias sudarėme krikštydamiesi. Ir Viešpats primena mums apie pažadą, kurį gavome, kai buvome patvirtinti Bažnyčios nariais, – pažadą, kad galime gauti

Šventąją Dvasią. Štai sakramento maldos žodžiai: „Jie pasiryžę priimti tavo Sūnaus vardą, visuomet ji atminti ir laikytis jo įsakymų, kuriuos jis davė jiems; kad jo Dvasia visuomet būtų su jais.“ (DS 20:77.)

Mes galime turėti Jo Dvasią laikydamiesi šios sandoros. Pirma, pažadame priimti Jo vardą. Tai reiškia, kad turime matyti save priklausančius Jam. Mūsų gyvenimuose iškelsime Jį į pirmąją vietą ir verčiau norėsime to, ko Jis nori, o ne to, ko norime mes, ar to, ko pasaulis mus moko norėti. Kol pirmiau mylėsime pasaulio dalykus, tol mumyse nebus ramybės. Jei šeimos ar tautos idealas yra materialinių gėrybių atnešamas komfortas, tai galiausiai suskaldys jas (žr. Harold B. Lee, *Stand Ye in Holy Places* [1974], 97). O elgimasis vienas su kitu taip, kaip Viešpats norėtų, kad elgtumėmės, kas natūraliai išplaukia iš Jo vardo priėmimo, gali pakelti mus į tokį dvasinį lygmenį, kuris yra dalelė dangaus žemėje.

Antra, mes pasižadame visuomet Jį atminti. Tai darome kas kart, kai meldžiamės Jo vardu. Ypač, kai prašome Jo atleidimo, o tai turime daryti dažnai, mes prisimename Jį. Tuo metu prisimename Jo auką, kuri atgailą ir atleidimą padaro įmanomus. Kai maldaujame ir prašome, mes prisimename Jį, kaip mūsų Užtarėją pas Tėvą. Kai apima atleidimo ir ramybės jausmai, prisimename Jo kantrybę ir Jo begalinę meilę; ir tas prisiminimas pripildo mūsų širdis meilės.

Taip pat laikomės savo pažado Jį atminti, kai mes, kaip šeimos, meldžiamės kartu ir skaitome Raštus. Per šeimos maldą pusryčių metu vienas vaikas gali melstis už kitą, kad šis būtų palaimintas ir kad reikaliai per egzaminą ar kažkokį kitą darbą tą dieną jam gerai sektųsi. Kai prašomos palaimos ateis, tas palaimintas vaikutis prisimins meilę, parodytą tą rytą, ir gerumą Užtarėjo, kurio vardu buvo meldžiamasi. Ir širdys bus sujungtos meile.

Mes laikomės savo sandoros atminti Jį kas kart, kai surenkame savo šeimas ir skaitome Raštus. Jie liudija apie Viešpatį Jėzų Kristų, nes tokia yra ir visada buvo pranašų žinia. Net jei vaikai nepamena žodžių, jie visada atmins tikrąjį tų žodžių Autorių – Jėzų Kristų.

Pakluskite visiems įsakymams

Trečia, kai priimame sakramentą, pasižadame laikytis Jo įsakymų – visų įsakymų. Prezidentas Dž. Rubenas Klarkas jaun. visuotinės konferencijos kalboje prašydamas vienybės – o tai jis darydavo dažnai – perspėjo mus, kad nebūtume išrankūs, kam paklusime. Jis tai išsakė taip: „Viešpats nedavė mums nieko, kas nenaudinga ar nereikalinga. Jis pripildė Raštus dalykų, kuriuos mes turime vykdyti, kad būtume išgelbėti.“

Prezidentas Klarkas tęsė: „Kuomet priimame sakramentą, mes sudarome sandorą paklusti ir laikytis Jo

įsakymų. Ir čia nėra išimčių. Nėra jokių išskirtinumu, jokių skirtumų.“ (Žr. Conference Report, Apr. 1955, 10–11.) Prezidentas Klarkas mokė, kad taip, kaip atgailaujame už visas nuodėmes, ne tik už vieną atskirą nuodėmę, taip ir įsipareigojame laikytis visų įsakymų. Nors ir atrodo sunku, iš tiesų tai nėra sudėtinga. Mes paprasčiausia paklustame Gelbėtojo valdžiai ir pasižadame paklusti viskam, ką Jis beįsakytų (žr. Mzj 3:19). Būtent mūsų paklusimas Jėzaus Kristaus valdžiai leis sujungti mus, kaip šeimas, kaip Bažnyčią ir kaip mūsų dangiškojo Tėvo vaikus.

Viešpats per savo pranašą perduoda šią valdžią nuolankiems tarnams. Tas tikėjimas paverčia mūsų, kaip namų mokytojo ar lankančiosios mokytojos, pašaukimą Viešpaties pavedimu. Mes einame dėl Jo, pagal Jo įsakymą. Paprastas žmogus ir paauglys, jo jaunesnysis porininkas, eina į namus, tikėdamiesi, kad dangaus galios padės jiems įsitikinti, kad tos šeimos yra vieningos ir kad nėra grubumo, melo, apkalbinėjimo ar piktžodžiavimo. Tas tikėjimas – kad Viešpats pašaukia tarnus – padės mums nepaisyti jų pačių trūkumų, kai jie sudraus mus, ką jie ir darys. O mes jų gerus ketinimus matysime aiškiau nei jų žmogiškus trūkumus. Būsime mažiau linkę išsižeisti ir daugiau jausime dėkingumo Mokytojui, kuris juos pašaukė.

Tikroji meilė yra būtina vienybei

Yra keletas įsakymų, kuriuos sulaužius, vienybė suardoma. Kai kurie yra susiję su tuo, ką sakome, o kai kurie kiti – su tuo, kaip reaguojame į tai, ką sako kiti. Apie jokių žmogų neturime atsiliepti blogai. Turime matyti gerą vienas kitame ir kalbėti gerai vienas apie kitą, kada tik galime (žr. David O. McKay, Conference Report, Oct. 1967, 4–11).

Tuo pat metu turime stoti prieš tuos, kurie paniekiančiai kalba apie šventus dalykus, nes tokie užgauliojimai įžeidžia Dvasią ir taip sukelia nesantaiką bei sąmyšį. Prezidentas Spenseris V. Kimbolas parodė būdą, kaip be ginčų pasipriešinti tokiems dalykams. Gulėdamas ant ligoninės neštuvų, jis paprašė patarnautojo, kuris susierzinęs ką tik pavartojo Dievo vardą tuščiai: „Prašau! Prašau! Tai mano Viešpaties vardą jūs užgauliojate.“ Stoją mirtina tyła, vėliau sušvelnėjęs balsas sušnabždėjo: „Atsiprašau.“ (*The Teachings of Spencer W. Kimball*, ed. Edward L. Kimball [1982], 198.) Įkvėptas, švelnus priekaištas gali būti kvietimas vienybei. Jei to nepadarysime, kai įkvėpia Šventoji Dvasia, tai nuves mus prie nesantaikos.

Jei mums reikia vienybės, turime laikytis įsakymų, susijusių su tuo, ką jaučiame. Mes turime atleisti ir nejausti pagiežos mūsų įžeidėjams. Gelbėtojas nuo kryžiaus parodė pavyzdį: „Tėve, atleisk jiems, nes jie nežino, ką darą.“ (Lk 23:34.) Mes nepažįstame savo skriaudikų širdžių, net nežinome visų mūsų pačių pykčio ir skausmo priežasčių. Apaštalas Paulius pa-

aiškino mums, kaip mylėti tokiam netobulų žmonių, įskaitant ir mus pačius, pasaulyje, kai sakė: „Meilė kantri, meilė maloninga, ji nepavydi; meilė nesididžiuoja ir neišpuiksta. Ji nesielgia netinkamai, neieško sau naudos, nepasiduoda piktumui, pamiršta, kas buvo bloga.“ (1 Kor 13:4–5.) Po to jis rimtai perspėjo dėl reakcijos į kitų kaltę ir savo kalčių užmiršimo šiais žodžiais: „Dabar mes regime lyg veidrodyje, mėslingu pavidalu, o tuomet regėsime akis į akį. Dabar pažįstu iš dalies, o tuomet pažinsiu, kaip pats esu pažintas.“ (1 Kor 13:12.)

Išlikite švarūs ir saugokitės išdidumo

Sakramento malda gali kiekvieną savaitę mums priminti, kaip vienybės dovana ateis per paklusnumą Jėzaus Kristaus evangelijos įsakymams ir apeigoms. Kai laikomės savo sandorų priimti Jo vardą, visuomet Jį atminti ir laikytis visų Jo įsakymų, gau name Jo Dvasią kaip bendražygę. Tai suminkština mūsų širdis ir suvienija mus. Bet su tuo pažadu gau name ir du išpėjimus.

Pirma, Šventoji Dvasia pasilieka su mumis tik tuomet, jei išliekame švarūs ir vengiame meilės pasaulio dalykams. Jei pasirinksime būti nešvarūs, tai atstums Šventąją Dvasią. Dvasia gyvena tik su tais, kurie pasirenka Viešpatį, o ne pasaulį. „Būkite švarūs“ (3 Nef 20:41; DS 38:42) ir mylėkite Dievą visa savo „širdimi... visa galia, protu ir stiprybe“ (DS 59:5) – tai ne pasiūlymai, bet įsakymai. Ir jie yra būtini, kad turėtume bendrystę tos Dvasios, be kurios negalime būti viena.

Kitas išpėjimas – saugotis išdidumo. Vienybė, atei nanti į Dvasios suminkštintų širdžių šeimą ar liaudį, atneš didžiulę galią. Su šia galia ateis ir pasaulio pripažinimas. Ką tas pripažinimas beatneštų – šlovę ar pavydą, – tai gali nuvesti mus į išpuikimą, o tai įžeistų Dvasią. Mes galime apsisaugoti nuo tos tikrosios susiskaldymo priežasties – išdidumo. Kad apsisaugotume nuo jo, turime matyti dovanas, kuriomis Dievas apipila mus, ne tik kaip Jo palankumo ženklą, bet kaip galimybę susijungti uolesnei tarnystei su tais, kurie mus supa. Vyras ir žmona mokosi būti viena panaudodami savo panašumus vienas kito supratimui ir savo skirtumus vienas kito papildymui per tarnavimą vienas kitam ir savo aplinkiniams. Tuo pat būdu galime susivienyti su tais, kurie nenori priimti mūsų doktrinos, bet kaip ir mes trokšta laiminti mūsų dangiškojo Tėvo vaikus.

Mes galime tapti taikdariais, vertais, kad mus vadintų palaimintais ir Dievo vaikais (žr. Mt 5:9).

Dievas mūsų Tėvas gyvas. Jo mylimas Sūnus Jėzus Kristus yra šios Bažnyčios galva. Jis siūlo taikos vėliavą visiems, kurie ją priims.

Iš vyresniojo Airingo kalbos, pasakytos 1998 m. balandžio mėn. visuotinėje Bažnyčios konferencijoje (žr. Conference Report, Apr. 1998, 85–89; ar *Ensign*, May 1998, 66–68).

MEILĖS IR DRAUGYSTĖS SANTUOKOJE PUOSELĖJIMAS

3

PRITAIKYMO IDĖJOS

Priklausomai nuo jūsų poreikių ir aplinkybių, pasinaudokite vienu ar abiem šiais pasiūlymais.

- Išstudijuokite Moronio 7:45–48. Sudarykite sąrašą tikrosios meilės savybių, kurios paminėtos šioje ištraukoje. Įsipareigokite patobulinti šias savybes savo gyvenime. Apgalvokite būdus, kaip šios savybės gali padėti vyrams ir žmonoms puoselėti savo meilę ir draugystę.
- Kiekvieną savaitę su savo sutuoktine (-iu) paskirkite laiką, kurį praleisite vieni du. Gali prireikti suplanuoti šį laiką užsirašant priminimus kalendoriuje ar užrašų knygelėje.

SKAITYMO UŽDUOTIS

Išnagrinėkite šį straipsnį. Jei esate susituokęs (-usi), perskaitykite ir aptarkite straipsnį su sutuoktine (-iu).

VIENYBĖ SANTUOKOJE

Prezidentas Spenseris V. Kimbolas
12-asis Bažnyčios prezidentas

Garbinga, laiminga ir sėkminga santuoka be abejo yra svarbiausias kiekvieno normalaus žmogaus tikslas. Santuoka, gal būt, yra pats svarbiausias iš visų sprendimų ir turi toliausiai siekiančius padarinius, nes tai susiję ne tik su artimiausia laime, bet ir su amžiniais džiaugsmiais. Tai liečia ne tik tuos du žmones, bet taip pat jų šeimas ir ypatingai vaikus bei jų vaikų vaikus daugelyje kartu.

Renkantis partnerį gyvenimui ir amžinybei, be abejo, būtina ypač kruopščiai planuoti, apgalvoti, melstis ir pasninkauti, kad būtų galima įsitikinti, jog iš visų sprendimų šis nebus klaidingas. Tikroje santuokoje turi būti ir minčių ir širdžių vienybė. Sprendimų neturi nulemti vien tik emocijos, bet protas ir širdis, sustiprinti pasninkavimu, malda ir rimtu apmąstymu, suteiks didžiausią santuokinę laimės tikimybę. Tai su savimi atneša pasiaukojimą, dalijimąsi džiaugsmiais ir rūpesčiais bei didelio nesavanaudiškumo poreikį.

Daugelis televizijos šou programų ir grožinės literatūros kūrinių baigiasi vestuvėmis: „Ir po to jie laimingai gyveno.“ Mes supratome, kad vien tik ceremonijos atlikimas neatneša laimės ir sėkmingos santuokos. Laimė neatsiranda, kaip elektros šviesa, tik paspaudus mygtuką, laimė – tai dvasinė būseną ir ateina iš sielos gelmių. Ją reikia užsitarauti. Jos negalima nusipirkti už pinigus, jos negalima gauti veltui.

Kai kas galvoja, kad laimė – tai lengvas gyvenimas, pilnas prabangos ir nuolatinio jaudulio, bet tikra santuoka yra pagrįsta tokia laime, kuri yra daug daugiau nei tai, laime, kuri ateina duodant, tarnaujant, dalijantis, pasiaukojant ir nesiekiant naudos sau.

Du skirtingos kilmės ar išsilavinimo žmonės tuoj po ceremonijos susiduria su rūščia tikrove. Nebelieka iliuzijų ar apsimitinėjimo, mes turime nusileisti iš debesų ir tvirtai atsistoti ant žemės. Reikia prisimti atsakomybę ir naujas pareigas. Turime atsakyti kai kurių asmeninių laisvių ir daug kur tiesiog nesavanaudiškai prisitaikyti.

Labai greit po vestuvių pamatome, kad sutuoktinis turi silpnybių, kurios anksčiau neatsiskleidė ar nebuvo pastebimos. Gerosios savybės, kurios iki vestuvių buvo nuolat išryškinamos, dabar darosi palyginti nežymios, o silpnybės, kurios pasimatymų laikotarpiu atrodė mažos ir nereikšmingos, – dabar išauga žymiu mastu. Atėjo suprantančių širdžių, savęs įvertinimo, blaivaus proto, samprotavimo ir planavimo laikas. Dabar išryškėja per metų metus susiklostę įpročiai, sutuoktinis gali būti šykštus ar švaistūnas, tinginys ar darbštus, dievobaimingas ar netikintis, jis gali būti malonus bei paslaugus arba irzlus ir piktas, reikalaujantis ar duodantis, egoistiškas ar kuklus. Vyro ar žmonos tėvų problema atsiduria dėmesio centre ir dar labiau išryškėja sutuoktinio ir jų tarpusavio santykiai.

Dažnai atsiranda nenoras surimtėti ir prisimti sunkias, iš karto atsiradusias, pareigas. Vis nesinori išlaidaus gyvenimo iškeisti į taupų, ekonomišką, o jauni žmonės, atrodo, dažnai trokšta „neatsilikti“

nuo draugų ar kaimynų. Dažnai nenorima įvykdyti būtinų finansinių pakeitimų. Jaunos žmonos dažnai reikalauja, kad prabanga, kuria jos ankščiau mėgavosi klestinčiuose savo pasiturinčių tėvų namuose, būtų ir jų pačių dabartiniuose namuose. Kai kurios iš jų noriai pasiruošusios padėti uždirbti tokį prabangų gyvenimą, toliau dirbdamos ir po vedybų. Todėl jos palieka namus, kur lieka jų pareigos, tam, kad įgyvendintų savo profesinius ar verslo siekius, taip sukurdamos finansinį stabilumą, ir joms tampa labai sunku atsisakyti to bei grįžti prie normalaus šeimyninio gyvenimo. Kai šeimoje dirba abu sutuoktiniai, čia greičiau įsivyrąja konkurencija nei bendradarbiavimas. Du pavargę darbuotojai grįžta namo su įtemptais nervais, asmeniniu išdidumu, padidėjusia nepriklausomybe ir tuomet kyla nesusipratimai. Maži nesutarimai palaiapsniui tampa milžiniški.

Nepaisant to, kad santuokinis gyvenimas nėra lengvas, o nedarnios bei žlugusios santuokos yra dažnas reiškinys, vis dėlto tikra, ilgalaikė laimė yra įmanoma, o santuoka gali būti tokia triumfuojanti ekstazė, kokios net žmogaus protas negali suvokti. Tai pasiekama kiekvienai porai, kiekvienam asmeniui. Vadinamosios „puselės“, arba „giminingos sielos“, yra prasimanymas bei iliuzija; ir nors kiekvienas jaunuolis ir kiekviena mergina su visu stropumu bei pamaldumu stengsis susirasti tokį draugą, su kuriuo gyvenimas gali būti darniausias ir gražiausias, vis dėlto esu įsitikinęs, kad beveik kiekvienas geras vyras ir gera moteris gali patirti laimę ir jų santuoka gali būti sėkminga, jei abu yra pasiryžę dėti reikiamas pastangas.

Yra patikimas, niekad nenuviliantis receptas, kuris garantuos kiekvienai porai laimingą ir amžiną santuoką; tačiau, kaip ir visuose receptuose, turime neužmiršti pagrindinių komponentų, neturime jų sumažinti ar riboti. Pasirinkimas prieš pasiperšant ir po to tęsiamas asistavimas jau po vedybų yra vienodai svarbūs, bet ne daugiau svarbūs nei pati santuoka, kurios sėkmė priklauso nuo abiejų sutuoktinių – ne nuo vieno, bet nuo abiejų.

Santuokoje, kuri pradėta ir pagrįsta, kaip jau minėta, tinkamais standartais, nėra tokios jėgos, kuri galėtų išardyti ją, išskyrus galią, slypinčią viename arba abiejuose sutuoktiniuose; ir jie turi bendrai priimti atsakomybę. Kiti faktoriai ir žmonės gali turėti gerą ar blogą įtaką. Finansinės, socialinės, politinės ir kitos aplinkybės gali turėti reikšmės, bet santuoka visų pirma ir visada priklauso nuo dviejų sutuoktinių, kurie visada gali padaryti savo santuoką sėkmingą ir laimingą, jeigu jie ryžtingi, nesavanaudiški ir dori.

Receptas paprastas, sudėtinių dalių nėra daug, tačiau yra daug būdų kiekvieną jų sustiprinti.

Pirmiausia turi būti tinkamas požiūris į santuoką. Viską apsvaistę žmogus turėtų pasirinkti sutuoktinį

(-e), kuris yra kiek galima arčiausiai tobulumo viršūnės visuose tuose dalykuose, kurie yra svarbūs jiems abiem. Ir tuomet abu šie žmonės turi ateiti prie altoriaus šventykoje, suprasdami, kad turi dėti visas pastangas, kad jų bendras gyvenimas būtų sėkmingas.

Antra, reikia didžiulio nesavanaudiškumo, užmirštant save ir nukreipiant visą šeimyninį gyvenimą bei visa, kas susiję su juo, šeimos labui, tramdant savo egoistiškus troškimus.

Trečia, reikia ir toliau siekti sutuoktinio prielankumo, reikšti meilės jausmus, rodyti švelnumą ir dėmesį, kad meilė išliktų gyva ir galėtų augti.

Ketvirta, turime visada gyventi pagal Viešpaties įsakymus, taip, kaip nurodyta Jėzaus Kristaus evangelijoje.

Jei šiuos komponentus tinkamai sumaišysime ir jie nuolat funkcionuos, tuomet yra beveik neįmanoma, kad ateis nelaimė, toliau tęsis nesusipratimai ar įvyks skilimas. Skyrybų advokatai tuomet turėtų ieškoti kitų veiklos sričių, o skyrybų teismai būtų uždaryti.

Du asmenys, einantys prie vedybų altoriaus, turi suvokti, jog tam, kad pasiektų laimingą santuoką, kurios jie tikisi, jie privalo suprasti, kad santuoka nėra tik juridinė priedanga, tai reiškia pasiaukojimą, dalijimąsi viskuo ir net kai kurių asmeninių laisvių apribojimą. Tai reiškia ilgą ir reikalaujantį pastangų taupymą. Tai reiškia vaikus, kurie atneša su savimi finansines prievoles, tarnavimo pareigas, rūpinimosi ir nerimo naštas, bet kartu tai reiškia visų giliausius ir saldžiausius jausmus.

Prieš santuoką kiekvienas yra laisvas elgtis, kaip jam patinka, tvarkyti ir planuoti savo gyvenimą, kaip jam atrodo geriausia, viską nuspręsti pačiam, pagal savo nuomonę. Prieš duodami įžadus įsimylėjęliai turi suprasti, kad kiekvienas jų turi paraidžiui ir visiškai pripažinti, kad šios naujos mažutės šeimos gerovė visada turi būti aukščiau kiekvieno atskiro sutuoktinio gerovės. Kiekvienas sutuoktinis žodelius „aš“ ir „mano“ turi pakeisti žodeliais „mes“ ir „mūsų.“ Darant kiekvieną sprendimą, reikia atsižvelgti, kad tai palies du ar daugiau žmonių. Tuomet, kai žmona ketina priimti svarbius sprendimus, jai turi rūpėti, kokią poveikį jie turės šeimai, tėvams, vaikams bei jų dvasiniam gyvenimui. Vyro užsiėmimo pasirinkimas, jo visuomeninis gyvenimas, jo draugai, kiekvienas jo pomėgis dabar turi būti vertinamas tuo požiūriu, kad jis yra tik šeimos dalis, kad turi būti gerbiamas tos grupės bendrumas.

Santuoka retai būna monotoniška ir be įvykių, bet joje galima rasti ir didelę ramybę. Sutuoktinių pora gali skursti, sirgti, būti nusivylusi, patirti nesėkmį ar net mirtį šeimoje, tačiau netgi tai neatims iš jų ramybės. Santuoka bus laiminga tol, kol į ją neįsibraus savanaudiškumas. O bėdos ir problemos sujungs tėvus į neišardomas sąjungas, jeigu jose vyraus visiškas

nesavanaudiškumas. Trečiajame 20-ojo amžiaus dešimtmetyje ekonominės depresijos metu skyrų būdai sumažėjo. Skurdas, nesėkmės, nusivylimai – tai sujungė tėvus draugėn. Negandos santykius gali sustvirtinti, kai tuo tarpu klestėjimas gali juos sugriauti.

Santuokai, kuri pagrįsta savanaudiškumu, beveik visad lemta žlugti. Kas tuokiasi dėl turto ar dėl prestižo, ar dėl socialinės padėties, tas neabejotinai nusivils. Kas tuokiasi, kad patenkintų savo tuštybę bei išdidumą arba kas tuokiasi, kad paerzintų ar įskaudintų kitą asmenį, tas tik kvailina pats save. Tačiau tas, kuris tuokiasi, kad suteiktų laimės kitam ir pats jos gautų, kad tarnautų kitam ir to tikėtusi iš kito, ir kuriam yra svarbūs jūdvių interesai ir po to visos šeimos, kai ji padidėja, interesai, tas gali tikėtis, kad santuoka bus laiminga.

Meilė yra kaip gėlė, kaip kūnas, jai reikia pastovaus maitinimo. Mirtingas kūnas greit išsektų ir mirtų, jei nebūtų dažnai maitinamas. Gležna gėlė nuvystų ir žūtų be maisto ir vandens. Taip pat ir meilė – negalima tikėtis, kad ji išliks amžinai, jei nebus nuolatos maitinama meile, akivaizdžiais pagarbos ir žavėjimosi pavyzdžiais, padėkos išraiškomis ir nesavanaudišku dėmesiu.

Visiškas nesavanaudiškumas neabejotinai yra kitas būtinas faktorius sėkmingoje santuokoje. Jei visada yra siekiama naudos, patogumo ir laimės kitam, tai meilė, atsiradusi iki vedybų ir sustvirtinta santuokos, išaugs dideliu mastu. Daugelis porų leidžia jų santuokai išsikvėpti ir jų meilei tapti lyg sena sužiedėjusia duona ar nuvalkiotu anekdotu, ar šaltu padažu. Neabejotina, kad meilei gyvybiškai svarbūs yra atidumas, gerumas, dėmesingumas, rūpinimasis, meilės jausmų išraiškos, dėkingumo apkabinimai, žavėjimasis, pasididžiavimas, draugystė, pasitikėjimas, tikėjimas, partnerystė, lygiateisiškumas ir tarpusavio priklausomybė.

Kad tikrai būtume laimingi santuokoje, turime nuolatos ištikimai laikytis Viešpaties įsakymų. Nė vienas, vienišas ar susituokęs žmogus, niekada nebuvo visiškai laimingas, jeigu nebuvo doras. Tam tikru momentu gali ateiti laikinas pasitenkinimas ir apgaulingos situacijos, bet nuolatinę, visišką laimę galima patirti tik per švarumą ir vertumą. Tas, kuris laikosi religinio gyvenimo su giliais religiniais įsitikinimais modelio, tas niekada nebus laimingas, gyvendamas neaktyvų gyvenimą. Toliau kamuos sąžinė, nebent ji bus atbukusi, o šiuo atveju santuoka jau yra pavojuje. Sąžinės graužatis gali padaryti gyvenimą nepakeliamą. Neaktyvumas yra pražūtingas santuokai, ypač, kai sutuoktiniai yra neaktyvūs nevienodu lygiu.

Religiniai skirtumai yra labiausiai varginantys ir sunkiausiai išsprendžiami iš visų skirtumų.

Santuoką įsteigė Dievas. Tai nėra tik visuomeninis paprotys. Be tikros ir sėkmingos santuokos žmogus niekada nebus išaukštintas. Skaitykite Viešpaties žodžius, kad tuoktis yra teisinga ir tinkama.

O kadangi tai – tiesa, mąstantis ir protingas pastarųjų dienų šventasis atidžiai planuos savo gyvenimą, kad būtų tikras, jog šiame kelyje nėra kliūčių. Padarius vieną rimtą klaidą, kelyje gali atsirasti kliūtys, kurių galbūt niekada nebus galima pašalinti ir kurios gali užkirsti kelią į amžinąjį gyvenimą ir dievybę – mūsų galutinį tikslą. Jei du žmonės myli Viešpatį labiau nei savo gyvenimą ir po to myli vienas kitą labiau nei savo gyvenimą, veikdami kartu visiškoje harmonijoje su evangelijos programa, kaip jų gyvenimo pagrindu, jie tikrai patirs tą didžiulę laimę. Kai vyras ir žmona kartu dažnai vyksta į šventyklą, kartu klaupiasi melstis savo namuose su šeima, kartu eina į religinius susirinkimus, kai jų gyvenimai yra visiškai tyri – dvasiškai ir fiziškai – taip, kad visos jų mintys bei troškimai ir meilė yra nukreipti tik į vieną žmogų – savo bendražygi, ir jie kartu dirba statydami Dievo karalystę, tuomet pasiekiami didžiausia laimė.

Kartais santuokoje yra ir kitų žmonių, prie kurių glaudžiasi sutuoktiniai, nežiūrind to, kad Viešpats pasakė: „Mylėsi savo žmoną visa širdimi ir glausies prie jos ir nė prie vienos kitos.“ (DS 42:22.)

Tai taip pat reiškia: „Mylėsi savo vyrą visa širdimi ir glausies prie jo ir nė prie vieno kito.“ Dažnai žmonės ir toliau „glaudžiasi“ prie savo mamų ar tėčių, ar savo draugų. Kartais motinos nenori prarasti tos įtakos, kurią turėjo savo vaikams, ir vyrai, taip pat ir žmonos, grįžta pas savo motinas ir tėvus gauti patarimų ar išsipasakoti, kai tuo tarpu taip „glaustis“ daugeliu atvejų reikėtų prie savo žmonos, o visas intymias smulkmenas laikyti giliai paslapyje ir neatkleisti jų kitiems.

Sutuoktiniai teisingai daro stengdamiesi tuojau pat susirasti sau nuosavus namus, atsiskirti, gyventi atskirai nuo uošvių. Namai gali būti labai kuklūs ir nepretenzingi, bet vis dėlto tai – nepriklausoma gyvenamoji vieta. Jūsų vedybinis gyvenimas turėtų būti nepriklausomas nuo jos ar jo tėvų. Jūs mylite juos daugiau nei bet kada, vertinate jų patarimus, branginate jų draugystę, tačiau gyvenate savo gyvenimą, vadovaujate savo sprendimais, su malda apsisvarstydami patarimus tų žmonių, kurie ir turėtų juos duoti. *Glaustis* nereiškia tikrai gyventi tuose pačiuose namuose, tai reiškia būti tikrai prisirišusiems, laikytis vienas kito:

„Todėl yra teisėta, [kad]... jie du bus vienas kūnas, ir visa tai tam, kad žemė įvykdytų savo sukūrimo paskirtį;

ir kad ji būtų pripildyta saiku žmonių, pagal jų sukūrimą prieš pasaulio sutvėrimą.“ (DS 49:16–17.)

Broliai ir seserys, galiu pasakyti, kad tai – Dievo žodis. Tai yra labai labai rimta ir nėra nė vieno, kuris galėtų ginčytis su Viešpačiu. Jis sukūrė Žemę; Jis sukūrė žmones. Jis žino sąlygas. Jis nustatė planą, ir mes nesame pakankamai protingi, ar sumanūs, kad

sugebėtume ginčytis su Juo apie šiuos svarbius dalykus. Jis žino, kas yra teisinga ir tikra.

Mes prašome jūsų apmąstyti visa tai. Įsitikinkite, kad jūsų santuoka yra teisinga. Įsitikinkite, kad jūsų gyvenimas – teisingas. Įsitikinkite, kad savo vaidmenį santuokoje atliekate tinkamai.

Paimta iš *Ensign*, March 1977, 3–5 p.

SUNKUMŲ SANTUOKOJE ĮVEIKIMAS

4

PRITAIKYMO IDĖJOS

Priklausomai nuo savo poreikių ir aplinkybių, pasinaudokite vienu ar keliais šiais pasiūlymais.

- Šios skaitymo užduoties straipsnyje vyresnysis Linas G. Robinsas paaiškina „nelaimės receptą.“ Perskaitykite šį jo receptą, esantį šiame puslapyje. Tada sukurkite darnių namų receptą. Nuspręskite, kuriuos „ingredientus“ naudotumėte tokia recepte.
- Išsipareigokite į sunkumus atsakyti kantrybe ir meile, o ne pykčiu. Nuspręskite, ką galite padaryti, kad tai dažnai jums primintų apie šį išsipareigojimą. Pavyzdžiui, galite įdėti monetą ar kitą mažą daiktėlį į savo batą arba nešiotis kišenėje raštelį sau pačiam.
- Jei esate susituokęs (-usi), pasinaudokite šiais pasiūlymais kartu su sutuoktine (-iu).

SKAITYMO UŽDUOTIS

Išnagrinėkite šį straipsnį. Jei esate susituokęs (-usi), perskaitykite ir aptarkite straipsnį su sutuoktine (-iu).

VALIOS LAISVĖ IR PYKTIS

Vyresnysis Linas G. Robinsas
Iš Septyniadešimties

Šeimose pyktį kursto Šėtonas

„Aš šeimą žemėje turiu, ji man tokia gera. *ji man tokia gera.*“ Tokia yra kiekvieno vaiko viltis, išreikšta vienos iš mūsų giesmių žodžiais („Aš šeimą žemėje turiu“, *Giesmynas*, 50 p.; kursyvas pridėtas).

Iš Pareiškimo apie šeimą sužinome, kad „šeima yra Kūrėjo plano šerdis“ ir kad „vyras ir žmona turi šventą atsakomybę mylėti ir rūpintis vienas kitu“ bei šventą pareigą „auklėti savo vaikus su meile ir teisumu.“ („Šeima. Pareiškimas pasauliui“, 35602 156.)

Šeima taip pat yra pagrindinis Šėtono taikiny. Jis kariauja prieš šeimą. Vienas iš jo sumanymų yra gudriai ir klatingai įslinkti į priešų užnugarį, t.y. įeiti netgi į mūsų namus ir gyvenimus.

Jis žaloja ir dažnai sunaikina šeimas jų pačių namuose. Jo strategija – kurstyti *pyktį* tarp šeimos narių. Šėtonas yra „nesutarimo tėvas, ir jis sukursto žmonių širdis *piktai* ginčytis vienas su kitu.“ (3 Nef 11:29; kursyvas pridėtas.) Veiksmažodis *kurstyti* skamba kaip nelaimės receptas: kaitinti susierzinimą ant vidutinės ugnies, pakurstyti keliais rinktiniais žodžiais, kad užvirtų; toliau maišyti, kol sutirštės; atvėsinti, palikti jausmus šaltai keletą dienų; pateikti atšaldytą; likučių bus daug.

Mes galime pasirinkti nesupykti

Klatinga jo strategijos dalis yra atsieti pyktį nuo valios laisvės ir priversti mus manyti, kad esame aukos tokios emocijos, kurios negalime suvaldyti. Girdime pasiaiškinimą: „Praradau savitvardą.“ „Prarasti savitvardą“ yra įdomus žodžių derinys, kuris tapo dažnai naudojamu posakiu. Prarasti ką nors reiškia prarasti netyčia, atsitiktinai, nevalingai, neatsakingai – gal būt nerūpestingai, bet tikrai neatsakingai.

„Jis išsiutino mane.“ Tai kita girdima frazė, taip pat reiškianti valios laisvės ar savikontrolės trūkumą. O iš tiesų tai mitas, kurį būtina paneigti. Niekas mūsų neišsiutina. Kiti žmonės mūsų nesupykdo. Čia nėra jokios prievartos. Supykti yra sąmoningas pasirinkimas, sprendimas; taigi mes galime pasirinkti nesupykti. Renkamės *mes!*

Tiems, kurie verkšlėna: „Bet aš nieko negaliu padaryti“, rašytojas Viljamas Vilbanksas atsako: „Nesąmonė.“

„Agresija, ...pykčio užgniaužimas, kalbėjimas apie tai, riksmas ir šauksmai“ – visa tai yra išmoktos pykčio valdymo strategijos. Mes *pasirenkame* tą, kuri mums pasirodė veiksminga praeityje. Ar kada pastebėjote, kaip retai mes netenkame savitvardos tada, kai mus suerzina viršininkas, bet kaip dažnai išiuntame tada, kai suerzina draugai ar šeima?“ (“The New Obscenity,” *Reader's Digest*, Dec. 1988, 24; kursyvas pridėtas.)

Būdamas antrame kurse Vilbanksas pabandė patekti į savo mokyklos krepšinio komandą ir jam tai

pavyko. Pirmąją treniruočių dieną treneris liepė jam pažaisti vienas prieš vieną su kitu žaidėju, o komanda stebėjo tą žaidimą. Kai mesdamas iš patogios padėties nepataikė, jis supykęs sutrepsėjo kojomis ir šūksniu išreiškė savo apmaudą. Priėjęs prie jo treneris pasakė: „Jeigu padarysi taip dar kartą, niekada nebežaisi mano komandoje.“ Kitus trejus metus jis nė karto nebeprarado savitvardos. Po daugelio metų, prisimindamas tą įvykį, Vilbanksas suprato, kad treneris tą dieną jį išmokė gyvenimą pakeitusio principo: „pyktį galima suvaldyti.“ (Žr. „The New Obscenity,” 24.)

Viešpaties mokymai

Laiško efeziečiams Džozefo Smito vertime 4:26 Paulius klausia: „Ar galite rūstauti ir nenusidėti?“ Viešpats šiuo klausimu yra labai aiškiai pareiškęs:

„Tas, kuris turi nesutarimo dvasią, yra ne iš manęs, bet iš velnio, kuris yra nesutarimo tėvas, ir jis sukursto žmonių širdis pikta ginčytis vienas su kitu.

Štai, tai ne mano mokymas – kurstyti žmonių širdis pyktis vienas su kitu; bet mano mokymas – kad tai būtų panaikinta.“ (3 Nef 11:29–30.)

Šis Viešpaties mokymas, arba įsakymas, suponuoja valios laisvę ir yra kreipimasis į sąmoningą protą padaryti sprendimą. Viešpats tikisi iš mūsų, kad pasirinkime *nesupykti*.

Taip pat negalima pykčio pateisinti. Evangelijoje pagal Matą, 5 skyriaus 22 eilutėje Viešpats sako: „O aš jums sakau: kas *be reikalo* pyksta ant savo brolio, turės atsakyti teisme.“ (Kursyvas pridėtas.) Įdomu tai, kad nei įkvėptame Džozefo Smito Vertime (žr. Mato 5:24), nei 3 Nefio knygos 12 skyriaus 22 eilutėje nėra frazės „be reikalo.“ Pašalindamas žodžius „be reikalo“, Viešpats palieka mus be pasiteisinimo. „Bet mano mokymas – kad tai būtų panaikinta.“ (3 Nef 11:30.) Galime „panaikinti“ pyktį, nes Jis mus to mokė ir mums tai įsakė.

Pyktis – tai pasidavimas Šėtono įtakai

Pyktis – tai pasidavimas Šėtono įtakai atsisakant savitvardos. Tai tokia nuodėminga mintis, vedanti prie priešišku jausmų ir elgesio. Ji sukelia įniršio proveržius keliuose, aistrų išiliepsnojimą per sporto rungtynes ir smurtavimą namuose.

Jei nebus valdomas, pyktis greitai iššauks grubių žodžių protrūkį ar kitokių šiurkštų elgesį, galintį sužeisti švelnią širdį. Gelbėtojas sakė, kad tai, „...kas išeina iš burnos, tai suteršia žmogų.“ (Mt 15:11.)

Deividas O. Makėjus sakė: „Te vyras ir žmona niekada nepakelia balso vienas prieš kitą, nebent jų namuose kiltų gaisras.“ (*Stepping Stones to an Abundant Life*, comp. Llewelyn R. McKay [1971], 294.)

Fizinis smurtas – tai žvėriškas pyktis, o tai niekada nepateisinama ir visada neteisu.

Pyktis yra necivilizuotas bandymas priversti kitus jaustis kaltais arba žiaurus būdas mėginti pataisyti juos. Dažnai jis klaidingai vadinamas drausminimu, bet beveik visada duoda priešingus rezultatus. Todėl Raštai išpėja: „O jūs, vyrai, mylėkite savo žmonas ir nebūkite joms šiurkštūs,“ ir „o jūs, tėvai, neerzinkite savo vaikų, kad jie nepasidarytų baugštūs.“ (Kol 3:19, 21.)

„Aš niekada daugiau nebeleisiu sau supykti“

Pasirinkimas ir atsakomybė yra neatskiriami principai. Kadangi pyktis yra pasirinkimo dalykas, Pareiškime apie šeimą duodamas griežtas išpėjimas, „kad asmenys, kurie... šiurkščiai elgiasi su sutuoktiniu ar vaikais, ...vieną dieną turės atsakyti prieš Dievą.“

Pirmas žingsnis šalinant pyktį iš mūsų gyvenimo yra suprasti ryšį tarp laisvos valios ir pykčio. Mes galime pasirinkti nesupykti. Ir pasirinkti tai galime jau šiandien, tiesiog dabar: „Aš niekada daugiau nebeleisiu sau supykti.“ Apmąstykite šį sprendimą.

Doktrinos ir Sandorų 121 skyrius yra vienas geriausių šaltinių mums mokytis teisingų vadovavimo principų. Galbūt svarbiausi iš visų, kuriems skirtas 121 skyrius, yra sutuoktiniai ir gimdytojai. Turime vadovauti savo šeimoms įtikinėjimu, didžiu kantrumu, švelnumu, gerumu, romumu ir neveidmainiška meile (žr. DS 121:41–42).

Te išsipildo kiekvieno vaiko svajonė turėti tokią šeimą čia, žemėje, kurios nariai yra geri jiems.

Iš vyresniojo Robinso kalbos, pasakytos 1998 m. balandžio mėn. visuotinėje Bažnyčios konferencijoje (žr. Conference Report, Apr. 1998, 105–106; ar *Ensign*, May 1998, 80–81).

SUNKUMŲ ĮVEIKIMAS POZITYVIU BENDRAVIMU

5

PRITAIKYMO IDĖJOS

Priklausomai nuo savo poreikių ir aplinkybių, pasinaudokite vienu ar abiem šiais pasiūlymais.

- Žemiau pateiktoje skaitymo užduotyje vyresnysis Džozus Dž. Kristensenas pastebi: „Pastovi kritika ar nuolatiniai priekaištai pakeitė į gerą labai nedaug žmonių. Jei būsime neatsargūs, tuomet tai, ką pateikiame kaip *konstruktyvią* kritiką, bus *destruktyvu*. Kartais tikrai geriau patylėti.“ (Žr. 17 p.) Ateinančią savaitę atkreipkite ypatingą dėmesį į tai, ką galvojate ar sakote apie kitus. Pasistenkite būti malonūs ir ugdantys visame, ką sakote.
- Ieškokite pagirtinų savo sutuoktinės (-io) savybių. Sudarykite šių savybių sąrašą ir parodykite jį savo sutuoktinei (-iui).

SKAITYMO UŽDUOTIS

Išnagrinėkite šį straipsnį. Jei esate susituokęs (-usi), perskaitykite ir aptarkite straipsnį su sutuoktine (-iu).

SANTUOKA IR DIDYSIS LAIMĖS PLANAS

Vyresnysis Džozus Dž. Kristensenas
Iš Septyniadešimties

Mudu su Barbara buvome palaiminti šešiais vaikais. Prieš keletą metų, kai juos visus nusivedėme pasisvečiuoti pas senelius, mano tėvas pasakė: „Džojau, manau, kad tu ir Barbara pradėjote tai, kas negali nutrūkti.“

Šuo Velykų metu mes pareiškiamė visam pasauliui, kad Jėzus yra Kristus ir kad per Jo šventą kunigystę ir jos užantspaudavimo galią santuokos ir šeimos niekada nebeturi nutrūkti – niekada nebeturi baigtis.

Šiandien su jumis visais aš noriu pakalbėti apie mūsų santuokas. Štai aštuoni praktiški pasiūlymai, kurie, tikiuosi, gali būti vertingi stiprinant mūsų santuokas dabar ir ateityje.

Prisiminkite santuokos svarbą

1. Prisiminkite, kokia svarbi jūsų santuoka. Įsiklausykite į šiuos vyresniojo Briuso R. Makonkio žodžius apie santuokos svarbą mūsų Dangiškojo Tėvo „didžiajame laimės plane“ (Al 42:8):

„Nuo gimimo momento šiame mirtingame gyvenime iki tol, kol susituokiame šventykloje, viskas, ką turime visame evangelijos plane, skirta paruošti ir suteikti mums teisę tapti nariu tos šventos santuokinės tvarkos, kurioje mes tampame vyru ir žmona šiame gyvenime ir ateinančiame pasaulyje...“

Nieko nėra svarbesnio šiame pasaulyje, kaip šeimų kūrimas ir tobulinimas.“ (“Salvation Is a Family Affair,” *Improvement Era*, June 1970, 43–44.)

Melskitės, kad jūsų santuoka būtų sėkminga

2. Melskitės, kad jūsų santuoka būtų sėkminga. Prieš daugelį metų, kai visuotiniam įgaliotiniui buvo įprasta aplankyti kurią nors misiją ir kalbėtis su visais misionieriais, vyresnysis Spenseris V. Kimbolas, tuometinis Dvylikos Kvorumo narys, kalbėjosi su vienu vyresniuoju, kuris buvo bebaigiąs savo misiją.

„Vyresnysis, kokie tavo planai, kai būsi atleistas?“

„O, aš planuoju grįžti atgal į koledžą.“ Ir po šypsodamasis pridūrė: „Tuomet tikiuosi išimylėti ir vesti.“

Vyresnysis Kimbolas pasidalino savo išmintingu patarimu: „Na, melskis ne tik, kad vestum tą, kurią myli. *Verčiau melskis, kad mylėtum tą, kurią vesi.*“

Turėtume melstis, kad taptume geresni, pagarbesni, nuolankesni, kantresni, atlaidesni ir *ypač* labiau nesavanaudiški.

Kad suprastume savo asmenines problemas ar silpnynes, kurios mums trukdo būti geresniems santuokos partneriams, turėtume maldoje ateiti pas Viešpatį ir pasinaudoti šiuo didžiu Mormono knygoje pažadėtu atlygiu: „Ir jeigu žmonės ateis pas mane, aš jiems parodysiu jų silpnumą... nes jeigu jie nusižemina prieš mane ir tiki mane, tada aš jų silpnumą paversiu jų stiprybe.“ (Etero 12:27.)

Ir taip, reikmė melstis. Daugelis Bažnyčios vadovų ir vedybų patarėjų pažymi, kad jie nematė nė vienos rimtoje bėdoje esančios santuokos, kur pora vis dar kartu kasdien meldėsi. Kai iškyla problemos ir santuokai gresia pavojus, meldimasis kartu, dviese, gali būti pats svarbiausias vaistas.

Išklausykite savo sutuoktinį

3. Išklausykite. Raskite laiko išklaudyti savo sutuoktinį; netgi reguliariai tai planuokite. Pasikalbėkite vienas su kitu ir įvertinkite, kaip jums, kaip santuokos partneriui, sekasi.

Brolis Brentas Barlou (Brent Barlow) grupei kunigystės brolių uždavė klausimą: „Kiek iš jūsų norėtų gauti apreiškimą?“ Visi pakėlė rankas. Tuomet jis pasiūlė visiems eiti namo ir paklausti savo žmonių, kaip jie galėtų būti geresni vyrai. Jis pridūrė: „Aš pasekiau savo paties pasiūlymu ir tą popietę patyriau labai informatyvų ir daugiau kaip valandą užtrukusį pokalbį su [savo žmona] Siuzan!“ („To Build a Better Marriage,” *Ensign*, Sept. 1992, 7.) Toks pokalbis bet kuriam iš mūsų gali būti tikras apreiškimas.

Broliai, ar kuris nors iš jūsų kada nors esate girdėjęs savo žmoną sakant kažką panašaus, ką aš neseniai išgirdau: „Džojau, ar tu girdi mane?“ Ji nebuvo vienintelė, kuri norėjo žinoti, ar aš klausausi. Prieš kurį laiką aš kartą snūstelėjau, o mūsų mažoji anūkė Alison priėjo, pakėlė vieną mano akies voką ir paklausė: „Seneli, ar tu čia?“ Turėtume būti „čia“ ir linę išklaudyti savo porininką.

Venkite nuolatinio priekaištavimo

4. Venkite nuolatinio priekaištavimo. Nebūkite pernelyg kritiški vienas kito ydoms. Pripažinkite, kad nė vienas iš mūsų nėra tobulas. Visiems mums dar reikia nueiti ilgą kelią, kad taptume kaip Kristus, kokiais tapti mus ragina mūsų vadovai.

Nuolatinis priekaištavimas, kaip sakė Spenseris V. Kimbolas, gali sužlugdyti beveik kiekvieną santuoką („Marriage and Divorce,” *1976 Devotional Speeches of the Year* [1977], 148). Dažniausiai kiekvienas iš mūsų skausmingai suvokia savo silpnybes, ir nebūtina, kad kas mums dažnai primintų jas. Pastovi kritika ar nuolatiniai priekaištai pakeitė į gerą labai nedaug žmonių. Jei būsime neatsargūs, tuomet tai, ką pateikiame, kaip *konstruktyvią* kritiką, iš tikrųjų bus *destruktyvu*.

Kartais tikrai geriau patylėti. Ką tik ištekėjusi sesuo Lola Valters kartą perskaitė žurnale, kad norėdami sustiprinti santuoką, sutuoktiniai turėtų reguliariai atvirai pasikalbėti bei išvardinti bet kokius savo partnerio įpročius, kurie juos erzina. Ji rašė:

„Mums reikėjo išvardinti penkis mus erzinančius dalykus, ir aš pradėjau... Pasakiau jam, kad man ne-

patinka, kaip jis valgo greipfrutą. Jis lupo jį ir valgė, kaip apelsiną! Daugiau niekas iš mano pažįstamų nevalgė greipfruto taip kaip jis. Argi galima tikėtis, kad mergina praleis visą gyvenimą ir net amžinybę matydama savo vyrą, valgantį greipfrutą kaip apelsiną?..

Kai aš baigiau [savo penkis], buvo jo eilė pasakyti tai, ko jis manyje nemėgo. [Jis] pasakė: „Na, tiesą sakant, brangioji, negaliu sugalvoti nieko, ko tavyje nemėgčiau.“

Širdį užliejo graudulys.

Aš greitai atsukau nugarą, nes nežinojau, kaip paaiškinti ašaras, kurios pripildė mano akis ir tekėjo skruostais.

Baigdama sesuo Valters pasakė: „Kai tik išgirstu, kad sutuoktiniai jaučiasi nesuderinami, aš visad klausiu, ar tik jų nekamuoja taip dabar mano vadinamas „Greipfruto sindromas.“ („The Grapefruit Syndrome,” *Ensign*, Apr. 1993, 13.)

Taip, kartais tikrai geriau patylėti.

Toliau meilinkitės vienas kitam

5. Toliau meilinkitės vienas kitam. Raskite laiko pabūti kartu – tik jūs dviese. Nors būti su vaikais, kaip visa šeima, yra svarbu, jums taip pat reikia reguliariai kas savaitę praleisti laiką kartu vieniems. Skirdami tam laiko parodysite savo vaikams, kad manote, jog jūsų santuoka yra tokia svarbi, kad reikia ją puoselėti. Jums gali prireikti išipareigojimo, pasirengimo ir planavimo.

Tai nebūtinai turi būti brangu. Svarbiausia čia – laikas, praleistas drauge.

Kartą, mano uošviui po pietų išeinant iš namų prie darbo į laukus, mano uošvė tarė: „Albertai, grįžk čia ir pasakyk, kad mane myli!“ Jis šyptelėjo ir juokaudamas pasakė: „Elze, kai mes tuokėmės pasakiau tau, kad tave myliu, ir jeigu tai kada nors pasikeis, aš tau pasakysiu tai“ Sakyti „aš tave myliu“ niekada nebus per daug. Sakykite tai kasdien.

Nedelskite pasakyti: „Atsiprašau“

6. Nedelskite pasakyti: „Atsiprašau.“ Nors ir kaip sunku surasti žodžius, suskubkite pasakyti: „Apgailestauju ir prašau atleisti man“, netgi jei tai ne vien jūsų kaltė. Tikrą meilę išugdo tie, kurie pasirošę pripažinti asmenines klaidas ir įžeidimus.

Kai vis dėlto iškyla nesutarimai, yra svarbu juos aptarti ir išspręsti, bet būna atveju, kai geriausia yra padaryti pertrauką. Svarbu prikasti liežuvį ir suskaičiuoti iki dešimties ar netgi iki šimto. O kartais geriau palaukti ryto, leisti pykčiui atslūgti, ir tuomet, pailsėjęs ir ramesnis, turėsite didesnę tikimybę išspręsti problemą.

Retkarčiais pasitaiko išgirsti: „Na, mes susituokę jau penkiasdešimt metų ir tarp mūsų niekada nebuvo nuomonių skirtumo.“ Jei taip iš tikrųjų yra, tai reiškia, kad vienas iš partnerių pernelyg dominuoja kito atžvilgiu arba, kaip kažkas yra pasakęs, tiesiog nežino tiesos. Kiekviena protinga sutuoktinių pora susidurs su nuomonių skirtumais. Mūsų užduotis – būti tikriems, kad žinosime, kaip juos išspręsti. Tai dalis proceso, kuriuo siekiame, kad gera santuoka taptų dar geresnė.

Gyvenkite pagal savo išgales

7. Išmokite gyventi pagal savo išgales. Vieni sunkiausių iššūkių santuokoje kyla būtent finansų srityje. „Amerikos advokatų asociacija... nurodė, kad 89 procentai visų skyrybų kyla dėl ginčų ir kaltinimų, susijusių su pinigais.“ (Marvinas Dž. Eštonas, „Šeimos finansų vadovas“ 2000 m. balandžio Liahona, 42 p.) Būkite pasiruošęs atidėti ar atsakyti kai kurių pirkinių, kad neviršytumėte savo biudžeto. Pirmiausia sumokėkite dešimtinę ir, kiek tai įmanoma, venkite skolų. Atminkite, kad jei per mėnesį išleisite penkiasdešimt dolerių mažiau nei gaunate, tai bus tolygu laimei, o jei išleisite penkiasdešimt daugiau, tai bus tolygu bėdai. Galbūt atėjo laikas, kai reikia paimti žirkles bei savo kreditines korteles ir atlikti tai, ką vyresnysis Džefris R. Holandas vadina „plastine operacija.“ (“Things We Have Learned – Together,” *Ensign*, June 1986, 30.)

Dalinkitės namų bei šeimos pareigomis

8. Būkite tikras partneris dalindamasis namų ir šeimyninėmis pareigomis. Nebūkite kaip vyras, kuris sėdi namuose be darbo, laukdamas, kol jį aptarnaus, manantis, kad jo vienintelė užduotis yra uždirbti pragyvenimui ir kad jo žmona viena atsakinga už namus ir vaikų priežiūrą. Rūpinimasis namais ir šeima – tai daugiau nei vieno asmens pareiga.

Atminkite, kad šioje partnerystėje jūs dalyvaujate kartu. Mes su Barbara nustatėme, kad kiekvieną rytą galime pakloti lovą greičiau nei per minutę ir tai dienai šis darbas bus atliktas. Ji sako, kad leidžia man tai daryti todėl, kad padėtų man jaustis gerai visą dieną, ir aš spėju, kad taip ir yra.

Raskite laiko kartu studijuoti Raštus ir laikykitės šio prasmingo Prezidento Kimbolo patarimo: „Kai vyras ir žmona kartu dažnai vyksta į šventyklą, kartu klaupiasi melstis savo namuose su šeima, kartu eina į religinius susirinkimus, kai jų gyvenimai yra visiškai tyri – dvasiškai ir fiziškai... ir jie kartu dirba statydami Dievo karalystę, tuomet pasiekama didžiausia laimė.“ (*Marriage and Divorce* [1976], 24.)

Apibendrinant:

- Prisiminkite, kokia svarbi yra jūsų santuoka.
- Melskitės, kad ji būtų sėkminga.
- Išklauskite.
- Venkite nuolatinio priekaištavimo.
- Toliau meilinkitės vienas kitam.
- Nedelskite pasakyti: „Atsiprašau.“
- Mokykitės gyventi pagal išgales.
- Būkite tikras partneris, dalindamasis namų bei šeimos pareigomis.

Aš liudiju, kad Jėzus yra Kristus, kad trečią dieną kapas buvo tuščias ir kad „kaip Adome visi miršta, taip Kristuje visi bus atgaivinti.“ (1 Kor 15:22.) Taigi su dėkingumu už užantspaudavimo galią, sugražintą kartu su Jėzaus Kristaus evangelija, galime su poetu pasitikinčiai sakyti: „Aš mylėsiu tave po mirties dar labiau.“ (Elizabeth Barrett Browning, *Sonnets from the Portuguese*, no. 43, line 14.)

Iš vyresniojo Kristenseno kalbos, pasakytos 1995 m. balandžio mėn. visuotinėje Bažnyčios konferencijoje (žr. Conference Report, Apr. 1995, 84–87; ar *Ensign*, May 1995, 64–66).

SANTUOKOS STIPRINIMAS TIKĖJIMU IR MALDA

6

PRITAIKYMO IDĖJOS

Priklausomai nuo savo poreikių ir aplinkybių, pasinaudokite vienu ar abiem šiais pasiūlymais.

- Nuspręskite, ką galite daryti, kad stipriau tikėtumėte Dangiškaį Tėvą ir Jėzų Kristų.
- Paskirkite sau laiką kas dieną melstis su sutuoktiniu.

SKAITYMO UŽDUOTIS

Išnagrinėkite šį straipsnį. Jei esate susituokęs (-usi), perskaitykite ir aptarkite straipsnį su sutuoktine (-iu).

RASKIME GYVENIMO DŽIAUGSMA

Vyresnysis Ričardas G. Skotas
Iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo

Įvairovė tarp pastovumo

Neseniai, auštant, stovėjau šiaurinėje nuostabios Ramiojo vandenyno salos pakrantėje ir žiūrėjau į vandenyną. Mane sužavėjo tai, su koku reguliarumu pastoviai atsiritančios milžiniškos bangos griūdavo ant pakrantės smėlio. Tai man priminė pastovumą Viešpaties plano su jo įtvirtintais, amžiniais įstatymais, su ilgalaikio teisingumo saugumu ir per paklusnumą užsitarnauto gailingumo švelnumu. Pastebėjau, kad kiekviena banga iškildavo vis kitoje horizonto vietoje ir risdavo savo unikalų kelią į pakrantę. Kai kurios risdavosi per uolas, palikdamos sroves putojančio balto vandens. Kitos griūdavo ant pakrantės pagal savitą modelį. Pasipuošusios žaismingais putotais kraštais jos nuslysdavo per šlapia smėlį, o tada burbuliuodamos ir sūkuriuodamos atitraukdavo.

Aš galvojau apie begalinę, Viešpaties mums suteiktą galimybių įvairovę. Turime tiek daug laisvės, tiek daug progų vystyti savo unikalias asmenybes ir talentus, savitus atsiminimus, asmeninius pasiekimus. Kadangi po to nebeturėčiau progos stebėti šią didingą jūrą, bandžiau įsivaizduoti tą šlovingą panoramą, kurią vėliau čia sukurs spindinti saulė. Man pagarbiai bestebint šį nuostabų vaizdą, debesyse atsirado plyšys ir spindintys kylančios saulės spinduliai prasiveržė pro debesimis užtrauktą dangų, viską pakeisdami savo švytėjimu, savo spalva, savo energija. Tarsi Viešpats būtų norėjęs duoti dar vieną palaimą, Jo mokymų šviesos simbolį, suteikiantį spindesį bei viltį visiems, kuriuos jis paliečia.

Akys prisipildo ašarų iš dėkingumo už šį nuostabų pasaulį, kuriame gyvename, už tą nepaprastą grožį, kuriuo Dangiškasis Tėvas dalijasi su visais, norinčiais tai matyti. Iš tiesų, gyvenimas yra gražus.

Vertinkime gyvenimo grožį

Ar skirate laiko kas dieną pastebėti, koks gražus gali būti jūsų gyvenimas? Kada paskutinį kartą stebėjote saulėlydį, kai besileidžiančios saulės spinduliai bučiuoja debesis, medžius, kalvas ir žemumas, linkėdami jiems labos nakties, kartais ramiai, o kartais lydimi įmantrių spalvų bei formų žaismo?

O kokia nuostabi yra giedra naktis, kai Viešpats atidengia Savo dangaus stebuklus – mirgančias žvaigždes, mėnulio šviesos spindulius, kad Savo didybe ir šlove kaitintų mūsų vaizduotę.

Kaip žavu stebėti dygstančią sėklą, pasėtą derlingoje žemėje, kai ji sukaupia jėgas ir išleidžia ploną, beveik nepastebimą daigelį. Palaipsniui jis pradeda augti ir vystytis, įgydamas savo savybes, atitinkančias Viešpaties jam duotą genetinį kodą. Jeigu pasirūpinsime šiuo daigeliu, jis tikrai taps tuo, kuo paskirtas tapti: grakštumu ir grožiu vainikuota lelija, kvapniaja šaltmėte, persiku, avokado medžiu ar tiesiog nuostabiu, nepakartojamo gležnumo ir unikalaus atspalvio bei kvapo žiedeliu.

Kada paskutinį kartą stebėjote augantį mažytį rožės pumpurėlį. Kasdien jis įgyja vis naujus ir išpūdingus bruožus, vis labiau ryškėja grožis, kol galiausiai jis tampa didingąja rože.

Jūs esate vieni iš kilniausių Dievo kūrinų. Jis trokšta, kad jūsų gyvenimas būtų šlovingai nuostabus nepriklausomai nuo aplinkybių. Būdami dėkingi ir paklusnūs, galite tapti visa tuo, kuo Dievas nori, kad taptumėte.

Gyvenimo džiaugsmas priklauso nuo pasitikėjimo Dievu

Liūdesys, nusivylimai ir sunkūs išmėginimai yra tik gyvenimo *įvykai*, o net pats gyvenimas. Aš nesumenkinu to, kokie sunkiai pakeliami būna kai kurie iš šių įvykių. Jie gali užsitęsti ilgą laiką, bet neturėtumėte leisti jiems tapti pagrindiniu dalyku, aplink ką sukūtsi visas jūsų gyvenimas. Viešpats įkvėpė Lehį pareikšti esminę tiesą: „Žmonės yra, kad galėtų džiaugtis“¹. Tai – sąlyginis teiginys: [jie] „galėtų džiaugtis.“ Jis nėra sąlyginis Viešpačiui. Viešpats nori, kad visi mes rastume džiaugsmą. Tai nebus sąlyginis dalykas ir jums, kai laikysitės įsakymų, tikėsite Mokytoją ir darysite tai, kas būtina, kad rastumėte džiaugsmą čia, žemėje.

Jūsų gyvenimo džiaugsmas priklauso nuo jūsų pasitikėjimo Dangiškuoju Tėvu ir Jo šventu Sūnumi, nuo įsitikinimo, kad Jų laimės planas iš tiesų gali atnešti jums džiaugsmo. Jų doktrinos apmąstymas padės jums pasidžiaugti šios žemės grožybėmis ir praturtins jūsų santykius su kitais žmonėmis. Tai padės jums patirti paguodžiančius, sustiprinančius patyrimus, ateinančius meldžiantis Tėvui danguje ir gaunant Jo atsakymus.

Perspektyva ir kantrybė

Mažas akmenėlis, laikomas prie pat akies, atrodo kaip milžiniška kliūtis. Tačiau numetę ant žemės, matome jį objektyviai. Lygiai taip pat į mūsų gyvenimiškus išbandymus ir problemas turime žiūrėti objektyviai, per Raštų doktrinos prizmę. Priešingu atveju jie gali lengvai užgožti mūsų viziją, praryti mūsų energiją ir atimti iš mūsų džiaugsmą ir grožį, kuriuos Viešpats nori, kad gautume čia, žemėje. Kai kurie žmonės yra tarsi akmenys, įmesti į problemų jūrą. Jie skęsta jose. Būkite kaip kamštis. Kai jus pazardins problemų gelmėse, kovokite, kad galėtumėte iškilti į paviršių ir vėl su džiaugsmu tarnauti.

Esate čia, žemėje, su dievišku tikslu, o ne tam, kad pastoviai linksmintis ar nuolat siekti malonumų. Esate čia, kad jus išmėgintų, kad įrodytumėte, jog galite gauti papildomas Dievo jums turimas palaimas². Jūsų kantrybė turi būti užgrūdinta. Kai kurios palaimos ateis šiame gyvenime; kitos pasieks jus jau kitoje uždangos pusėje.

Viešpats nori, kad jūs augtumėte bei vystytumėtės kaip asmenybės. Tas augimas pagreitėja, kai noriai leidžiate Jam vesti jus patirti kiekvieną reikalingą jūsų vystymuisi patyrimą, neatsižvelgiant į tai, ar pradžioje jums patinka tas patyrimas ar ne. Kai pasitikite Viešpačiu, kai norite, kad jūsų širdis ir protas būtų sutelkti ties Jo valia, kai prašote, kad būtumėte Dvasios vedami vykdyti Jo valią, tada esate užtikrinti, kad tai darydami rasite didžiausią laimę ir iš šio mirtingojo

gyvenimo patyrimo igysite geriausią patirtį. Jeigu abejojate viskuo, ką esate prašomi atlikti arba atkakliai spyriojate ties kiekvienu nemaloniu išbandymu, tai elgdami taip padarote, kad Viešpačiui būtų sunkiau palaiminti jus⁴.

Jūsų valios laisvė, teisė pasirinkti, duota ne tam, kad galėtumėte gauti, ko jūs norite. Ši dieviška dovana suteikta tam, kad pasirinktumėte tai, ko dangiškasis Tėvas jums nori. Taip Jis gali padėti jums tapti visa tuo, kuo tapti Jis jums yra skyres⁵. Šis kelias veda į šlovingą džiaugsmą bei laimę.

Ir negandoje gyvenkite su džiaugsmu

Pasimokykite iš įkvepiančių asmenybių, kurios susitaikė su savo sunkumais bei su džiaugsmu gyvena taip pat ir negandoje. Viena miela moteriškė, sirgusi smarkiai progresuojančia mirtina liga, pastoviai rasdavo džiaugsmo gyvenime. Ji suprato laimės planą, buvo gavusi šventyklines apeigas ir darė, ką galėjo, kad būtų verta tų pažadėtų palaimų. Jos asmeniniame dienoraštyje užrašyta:

„Šiandien nuostabi rudens diena. Aš pasiėmiau paštą ir atsisėdau į sūpuokles. Buvau tokia laiminga ir patenkinta sėdėti šiltoje atokaitoje, jausti saldu gamtos kvapą ir matyti medžius aplink mane. Tiesiog sėdėjau ir džiūgavau tuo, kad aš vis dar gyvenu šioje nuostabioje žemėje... Viešpats man toks geras. Kaip aš dėkoju Jam už tai, kad vis dar esu čia ir taip gerai jaučiuosi. Esu to-o-okia laiminga, kad tiesiog noriu šūkauti ir šokti po ši nuostabų namą, saulės spinduliams veržiantis pro didžiuosius langus. Aš myliu gyvenimą.“

Viena narsi motina, drąsiai kovojanti su sekinančia liga, praleido neapsakomai daug valandų skaisgijomis kruopščiai siuvinėdama didelį, sudėtingą nėrinį. Ji padovanojo šį nėrinį vienai sutuoktinių porai, kuriai tuo metu buvo labai sunku. Šiai porai ta dovana tapo neįkainojama brangenybe, nuolatiniu priminimu apie tuos brangius ryžtingų pastangų nelaimės akivaizdoje vaisius, ilgalaikę vilties žinia, išsiuvinėta tyros meilės ir noraus aukojimosi skaisgijomis.

Džiaukitės tuo, ką turite

Vaikai moko mus, kaip rasti džiaugsmą netgi pačiose sudėtingiausiose aplinkybėse. Vaikai dar nemoka liūdėti galvodami apie tai, ko jie neturi. Jie džiaugiasi tuo, ką turi. Atsimenu vieną mažą berniuką, žaidusį ant upės kranto. Jis buvo pririšęs valą prie dviejų tuščių nealkoholinio gėrimo skardinių. Jis permesdavo vieną skardinę per šaką, tada pripildydavo ją vandens. Berniukas temdavo kitą skardinę žemyn, o po to ją paleisdavo. Krisdama vandens pilna skardinė savo svoriu pakeldavo tuščią skardinę aukštyn. Berniukas juokdavosi ir šokinėdavo iš džiaugsmo.

Aplink mus pilna paprastų džiaugsmų, padėsiančių mums atgauti jėgas. Jie gali būti kaip apsauginiai vožtuvai, padedantys sumažinti įtampą ir pakelti nuotaiką. Nesikoncentruokite ties tuo, ko neturite ar ką praradote. Viešpats pažadėjo ištikimiesiems, kad pasidalins su jais viskuo, ką pats turi. Gal būt jums laikinai kai ko trūksta čia, bet kitame gyvenime būsite palaiminti visa ko pilnatve, jei savo šauniu gyvenimu įrodėte, kad esate to verti.

Raskite kompensuojančiuosius palaiminimus savo gyvenime, kai Viešpats pagal Savo išmintį paima iš jūsų tai, ką labai norėjote turėti. Akliesiems ar kurtiesiems Jis paaštrina kitus pojūčius. Ligoniams Jis duoda kantrybės, supratimo ir didesnę sugebėjimą vertinti kitų žmonių gerumą. Praradus mylimą žmogų, Jis sutvirtina meilės ryšius, praturtina prisiminimus ir uždega viltį vėl susijungti su tuo žmogumi ateityje. Visada rasite kompensuojančiuosius palaiminimus, kai noriai priimsite Viešpaties valią ir naudosite tikėjimą Juo⁶.

Suspaustiems Almos žmonėms Viešpats sakė:

„Aš taip pat palengvinsiu naštas... kad net nejusite jų ant savo nugarų... ir tai aš padarysiu, kad po to būtumėte man liudytojai ir kad užtikrintai žinotumėte, kad aš, Viešpats Dievas, aplankau savo žmones jų suspaudimuose.

Ir... naštos... buvo padarytos lengvos; taip, Viešpats sustiprino juos, kad jie galėjo lengvai nešti savo naštas, ir jie džiugiai ir kantriai pasidavė visai Viešpaties valiai“⁷.

Kūryba padės jums džiaugtis gyvenimu

Pabandykite pasinerti į kūrybą, kad pažintumėte jos atnešamą džiaugsmą. Po to, kai kilnūs seserų Kamilos Kimbol, Amelijos Makonki ir Helenos Ričards vyrai buvo pašaukti namo, Anapilin, jos išmoko tapyti. Jos po savęs paliko ne tik daug paveikslų, bet niekuomet nebematė tokio pat saulėlydžio, vienodo veido ar medžio. Šios seserys ėmė pastebėti subtilius spalvų bei formų niuansus ir džiaugtis jas supančio grožio gausa.

Pasirinkite ką nors tokio, kaip muzika, šokiai, skulptūrų kūrimas ar poezija. Kūryba padės jums džiaugtis gyvenimu. Tai pagimdo dėkingumo dvasią, lavina paslėptąjį talentą, pagerina jūsų sugebėjimą samprotauti, veikti bei rasti gyvenimo tikslą. Kūryba išsklaido vienišumo jausmą, nuramina širdgėla, suteikia atsinaujinimo pojūtį, ižiebia entuziazmo kibirkštį ir suteikia gyvenimui pikantiškumo.

Tarnavimas – laimės raktas

Savanoriškas tarnavimas kitiems yra ilgalaikės laimės raktas. Prezidentas Spenseris V. Kimbolas sakė: „Dievas tikrai pastebi mus, taip pat Jis mus sergi. Bet dažniausia Jis patenkina mūsų poreikius

per kitą žmogų. Todėl būtina, kad tarnautume vienas kitam“⁸.

Pažįstu moterį, kuri buvo laiminga ir pilna džiaugsmo. Kas rytą ji prašydavo savo Dangiškaį Tėvą nuvesti ją pas kokį nors žmogų, kuriam ji galėtų padėti. Dievas vėl ir vėl atsakydavo į tą nuoširdžią maldą. Ji palengvindavo daugelio žmonių naštas ir į jų gyvenimus atnešdavo šviesos. Viešpats nuolatos laimino ją už tai, kad ji buvo Jo vedamas įrankis.

Sunkumai gali padėti augti

Žinau, kad visus mūsų gyvenime patiriamus sunkumus, netgi tuos, kuriuos kenčiame dėl mūsų pačių aplaidumo ar net prasižengimo, Viešpats gali paversiti pamokančiu patyrimu, padaryti tikrais laipteliais, vedančiais aukštyn⁹. Žinoma, aš nerekomenduoju prasižengimo, kaip būdo, padedančio augti. Tai skausmingas, sunkus ir visiškai nereikalingas būdas. Daug protingiau bei žymiai lengviau yra toliau gyventi dorą gyvenimą. Tačiau tinkamai atgailaudami, tikėdami Viešpatį Jėzų Kristų ir pakludami Jo įsakydams, galime pasiekti, kad netgi dėl prasižengimo ateinantis nusivylimas pavirstų į sugrįžimą prie tikrosios laimės.

Sudarykite sąrašą veiksmy, kurių galite imtis, kad būtumėte laimingi. Pavyzdžiui:

- Apmąstykite Raštus, kad suprastumėte laimės planą.
- Melskitės tikėdami Jėzų Kristų.
- Mylėkite kitus ir tarnaukite jiems.
- Priimkite šventyklines apeigas. Sugrįžkite į šventyklą, kad palaimintumėte kitus.
- Klausykite pranašo ir pakluskite jo patarimui.
- Būkite dėkingi už tai, ką turite.
- Dažniau šypsokitės.

Jūsų sąrašas pasiūlys būdus, kaip pasiekti pasitenkinimą ir džiaugsmą.

Sunkumai yra laikini, o laimė – amžina

Gera žinomoje brazilijoje dainoje kartojama netiesa, kuria daug kas tiki: liūdesys niekada nesibaigia, o laimė išnyksta. Aš liudiju, kad per tikėjimą Gelbėtoju ir paklusnumą Jo mokymams, laimė niekada nesibaigia, o liūdesys išnyksta.

Nežiūrint į tai, su kokiais sunkumais susidūrėte jūs ar jūsų mylimas žmogus, tai neturėtų užvaldyti jūsų gyvenimo ir tapti pagrindiniu dalyku, į kurį kreipiamas visas jūsų dėmesys. Sunkumai bei iššūkiai yra patyrimai, reikalingi mums augti, jie – laikini veiksmai, įvykstantys džiaugsmingo gyvenimo fone. Neleiskite, kad jūsų dėmesys būtų tiek nukreiptas į kažkokį vieną įvykį, kad negalėtumėte galvoti apie nieką kitą ar pasirūpinti savimi ar kitais nuo jūsų

priklausančiais žmonėmis. Atminkite, kad panašiai kaip kūnui pasveikti, taip ir žmogui pagyti po tam tikrų dvasinių bei emocinių išbandymų reikia laiko.

Viešpats sakė: „Būk kantrus suspaudimuose, nes jų turėsi daug; bet išverk juos, nes štai, aš esu su tavimi net iki tavo dienų pabaigos“¹⁰. Būdami kantrūs jūs imsite suprasti, ką reiškia žodžiai „aš esu su tavimi.“ Dievo meilė atneša ramybę ir džiaugsmą.

Jūsų tikėjimas į Jėzų Kristų suteikia gyvenimui ilgalaikę prasmę. Atminkite, kad esate kelionėje į išaukštinimą. Kartais jūs patirsite daugiau džiaugsmo, kartais – mažiau, bet visa tai atitinka Viešpaties tikslą.

Kaip Gelbėtojo liudytojas, aš raginu jus atleisti visiems, kurie, kaip jums atrodo, galbūt įžeidė jus.

Jeigu nusidėjote, atgailaukite, kad Mokytojas galėtų išgydyti jus.

Dėkokite savo Tėvui danguje ir Jo Mylimajam Sūnui už laimės planą bei evangelijos principus, kuriais paremtas šis planas. Būkite dėkingi už jų parūpintas apeigas ir sandoras. Iškilmingai liudiju, kad jie turi galią vainikuoti jūsų gyvenimą ramybe bei džiaugsmu, taip pat suteikti jam prasmę ir tikslą. Suprasite, kad liūdesys ir nusivylimas yra laikini svečiai, o laimė – nesibaigiančiai amžina per Jėzų Kristų. Iškilmingai liudiju, kad Jis – gyvas, kad Jis myli jus ir padės jums.

Iš vyresniojo Skoto kalbos, pasakytos 1996 m. balandžio mėn. visuotinėje Bažnyčios konferencijoje (žr. Conference Report, Apr. 1996, 31–35; ar *Ensign*, May 1996, 24–26).

IŠNAŠOS

1. 2 Nef 2:25.
2. Žr. Abr 3:25.
3. Žr. Mzj 3:19.
4. Žr. 1 Nef 3:7.
5. Žr. DS 58:26–32.
6. Žr. Orsonas F. Vitnis, cit. Spenserio V. Kimbolo, *Faith Precedes the Miracle* (1972), 98.
7. Mzj 24:14–15.
8. *The Teachings of Spencer W. Kimball*, ed. Edward L. Kimball (1982), 252.
9. Žr. Iz 40:31.
10. DS 24:8.
11. Žr. Joseph F. Smith, *Gospel Doctrine*, 5th ed. (1939), 177.

GYDANTI ATLEIDIMO GALIA

7

PRITAIKYMO IDĖJOS

Priklausomai nuo savo poreikių ir aplinkybių, pasinaudokite vienu ar abiem šiais pasiūlymais.

- Išnagrinėkite atleidimo pavyzdžius šiose Raštų ištraukose: Lk 23:33–34; Apd 7:58–60; 1 Nef 7:8–21.
- Įsipareigokite būti atlaidesnis (-ė) ir labiau vertas (-a) kitų atleidimo.

SKAITYMO UŽDUOTIS

Išnagrinėkite šį straipsnį. Jei esate susituokęs (-usi), perskaitykite ir aptarkite straipsnį su sutuoktine (-iu).

„O IŠ JŪSŲ REIKALAUJAMA ATLEISTI“

Prezidentas Gordonas B. Hinklis
Pirmasis patarėjas Pirmojoje prezidentūroje

Atleidimo dvasia ir meilės bei užuojautos kupinas požiūris į tuos, kurie galbūt nuskriaudė mus, yra Jėzaus Kristaus evangelijos esmė. Šios dvasios reikia visiems mums. Jos reikia visam pasauliui. Viešpats to mokė. Jis pademonstravo tą dvasią savo gyvenimu kaip niekas kitas.

Agonijoje ant Kalvarijos kryžiaus, žiūrėdamas į savo niekingus, kupinus neapykantos kaltintojus, atvedusius Jį iškešti šio siaubingo nukryžiavimo, Jis sušuko: „Tėve, atleisk jiems, nes jie nežino, ką darą.“ (Lk 23:34.)

Nė vienas iš mūsų nesame pašaukti atleisti taip kilniaširdiškai, bet visi turime dievišką pareigą ištieti savo atleidimo ir gailestingumo ranką. Viešpats pareiškė tai šiais apreiškimo žodžiais: „Mano mokiniai senovės dienomis ieškodavo dingsties vienas prieš kitą ir neatleisdavo vienas kitam savo širdyse; ir dėl šio blogio jie būdavo spaudžiami ir skaudžiai drausminami.“

Todėl sakau jums, kad jūs turite vienas kitam atleisti; nes tas, kuris neatleidžia savo broliui jo prasižengimų, stovi pasmerktas priešais Viešpatį; nes jame pasilieka didesnė nuodėmė.

Aš, Viešpats, atleisiu tam, kuriam atleisiu, bet iš jūsų reikalaujama atleisti visiems žmonėms.

Ir jūs turėtumėte sakyti savo širdyse: tegul Dievas teisia mane ir tave, ir atlygina tau pagal tavo darbus.“ (DS 64:8–11.)

Mums labai reikia naudoti šį Dievo duotą principą, taip pat kaip ir kartu einantį atgailos principą! Matome, kaip šio principo reikia namuose, kur nedideli nesusipratimų kurmiarasiai išpučiami į ginčų

kalnus. Matome, kaip jo reikia kaimynams, kurių nereikšmingi skirtumai veda juos į nesibaigiantį pyktį. Matome, kaip šio principo reikia verslo partneriams, kurie kivirčijasi ir nesutinka išspręsti viską kompromisu ir atleisti, nors dažniausiai, jeigu jie turėtų noro kartu susėsti ir ramiai pasikalbėti, reikalas galėtų būti sutvarkytas taip, kad visi būtų palaiminti. Vietoj to jie ištisas dienas puoselėja pagiežą ir kuria keršto planus.

Pirmaisiais Bažnyčios įkūrimo metais, kai Pranašas Džozefas Smitas kelis kartus buvo suimtas ir teisiamas pagal melagingus kaltinimus žmonių, kurie siekė pakenkti jam, Viešpats apreiškimu pasakė jam štai ką: „Kiekvienas, kuris su tavimi bylinės, bus pasmerktas įstatymo.“ (DS 24:17.) Mačiau tai mūsų laikais tarp tų žmonių, kurie, vedami savo puoselėjamos pagiežos, siekė keršto. Netgi pas laimėjusius ginčus žmones, atrodo, nėra dvasinės ramybės; ir nors jie galbūt gavo doleriu, jie prarado kai ką brangesnio.

Nelaikykite širdyse kartėlio

Prancūzų rašytojas Gi de Mopasanas parašė istoriją apie valstietį vardu Očekomas, kuris turgaus dieną atėjo į kaimelį. Eidamas atvira kaimo aikšte, jis pastebėjo virvagalį, gulintį ant grindinio akmenu. Jis pasilenkęs paėmė jį ir įsikišo sau į kišenę. Šiuos Očekomo veiksmus pastebėjo kaimo pakinktininkas, su kuriuo jis prieš kurį laiką buvo susipykęs.

Vėliau tą dieną buvo paskelbta, kad dingo pinigė. Pakinktininkui apkaltinus Očekomą, šis buvo suimtas. Jį atvedė pas merą, kuriam Očekomas įrodinėjo esąs nekaltas ir rodė tą virvagalį, kurį paėmė nuo grindinio. Bet niekas juo netikėjo ir visi juokėsi iš jo.

Kitą dieną pinigė atsirado ir Očekomą išteisino. Bet išsižeidęs, kad neteisingai apkaltintas patyrė tokį pažeminimą, jis užlaikė kartėlį savo širdyje ir nesutiko visko pamiršti. Nenorėdamas atleisti ir pamiršti, jis galvojo ir kalbėjo vien apie tai. Jis apleido savo

ūkį. Visur, kur tik ėjo, visiems, ką sutiko, jis būtinai turėjo pasakyti apie tą neteisybę. Dieną ir naktį jis vis galvojo apie tai. Nuoskaudos užvaldytas Očekomas sunkiai susirgo ir mirė. Klidėdamas priešmirtinėje agonijoje jis vis murmėjo: „Virvagaly, virvagaly.“ (*The Works of Guy de Maupassant* [n.d.], 34–38.)

Su skirtingais veikėjais ir aplinkybėmis, šią istoriją galima būtų pakartoti daugybę kartų ir mūsų dienomis. Kaip sunku mums atleisti savo skriaudikams! Visi esame linkę ilgai galvoti apie mums padarytą blogį. Tas susirūpinimo persmelktas galvojimas tampa kaip ėdanti ir naikinanti vėžio votis. Ar mūsų laikais yra dorybė, reikalingesnė už atleidimo ir užmiršimo dorybę? Kai kas laiko šią dorybę silpnumo ženklu. Ar taip yra iš tikrųjų? Drįstu pareikšti, kad nereikia nei jėgų, nei išminties pykčio apimtam galvoti apie patirtas skriaudas, gyventi kupinam keršto dvasios, eikvoti savo sugebėjimus kuriant keršto planus. Nerasite ramybės puoselėdami savyje pagiežą. Nerasite laimės laukdami dienos, kai galėsite „atsiskaityti.“

Paulius kalba apie mūsų gyvenimo „menkus ir vargingus pradmenis.“ (Gal 4:9.) Ar yra kas nors menkesnio ar vargingesnio už nusiteikimą iššvaistyti savo gyvenimą nesibaigiančioms apkartusioms mintims ir intrigoms, nukreiptoms į tuos, kurie galbūt įžeidė mus?

Džozefas F. Smitas pirmininkavo Bažnyčiai tuo metu, kai vyravo didelis priešiškus prieš mūsų žmones. Jis buvo bjaurių kaltinimų bei smarkios, tarsi būgnų dundėjimas, net jo paties krašto žurnalistų, kritikos taikyns. Apie jį buvo rašomi pamfletai, jis buvo vaizduojamas karikatūrose ir išjuokiamas. Paklauskite jo atsiliepimo apie tuos, kurie pramogos dėlei žemino jį: „Palikite juos ramybėje. Netrukdykite jiems. Suteikite jiems jų norimą žodžio laisvę. Tegul jie pasakoja jų pačių istoriją ir patys sau užrašo pasmerkimą.“ (*Gospel Doctrine*, 5th ed. [1939], 339.) O tada nepalaujamoje atleidimo ir užmiršimo dvasioje jis eidavo pirmyn, vykdydamas tą didelį ir teisingą darbą – vesdamas Bažnyčią pirmyn į naują augimą ir nuostabius pasiekimus. Jam mirus, daugelis tų žmonių, kurie anksčiau išjuokdavo jį, parašė apie jį pagyrimo žodžius.

Atsimenu, kartą ilgai klausiausi vienos sutuoktinių poros, sėdėjusios prieš mane kitoje stalo pusėje. Tarp jų vyravo kartėlio jausmas. Žinau, kad kažkada jų meilė buvo gili ir tikra. Bet abu įprato kalbėti apie vienas kito kaltes. Nenorėdami atleisti tokių klaidų, kurias visi darome, ir nenorėdami pamiršti jų bei gyventi su pakantumu joms, jie kabinėjosi vienas prie kito tol, kol galiausiai jų kitados liepsnojusi meilė užgeso. Ji pavirto pelenais ir viskas baigėsi taip vadinamomis „skyrybomis be kieno nors kaltės.“ Ten liko tik vienišumo jausmas ir abipusiai kaltinimai.

Esu įsitikinęs, kad jeigu jie būtų turėję bent kruopelytę atgailos ir atleidimo, jie vis dar būtų kartu ir džiaugtusi judviejų draugiškais santykiais, taip gausiai laimėjusiais jų ankstesnius metus.

Ramybė per atleidimą

Jei kas nors iš jūsų savo širdyse nešiojatės nuodingą priešiškus kitam žmogui raudą, meldžiu jūsų prašyti, kad Viešpats jums suteiktų stiprybės atleisti. Taip išsakydami šį norą, sukursite savo atgailos pagrindą. Tai padaryti galbūt nebus lengva, ir viskas gal neįvyks greitai, bet jeigu nuoširdžiai to sieksite ir lavinsite tai, atleidimas *tikrai* ateis. Ir net jeigu tas, kuriam atleidote, ir toliau darys tą patį ir grasins jums, jūs žinosite, kad padarėte, ką galėjote, kad susitaikytumėte. Į jūsų širdį ateis kitaip nepasiekiamą ramybę. Tai bus ramybė To, kuris pasakė:

„Jeigu jūs atleisite žmonėms jų nusižengimus, tai ir jūsų dangiškasis Tėvas atleis jums.“

O jeigu neatleisite žmonėms, tai nė jūsų Tėvas neatleis jūsų nusižengimų.“ (Mt 6:14–15.)

Sūnus palaidūnas

Visoje literatūroje nežinau nuostabesnės istorijos už istoriją, užrašytą Evangelijos pagal Luką penkioliktoje skyriuje. Ji yra apie atgailaujantį sūnų ir atlaidų tėvą. Ši istorija yra apie sūnų, atstūmusį tuos, kurie mylėjo jį, atmetusį savo tėvo patarimą ir, palaidai gyvenant, išėikvojusį visą savo lobį. Visą išleidęs, jis buvo alkanas ir vienišas, ir „tada [jis] susimąstė“ (Lk 15:17) ir grįžo pas savo tėvą, kuris, pažinęs jį iš tolo, „pribėgo prie jo, puolė ant kaklo ir pabučiavo.“ (Lt 15:20.)

Aš prašau jūsų perskaityti šią istoriją. Kiekvienas tėvas ar motina turi skaityti ją vėl ir vėl. Ši istorija tokia gili, kad ją galima pritaikyti kiekvienai šeimai ir netgi visai žmonijai, nes ar ne visi mes sūnūs ir dukros palaidūnai, kuriems reikia atgailauti ir priimti atleidžiantį mūsų Dangiškojo Tėvo gailestingumą, o tada sekti Jo pavyzdžiu?

Jo Mylimasis Sūnus, mūsų Gelbėtojas, atleisdamas ir gailėdamas tiesia mums ranką, tačiau tai darydamas Jis įsako atgailauti. Tikra ir kilni atleidimo dvasia taps tos reikalaujamos atgailos išraiška. Viešpats sakė, – o aš cituoju iš Pranašui Džozefui Smitui duoto apreiškimo:

„Todėl aš tau įsakau atgailauti – atgailauti, kad neištikčiau tavęs savo burnos lazda ir savo rūstybe, ir savo pykčiu ir kad tau netektų skaudžiai kentėti – kaip skaudžiai, tu nežinai, kaip baisiai, tu nežinai, taip, kaip sunkiai pakeliamai, tu nežinai.“

Nes štai aš, Dievas, iškentėjau tai už visus, idant jie nekentėtų, jeigu atgailaus.

Bet jeigu jie neatgailautų, jie turėtų kentėti taip, kaip aš –

kentėjimą, dėl kurio net aš, pats Dievas, didžiausias iš visų, drebėjau iš skausmo ir kraujavau iš kiekvienos poros, ir kentėjau tiek kūnu, tiek ir dvasia...

Mokykis iš manęs ir klausyk mano žodžių; vaikščiok mano Dvasios romume ir manyje rasi ramybę.“ (DS 19: 15–18, 23.)

Toks yra įsakymas ir toks yra pažadas Jėzaus, kuris savo didžioje pavyzdinėje maldoje maldavo: „Tėve... atleisk mums mūsų kaltes, kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams.“ (Mt 6:9, 12.)

„Sutvarstykite... žaizdas“

Argi nenuostabūs šie Abraomo Linkolno žodžiai, kuriuos jis ištarė kalbėdamas apie siaubingo pilietinio karo tragiškumą: „Be pagiežos kam nors, su tikrą-

ja meile visiems, ...sutvarstykite... žaizdas.“ (žr. John Bartlett, *Familiar Quotations* [1968], 640.)

Mano broliai ir seserys, sutvarstykite žaizdas – daugybę žaizdų, kurias padarė aštrūs žodžiai, atkakliai puoselėjamos nuoskaudos, kerštingi planai „atsilyginti“ tiems, kurie galbūt nuskriaudė mus. Visi savyje turime šios keršto dvasios dalelę. Laimei, visi turime galios pakilti virš to, jei norime „lyg skraiste [apsirengti] tikrosios meilės raiščiu, kuris yra tobulumo ir taikos raištis.“ (DS 88:125.)

„Klysti – žmogiška, o atleisti – dieviška.“ (Alexander Pope, *An Essay on Criticism*, 2:1711.) Nerasite ramybės apmąstymuose apie senų žaizdų skausmą. Ramybė randama tik atgailaujant ir atleidžiant. Tai saldi ramybė to Kristaus, kuris pasakė: „Palaiminti taikdariai; jie bus vadinami Dievo vaikais.“ (Mt 5:9.)

Paimta iš *Ensign*, June 1991, 2–5 p.

PRITAIKYMO IDĖJOS

Priklausomai nuo savo poreikių ir aplinkybių, pasinaudokite vienu ar abiem šiais pasiūlymais.

- Sudarykite neseniai įsigytų daiktų sąrašą. Užrašykite raidę R prie kiekvieno daikto, kurio jums tikrai reikėjo. Užrašykite raidę N prie kiekvieno daikto, kurio norėjote, tačiau kurio iš tiesų jums nereikėjo. Pasinaudokite šiuo sąrašu, kad įvertintumėte savuosius pinigų leidimo įpročius. Jeigu išleidžiate per daug pinigų nereikalingiems daiktams, apmąstykite, kaip galėtumėte išmintingiau elgtis su pinigais.
- Kartu su sutuoktiniu (-e) sukurkite tam tikro ateinančio laikotarpio – galbūt vienos ar dviejų savaičių – biudžetą. Galite pasinaudoti 30 puslapyje esančiu biudžeto pavyzdžiu. Padėkite vienas kitam gyventi pagal nusistatytą biudžetą.

SKAITYMO UŽDUOTIS

Išnagrinėkite šį straipsnį. Jei esate susituokęs (-usi), perskaitykite ir aptarkite straipsnį su sutuoktine (-iu).

PASTOVUMAS PERMAINŲ PASAULYJE

Prezidentas N. Eldonas Taneris
Pirmasis patarėjas Pirmojoje prezidentūroje

Šiandien aš norėčiau išsakyti jums savo pastebėjimus apie pastovius ir esminius principus, kurie, jų besilaikant, atneš finansinį saugumą ir dvasinę ramybę *bet kokiose* ekonominėse aplinkybėse.

„Jūs pirmiausia ieškokite Dievo karalystės“

Pirmiausia norėčiau sukurti pagrindą ir apibrėžti perspektyvą, kaip tie ekonominiai principai turi būti naudojami.

Vieną kartą mano anūkas tarė man: „Aš stebėjau tave ir kitus klestinčius žmones ir nusprendžiau, kad noriu patirti sėkmę savo gyvenime. Noriu pasikalbėti su kiek galima daugiau sėkmingų žmonių tam, kad nustatyčiau, kas prisidėjo prie jų sėkmės. Taigi žiūrėdamas iš savo gyvenimo patirties, seneli, pasakyk, koks, tavo manymu, svarbiausias sėkmės elementas?“

Pasakiau jam, kad Viešpats davė geriausią man žinomą sėkmės formulę: „Jūs pirmiausia ieškokite Dievo karalystės ir jo teismo, o visa tai bus jums pridėta.“ (Mt 6:33.)

Kai kas paprieštarautų, kad kai kurie finansiškai klestintys žmonės *neieško* tos karalystės pirmiausia. Tai – tiesa. Tačiau Viešpats nežada mums vien tik materialinių turtų, jeigu pirmiausia ieškosime Jo karalystės. Iš savo paties patirties žinau, kad tai tikrai ne taip. Henriko Ibseno žodžiais kalbant: „Pinigai galbūt yra daugelio dalykų lukštas, bet ne branduolys. Jie suteikia jums maisto, bet ne apetitą; vaistų,

bet ne sveikatą; pažįstamų, bet ne draugus; tarnų, bet ne ištikimybę; džiaugsmingų dienų, bet ne ramybę ar laimę.“ (Žr. *The Forbes Scrapbook of Thoughts on the Business of Life* [1968], 88.)

Materialiniai palaiminimai yra evangelijos dalis, jeigu pasiekiami tinkamu būdu ir teisingam tikslui. Prisimenu vieną prezidento Hjų B. Brauno patyrimą. Būdamas jaunas kareivis Pirmajame pasauliniame kare, jis aplankė ligoninėje senyvą draugą. Šis draugas buvo multimilijonierius ir dabar, būdamas aštuoniasdešimties metų, gulėjo ant mirties slenksčio. Nei jo buvusi žmona, nei kuris nors iš jo penkių vaikų nė nepagalvojo ateiti į ligoninę jo aplankyti. Mąstydamas apie tai, ką jo draugas „prarado, ko neįmanoma įsigyti už jokių pinigų, ir suvokdamas jo tragišką padėtį bei nelaimingumo gelmes“, prezidentas Braunas paklausė savo draugą, kaip šis keistu savo gyvenimą, jei galėtų pradėti jį iš naujo.

Štai ką jam atsakė tas senas ponas, kuris mirė po kelių dienų: „Galvodamas apie savo prabėgusį gyvenimą, suvokių, kad svarbiausias ir vertingiausias turtas, kurį galbūt turėjau, bet kurį praradau kaupdamas savo milijonus, buvo *paprastas mano motinos tikėjimas į Dievą ir į sielos nemirtingumą*.“

... Paklausei manęs, kas yra vertingiausia gyvenime. Negaliu tau geriau atsakyti, nei atsakė poetas.“ Jis paprašė prezidentą Brauną iš portfelio paimti mažą knygele, iš kurios perskaitė eilėraštį, pavadintą „Aš – svetimas.“

Aš – svetimas tikėjimui, kurio mano mama mokė mane,

Aš – pašalietis Dievui, kuris girdėdavo mano motinos verksmą,

Sakydamas prieš miegą „Saugok mane šią naktį“, negaliu pajusti ramybės,

Jaučiuosi svetimas dieviškoms rankoms, palaikiusioms mano mirštantį tėvą,

Kai didžiulis pasaulis pašaukė mane, aš mečiau viską ir nusekiau paskui jį,

Ir taip apakintas nepastebėjau, kaip mano ranka išslydo iš Viešpaties rankos,

Man net į galvą neatėjo šiam svaiguly, kad šlovė, kaip muilo burbulas, tuščia,

Kad auksas – tik blizgantis metalas, ką supratau tiktai dabar.

Visą gyvenimą ieškojau to, ką vos atradęs su panieka atstūmiau,

Kovojau ir pasiekiau pergalių daugelyje įvairių sričių,

Bet *visa tai* ir šlovė, ir sėkmė, ir jų teikiamus malonumus, aš atiduočiau,

Kad tik *tikėjimą* aš vėl turėčiau, kuris padėjo manai būti tuo, kuo buvo ji.

Tai buvo priešmirtinis liudijimas žmogaus, kuris gimė Bažnyčioje, bet nutolo nuo jos toli toli. Tai buvo šauksmas prislėgto ir vienišo žmogaus, galėjusio įsigyti viską, ką galima nusipirkti už pinigus, bet praradusio svarbiausią dalyką gyvenime tam, kad sukauptų šio pasaulio gėrybių.“ (*Continuing the Quest* [1961], 32–35; kursyvas pridėtas.)

Mormono Knygoje pranašas Jokūbas duoda mums svarbų patarimą šiuo klausimu:

„Bet prieš siekdami turtą, ieškokite Dievo karalystės.

O kai būsite įgiję viltį Kristuje, jūs gausite turtą, *jeigu jų sieksite*; ir jūs jų sieksite, norėdami daryti gera: aprenkti nuogą, pamaitinti alkana, išlaisvinti belaisvį ir suteikti palengvėjimą ligotam ir prislėgtam.“ (JokK 2:18–19; kursyvas pridėtas.)

Taigi pagrindas ir perspektyva yra tokie: turime pirmiausia ieškoti Dievo karalystės, dirbti, planuoti ir leisti pinigus išmintingai, planuoti ateitį ir naudoti tą turtą, kuriuo esame palaiminti, kad padėtume statyti tą karalystę. Šios amžinosios perspektyvos vedami ir statydami ant šito tvirto pagrindo, galime su pasitikėjimu vykdyti savo kasdienes uždavinius ir gyvybiškai svarbius darbus, kuriuos reikia rūpestingai suplanuoti ir uoliai vykdyti.

Štai tuo remdamasis norėčiau paaiškinti penkis ekonominio pastovumo principus.

Sąžiningai mokėkite dešimtinę

Pirmasis pastovumo principas: Sąžiningai mokėkite dešimtinę. Dažnai susimąstau, ar mes suvokiame, kad dešimtinės mokėjimas visai nereikia dovanų dovanojimo Viešpačiui ir Bažnyčiai. Sumokėti dešimtinę

reikia gražinti Viešpačiui skolą. Viešpats yra visu mūsų palaimų, įskaitant ir paties gyvenimo, šaltinis.

O mokėti dešimtinę yra įsakymas, įsakymas su pažadu. Jei paklusime šiam įsakymui, mums pažadėta, kad „klestėsime žemėje“. Šis klestėjimas apima ne tik materialines gėrybes, čia galima priskirti ir gerą sveikatą bei aiškų protą. Tai ir šeimos vieningumas bei dvasinis augimas. Tikiuosi, kad tie iš jūsų, kurie šiuo metu nemokate visos dešimtinės, sieksite tikėjimo ir stiprybės pradėti ją mokėti. Vykdydami šią pareigą savo Kūrėjui, rasite didelę, neišsakomą laimę, kurią pažįsta tiktai tie, kas ištikimi šiam įsakymui.

Gyvenkite taupiai

Antrasis pastovumo principas: Išleiskite gyvenimui mažiau nei uždirbate. Aš atradau, kad niekada negalėsite uždirbti *daugiau*, negu galite išleisti. Esu įsitikinęs, kad uždirbtų pinigų gausa neatneša žmogui tiek proto ramybės, kiek mokėjimas savo pinigus *valdyti*. Pinigai gali būti paklusnus tarnas, bet gali tapti ir griežtu viršininku. Žmonės, kurie savo gyvenimą sutvarko taip, kad galėtų nors truputį savo uždarbio atidėti, patys valdo aplinkybes. O tuos, kurie išleidžia truputį daugiau, negu uždirba, valdo aplinkybės. Jie yra vergijoje. Prezidentas Hiberis Dž. Grantas kartą pasakė: „Niekas neatneša daugiau ramybės ir pasitenkinimo į žmogaus širdį ir į šeimą, kaip gyvenimas pagal savo išteklius. Ir niekas taip neslegia, nestumia ir nevilgti ir neatima drąsos, kaip skolos ir išpareigojimai, kurių negalime padengti.“ (*Gospel Standards*, comp. G. Homer Durham [1941], 111.)

Būdas, kaip išleisti mažiau negu uždirbame, yra paprastas – jis vadinasi *drausmė*. Ar tai būtų gyvenimo pradžioje, ar vėliau, – visi galiausiai turime išmokti drausminti save, savo norus bei ekonominius troškimus. Koks palaimintas yra žmogus, mokantis išleisti mažiau, negu uždirba, ir kažkiek atidedantis juodai dienai.

Skirkite poreikius nuo norų

Trečiasis pastovumo principas: Išmokite skirti poreikius nuo norų. Vartotojų troškimai yra sukurti dirbtinai. Mūsų konkurencinė laisvos verslininkystės sistema sukuria neribotą kiekį prekių ir paslaugų bei stimuliuoja mūsų norą įsigyti daugiau patogumų ir prabangos. Aš nekritikuoju šios sistemos ar to, kad mums pateikiama tiek prekių ir paslaugų. Man rūpi tik tai, kad pirkdami daiktus mūsų žmonės vadovautųsi sveiku protu. Privalome išmokti, kad auka yra esminė mūsų amžinosios savidrausmės dalis.

Daugumai tėvų ir vaikų, gimusių po Antrojo pasaulinio karo šioje šalyje ir daugelyje kitų šalių, pažįstamos tik palankios gyvenimo sąlygos. Daugelis įprato neatidėlioti savo norų patenkinimo. Yra pakankamai darbo vietų visiems, galintiems dirbti.

Vakarykštė prabanga daugumai žmonių tapo šiandienos būtinybe.

Tipiškas pavyzdys yra jaunos šeimos, kurios tikisi apstatyti baldais namus ir įsigyti visokių prabangos daiktų savo santuokinio gyvenimo *pradžioje*, kai jų tėvams tai pavyko padaryti tik po daugybės darbo ir aukojimosi metų. Norėdamos gauti visko per daug ir per greit, jaunos šeimos gali tapti lengvu grobiu kreditoriams ir taip įbristi į skolas. O tada jos nebeturėtų užtenkamai finansinių išteklių įsigyti metinę maisto produktų atsargą ir vykdyti kitas Bažnyčios siūlomas pasiruošimo ateičiai programas.

Per didelis nuolaidžiavimas sau perkant ir prastas šeimos finansų tvarkymas labai apsunkina santykius santuokoje. Atrodo, kad dauguma santuokinių problemų kyla dėl ekonominių priežasčių: dėl nepakankamų pajamų šeimai išlaikyti arba iš nemokėjimo valdyti uždirbtas pajamas.

Vienas jaunas tėvas atėjo pas vyskupą patarimo finansiniais reikalais ir papasakojo tą pernelyg dažną istoriją: „Vyskupe, esu gerai išsilavinęs inžinierius ir gerai uždirbu. Atrodo, kad visus tuos metus aukštojoje mokykloje mane mokė, kaip uždirbti pinigus, bet niekas neišmokė manęs, kaip tuos pinigus valdyti.“

Nors, mūsų manymu, būtų tikrai gerai, jog kiekvienas studentas praeitų „jaunojo vartotojo kursą“, visgi pirminę vaikų auklėjimo šioje srityje atsakomybę turi tėvai. Tėvai negali palikti šio svarbaus apmokymo atsitiktinumui arba visiškai perduoti atsakomybę mūsų viešosioms mokykloms ir universitetams.

Kaip svarbi šio mokymo dalis, turėtų būti paaiškinta, kas yra skola. Daugumai iš mūsų yra dvi finansinių skolų rūšys: vartotojo skola ir investicinė ar verslo skola. Vartotojo skola reiškia pirkimą kreditan tų prekių, kurias naudojame ar vartojame kasdieniniame gyvenime. Kaip pavyzdys gali būti rūbų, buitinės technikos, baldų ir kitų prekių pirkimas išsimokėtinai. Vartotojo skola yra padengiama iš mūsų būsimų pajamų, o tai gali būti labai pavojinga. Jeigu prarasime darbą, tapsime nedarbingi ar susidursime su kitomis rimtomis nenumatytomis aplinkybėmis, tuomet patirsime sunkumų vykdydami savo įsipareigojimus. Pirkimas išsimokėtinai yra pats brangiausias būdas prekei įsigyti. Prie prekės kainos dar turime pridėti dideles palūkanas bei administravimo mokesčius.

Aš suprantu, kad kartais jaunoms šeimoms tenka pirkti imant paskolą. Tačiau mes perspėjame jus ne pirkti daugiau, negu jums iš tiesų būtina, ir kaip įmanoma greičiau gražinti skolą. Kai pinigų nėra daug, venkite papildomos palūkanų naštos.

Investicinė skola turi būti visiškai saugi, kad nesukeltų pavojaus šeimos finansiniam saugumui. Neinvestuokite pinigų į rizikingus projektus. Spekuliacijos dvasia gali apsvaiginti. Daug žmonių

prarado viską dėl savo nesuvaldomo noro sukaupti dar ir dar daugiau. Tad mokykimės iš liūdnu praeities klaidų ir neatiduokime savo laiko, energijos ir visos sveikatos tam godžiam troškimui įgyti kuo daugiau materialinių gėrybių.

Prezidentas Spenseris V. Kimbolas davė šį verčiantį susimąstyti patarimą:

„Viešpats palaimino mūsų tautą ankstesniais laikais nematytu klestėjimu. Mums duoti resursai yra geri ir reikalingi mūsų šioje Žemėje daromam darbui. Tačiau bijau, kad daugelis iš mūsų persisotino kaimenėmis ir bandomis, hektarais ir klojimais, ir kitais turtais ir pradėjome garbinti juos kaip stabdievius, o šie įgijo galios mums. Nejaugi gavome daugiau šių gėrybių, nei gali pakelti mūsų tikėjimas? Daugybė žmonių praleidžia didžiąją dalį savo laiko kurdami savo paties įvaizdį, susidedantį iš pakankamos pinigų sumos, akcijų, obligacijų, vertybinių popierių rinkinių, kreditinių kortelių, nekilnojamo turto, baldų, automobilių ir panašių dalykų, kad *garantuotų* sau kūnišką saugumą per visą, kaip jie tikisi, ilgą ir laimingą gyvenimą. Užmiršamas tikrai tas faktas, kad mums yra skirta visus šiuos gausius resursus naudoti savo šeimose ir kvorumuose Dievo karalystės statymui.“ (”The False Gods We Worship,” *Ensign*, June 1976, 4.)

Kaip liudijimą, norėčiau prie šio Prezidento Kimbolo pareiškimo pridėti tokius žodžius. Nežinau nė vieno atvejo, kada laimė ir dvasios ramybė didėdavo kartu su besikaupiančiais turtais, viršijančiais pagrįstus šeimos norus ir reikmes.

Protingai sudarykite biudžetą

Ketvirtasis pastovumo principas: Sudarykite biudžetą ir gyvenkite pagal jį. Mano draugas turi dukterį, kuri pagal Brigamo Jango universiteto studijų užsienyje programą vienam semestrai išvyko studijuoti į kitą šalį. Ji nuolat rašė laiškus namo, vis prašydama daugiau pinigų. Mano draugas taip susirūpino, kad paskambino jai į tą šalį ir paklausė jos apie šį papildomų pinigų poreikį. To pokalbio metu duktė paaiškino: „Bet tėti, aš galiu pasakyti, kur išleidau kiekvieną tavo atsiustą centą.“

Jis atsakė: „Atrodo tu nesupratai manęs. Man rūpi biudžetas – išlaidų planas – o ne dienoraštis, kur išleidai pinigus.“

Galbūt tėvai turėtų dažniau elgtis taip, kaip pasielgė tėvas vieno koledžo vaikinio, atsiuntusio į namus telegramą: „Trūksta pinigų, be jų nesmagu. Jūs sūnus.“ Tėvas jam nusiuntė tokią telegramą: „Liūdna tai girdėti, niekuo negalime padėti. Tavo tėtis.“

Per daugelį metų kalbėdamas su daugybe žmonių, pastebėjau, kad tikrai per daug žmonių neturi veiksmingo biudžeto ir nesipratinę laikytis jo nuostatų. Daugybė žmonių galvoja, kad biudžetas pagrobia jų

laisvę. Atvirkiščiai, pasiturintys žmonės suprato, kad biudžetas įgalina juos tapti iš tikrųjų ekonomiškai laisvus.

Biudžeto sudarymas ir finansų valdymas nebūtinai turi atimti daug laiko ar būti pernelyg sudėtingas. Yra tokia istorija apie vieną imigrantą tėvą, kuris laikė apmokėjimui skirtas sąskaitas batų dėžutėje, išrašytas sąskaitas – užsmeigtas ant smaigo, o grynuosius pinigus – kasos aparate.

„Neįsivaizduoju, kaip tu taip gali tvarkyti savo verslą, – kartą pasakė jo sūnus. – Kaip tu žinai, koks tavo pelnas?“

„Sūneli, – atsakė senasis verslininkas, – kai išlipau iš laivo, teturėjau tik kelnes, kurias dėvėjau. O šandien tavo sesuo yra meno mokytoja, tavo brolis – gydytojas, o tu – buhalteris. Aš turiu automobilį, namą ir gerą verslą. Už viską jau užmokėta. Taigi sudėk visa tai, atimk tas kelnes ir štai gausi mano pelną.“

Išmintingi finansų patarėjai moko, kad yra keturi skirtingi gero biudžeto punktai. *Pirma* reikėtų pasirūpinti pagrindinėmis gyvenimiškomis reikmėmis, tokiomis kaip maistas, rūbai ir t.t.; *antra*, būsto išlaidų, *trečia*, nenumatytų atvejų reikmėmis, tokiomis kaip santaupos, sveikatos ir gyvybės draudimas; ir *ketvirta*, išmintingu investavimu bei atsargų kaupimo ateičiai programa.

Aš norėčiau išsakyti pastabas dėl dviejų šio sąrašo punktų. Nieko nėra realiau, kaip netikėtumai mūsų gyvenime. Gydomo kainai kylant, sveikatos draudimas yra vienintelis būdas, kurio pagalba dauguma šeimų gali susitvarkyti su rimtais nelaimingais atsitikimais, ligomis ar gimdymo išlaidomis, ypač pirmalaikio gimdymo atvejais. Gyvybės

draudimas užtikrina, kad šeima ir toliau gaus kažkokias pajamas po ankstyvos šeimos maitintojo mirties. Kiekviena šeima turėtų skirti lėšų tinkamam gyvybės ir sveikatos draudimui.

Pasirūpinę šiais pagrindiniais dalykais, turėtume taupiai gyventi, kad galėtume reguliariai sutaupyti lėšų investavimui. Pastebėjau, kad nedaugeliui pasiseka investavimas, jeigu jie pirmiausia nebūna išsiugdę įpročio reguliariai taupyti. Tai reikalauja drausmės ir išvalgaus nuovokumo. Yra daug investavimo būdų. Viskas, ką galiu jums patarti, tai protingai pasirinkti savo investavimo patarėjus. Įsitinkite, kad jie išlaiko jūsų pasitikėjimą ir pelningai valdo jūsų investicijas.

Būkite sąžiningi

Penktasis pastovumo principas: Būkite sąžiningi visuose savo finansiniuose reikaluose. Sąžiningumo idealas niekada neišeis iš mados. Jis tinka viskam, ką darome. Kaip Bažnyčios vadovai ir nariai, turėtume būti sąžiningumo įsikūnijimas.

Broliai ir seserys, per šiuos penkis principus, aš bandžiau pavaizduoti tai, ką galima būtų apibūdinti kaip teisingą finansų ir resursų valdymo modelį.

Viliuosi, kad visi mes galėsime panaudoti tai savo gyvenime ir gauti iš to naudos. Aš liudiju, kad šie principai yra teisingi ir kad šita Bažnyčia ir mūsų vykdomas darbas yra tikri.

Iš prezidento Tanerio kalbos, pasakytos 1979 m. spalio mėn. visuotinės Bažnyčios konferencijos visuotinėje gerovės sesijoje (žr. Conference Report, Oct. 1979, 117–121; ar *Ensign*, Nov. 1979, 80–82).

B DALIS
GIMDYTOJŲ PAREIGOS
STIPRINANT ŠEIMĄ

„VAIKAI – VIEŠPATIES DOVANA“

9

PRITAIKYMO IDĖJOS

Priklausomai nuo savo poreikių ir aplinkybių, pasinaudokite vienu ar abiem šiais pasiūlymais.

- Išipareigokite praleisti tam tikrą laiką atskirai su kiekvienu savo vaiku ar anūku. Kalbėdamas (-a) su kiekvienu vaiku, stenkitės sužinoti ką nors naujo apie vaiko pomėgius, reikmes ir sunkumus.
- Kartu su sutuoktine (-iu) skirkite laiko pasikalbėti apie savo vaikus. Aptarkite vaiko stipriąsias puses ir jo bėdas. Nuspręskite, ką galite padaryti, kad patenkintumėte kiekvieno vaiko poreikius.

SKAITYMO UŽDUOTIS

Išnagrinėkite šį straipsnį. Jei esate susituokęs (-usi), perskaitykite ir aptarkite straipsnį su sutuoktine (-iu).

BRANGŪS VAIKAI – DIEVO DOVANA

Prezidentas Tomas S. Monsonas
Pirmasis patarėjas Pirmojoje prezidentūroje

Iš Mato knygos mes sužinome, kad nusileidę nuo Atsimainymo kalno, Jėzus ir Jo mokiniai sustojo Galilėjoje, po to atėjo į Kafarnaumą. Mokiniai paklausė Jėzų: „Kas gi didžiausias dangaus karalystėje?“

Pasišaukęs vaikutį, Jėzus pastatė tarp jų ir tarė: „Iš tiesų sakau jums, jei neatsiversite ir nepasidarysite kaip vaikai, neįeisite į dangaus karalystę. Taigi kas pasidarys mažas, kaip šis vaikelis, tas bus didžiausias dangaus karalystėje.“

Kas priima tokį vaikelį dėl manęs, tas mane priima. O kas papiktintų vieną iš šitų mažutėlių, kurie mane tiki, tam būtų geriau, kad asilo sukamų girnų akmuo būtų užkabintas jam ant jo kaklo ir jis būtų paskandintas jūros gelmėje¹.

Manau, tai labai reikšminga, kad Jėzus mylėjo mažus vaikus, kurie dar ne taip seniai yra palikę ikimirtingą būvį, kad ateitų į šią žemę. Vaikai ir anais, ir mūsų laikais laimina mūsų gyvenimą, sukelia mūsų meilę, ir iš jų mes semiamės įkvėpimo geriems darbams.

Nenuostabu, kad poetas Vordsvortas taip kalba apie mūsų gimimą: „Palikdami šlovės juk debesis čionai ateinam, iš Dievo, kuris yra mūsų namai“².

Dauguma šių mažylių ateina pas tokius tėvus, kurie karštai jų laukia, pas mamas ir tėčius, kurie džiaugiasi, galėdami dalyvauti tame stebukle, kurį mes vadiname gimimu. Jokia auka nėra per didelė, joks skausmas ne per žiaurus, joks laukimas ne per ilgas.

Nenuostabu, kad mus pritrenkia žiniasklaidos pranešimas iš vieno Amerikos miesto, kad „atrastas į po-

pierinį maišą įdėtas ir į šiukšlių konteinerį įmestas moteriškos lyties naujagimis, kurį dabar ligoninėje prižiūri gydytojai. Vaikelis šiuo metu jaučiasi gerai. „Tai sveika, labai graži mergytė“, – trečiadienį pasakė ligoninės atstovas spaudai. Policijos teigimu, naujagimę rado šiukšlių surinkėjai. Supylę į šiukšliavežį vieną konteinerį, jie pamatė šiukšlėse kažką judant. Valdžios atstovai ieško motinos.“

Mūsų kilni pareiga, brangi privilegija, netgi šventa galimybė – namuose ir širdyje laukti vaikučių, kurie apdovanoja mūsų gyvenimą.

Mūsų vaikai turi tris ganėtinais skirtingas mokymosi klases. Aš kalbu apie klasę mokykloje, klasę bažnyčioje ir klasę, kuri vadinasi namai.

Klasė mokykloje

Bažnyčia visada domisi viešuoju lavinimu ir skatina savo narius dalyvauti tėvų-mokytojų veikloje bei panašiuose užsiėmimuose, kurie skirti mūsų jaunimo švietimo tobulinimui.

Užvis svarbiau švietimo srityje yra mokytojas, kuris turi galimybę mylėti, mokyti ir įkvėpti žinių trokštančius berniukus ir mergaites, vaikus ir merginas. Prezidentas Deividas O. Makėjus sakė: „Mokymas yra kilniausia profesija pasaulyje. Nuo tinkamo jaunimo lavinimo priklauso namų pastovumas bei tyrumas, tautos saugumas ir išlikimas. Gimdytojas duoda vaikui galimybę gyventi, o mokytojas įgalina vaiką gyventi gerai“³. Aš tikiu, kad mes pripažinsime mokytojų svarbą ir jų gyvybiškai svarbią misiją bei aprūpinsime juos visomis būtiniomis mokymo priemonėmis, geriausiomis knygomis ir atitinkamu uždarbiu, tuo parodydami savo dėkingumą ir pasitikėjimą.

Kiekvienas mūsų su jauduliu prisimena savo jaunystės mokytojus. Galvoju, kaip šaunu, kad mano

muzikos mokytoja pradžios mokykloje buvo panelė Šarp (Sharp). Ji turėjo sugebėjimą įkvėpti savo mokiniams meilę muzikai ir išmokė mus atskirti muzikos instrumentus ir jų garsus. Gerai prisimenu, kokią įtaką mums darė panelė Rūta Krau (Ruth Crow), kuri mokė apie sveikatą. Nors tuomet buvo Didžiosios depresijos metai, jos dėka kiekvienas šeštos klasės mokinys turėjo stomatologinę kortelę. Ji asmeniškai tikrino kiekvieno mokinio dantis ir rūpinosi, kad visuomeninėmis ar asmeninėmis lėšomis visų vaikų dantys būtų sutvarkyti. Kai panelė Barkhauz (Burkhaus), kuri dėstė geografiją, išvyniodavo pasaulio žemėlapius ir lazdele rodydavo įvairių šalių sostines ir aiškino kiekvienos šalies, kalbos ir kultūros ypatumus, tikrai nenujaučiau ir net nesvajojau, kad vieną dieną aplankysiu tas šalis ir jų žmones.

O, kokie svarbūs mūsų vaikų gyvenime yra mokytojai, kurie pakylėja vaikų dvasią, aštrina jų protą ir teikia prasmę jų gyvenimui!

Klasė Bažnyčioje

Klasė bažnyčioje kiekvieno vaiko ir jaunuolio išsilavinimui prideda dar vieną svarbų lygmenį. Tokiomis aplinkybėmis kiekvienas mokytojas gali suteikti įkvėpimą stiebtis aukštytiems, kurie klausosi jo pamokų ir jaučia jo liudijimo poveikį. Pradinukų organizacijoje, Sekmadieninėje mokykloje, Merginų organizacijos ir Aarono kunigystės susirinkimuose gerai pasirošę mokytojai, kurie pašaukti Viešpaties įkvėpimu, gali paliesti kiekvieno vaiko, jaunuolio ar merginos širdį ir visus paskatinti „ieškoti išminties žodžių iš geriausių knygų, siekti mokytumo studijavimu, taip pat ir tikėjimu“⁴. Kartas nuo karto pasakytas paskatinimo žodis ar dvasinė mintis gali turėti teigiamą poveikį brandiam gyvenimui ir palikti neišdildomą atspaudą nemirtingoje sieloje.

Prieš daug metų Bažnyčios žurnalo apdovanojimo proga surengtame bankete mes sėdėjome su Prezidentu Haroldu B. Li ir seserimi Li. Prezidentas Li tarė mūsų paauglei dukrai Anai: „Viešpats palaimino tave duodamas tau gražų veidą ir kūną. Išlaikyk savo vidų tokį pat gražų kaip išorė, tuomet būsi palaiminta tikra laime.“ Šis patyres mokytojas paliko Anai įkvėptas gaires eiti į mūsų Dangiškojo Tėvo celestialinę karalystę.

Nuolankus ir įkvėptas mokytojas bažnyčios klasėje gali įdiegti savo mokiniams meilę Raštams. Juk mokytojas gali perkelti senovės apaštalus ir pasaulio Išganytoją ne tik į klasę, bet ir į mūsų vaikų širdį, protą, sielą.

Klasė, kuri vadinasi *namai*

Turbūt iš visų klasių svarbiausia yra klasė namuose. Būtent namuose mes formuojame savo pažiūras,

gilius įsitikinimus. Būtent čia mūsų viltis puoselėjama arba sugriaunama. Namai – mūsų gyvenimo laboratorija. Tai, ką darome namuose, palikus juos, nulemia mūsų gyvenimo kryptį. Dr. Stiuartas E. Rozenbergas (Stuart E. Rosenberg) savo knygoje *Kelias į pasitikėjimą* (*The Road to Confidence*) rašė: „Nors esama daugybės naujų išradimų ir modernių sumanymų, įnoringų ir išmoningų dalykų, niekas iki šiol neišrado ir niekada neišras emocionaliai tenkinančio pakaitalo šeimai“⁵.

Laimingi namai yra tik anksčiau buvę namai dan-guje. Prezidentas Džordžas Albertas Smitas paklausė: „[Ar] norime, kad mūsų namai būtų laimingi[?] Jei to norime, leiskime namams būti nuolatine maldos, padėkos ir dėkingumo vieta“⁶.

Būna atvejų, kai vaikai į šį mirtingąjį gyvenimą ateina turėdami fizinę ar protinę negalią. Kad ir kaip besistengtumėme, neįmanoma žinoti, kodėl ir kaip tai atsitinka. Aš reiškiau pagarbą tiems tėvams, kurie nesiskusdami apglėbia tokį vaiką, priima jį į savo gyvenimą ir augina šį Dangiškojo Tėvo vaiką su dar didesne meile ir pasiaukojimu.

Vieną vasarą Aspen Grouvo šeimyninėje vasarvietėje aš mačiau, kaip viena motina kantriai maitino savo paauglę dukterį su negalia, kuri nuo pat gimimo buvo visiškai priklausoma nuo savo mamos. Motina turėjo įdėti jai į burną kiekvieną šaukštą maisto ir kiekvieną gurkšnį vandens, tuo pat metu laikydama jos galvą ir kaklą. Aš tyliai sau maščiau: *Ištisus 17 metų motina maitina savo dukrą ir kitaip jai tarnauja, negalvodama apie savo pačios patogumą, malonumus, maitinimąsi*. Telaimina Dievas tokias motinas, tokius tėvus, tokius vaikus. Ir Jis laimins.

Vaikų nekaltumas

Visame pasaulyje gimdytojai žino, kad patys stipriausi jausmai ir emocijos kyla ne iš kokio nors didingo pasaulinio įvykio, ne skaitant romaną ar istorinę knygą, bet žiūrint į savo miegantį vaiką.

Taip bežiūrint, į galvą ateina gili tiesa, pasakyta Čarlzo M. Dikinsono (Charles M. Dickinson):

*Jie mūsų širdies ir namų numylėtiniai,
Jie persirengę Dievo angelėliai;
Saulės šviesa spindi jų garbanėlėse;
Jo šlovė spinduliuoja iš jų akelių;
Šie ateiviai iš mūsų namų ir Dangaus
Daro mane švelnesnį ir geresnį;
Ir aš suprantu, kodėl Jėzus lygina
Mažą vaikelį su Dievo karalyste.⁷*

Kasdien bendraudami su vaikais, galime išvelgti juos esant ypatingai jautrios sielos ir dažnai išsakančius gilią tiesą. Čarlzas Dikensas, parašęs klasikinį kūrinių *Kalėdų giesmė* (*A Christmas Carol*), davė šio

fakto pavyzdį, pavaizdavęs sceną, kaip nuolankioji Bobo Krečito šeima susirenka gana skurdžiu, bet labai lauktu Kalėdinių pietų. Bobas, šeimos galva, grįžo namo nešinas ant pečių savo gležnučiu sūneliu Mažuoju Timu. Mažasis Timas laikė mažą ramentą, o jo rankos ir kojos buvo metaliniuose įtvaruose. Bobo žmona paklausė, kaip mažasis Timas elgėsi.

Bobas atsako, kad vaikas buvo geras, kaip auksinis, netgi dar geresnis. Daug sėdėdamas vieni vienas, Timas dažnai mąsto, ir į galvą jam ateina neįtikėtinais keistos mintys. Grįžtant namo, jis tėvui pasakęs, jog tikisi, kad žmonės bažnyčioje jį matė, nes jis esąs raišas, tad jiems turėję būti malonu Kalėdų dieną prisiminti, kas išgydė luošius ir neregius.⁸

Čarlzas Dikensas pats sakė, kad jis myli tuos mažyčius žmogučius ir kad tai ne smulkmena, jog jie, būdami ką tik atėję iš Dievo, myli mus.

Vaikai savo meilę reiškia originaliais ir neįprastais būdais. Prieš kurį laiką, per mano gimtadienį mane pasveikino maža mergytė ir įteikė ranka užrašytą atviruką kartu su voku, į kurį buvo įdėta miniatiūrinė žaislinė spyna, kuri jai pačiai patiko, tad ji manė, jog tokia dovana pradžiugins ir mane.

„Iš visko, kas puikiausia šiame pasaulyje, nėra gražesnio vaizdo, kai mažas vaikas ką nors duoda. Koks mažas dalykas tai bebūtų. Vaikas jums duoda pasaulį. Jis atveria jums pasaulį tarsi knyga, kurios jūs dar niekada neskaitėte. Tačiau kai ta dovana paruošiama, tai visada būna koks nors mažas absurdiškas dalykėlis, kreivai suklijuotas... angelas, atrodantis kaip klounas. Vaikas tiek mažai teturi, ką galėtų duoti, kadangi niekada nesupranta, kad jis atiduoda jums viską“⁹.

Tokia buvo ir Dženės dovanėlė man.

Atrodo, kad vaikai yra apdovanoti nesibaigiančiu tikėjimu Dangiškuoju Tėvu ir Jo gebėjimu ir troškimu atsakyti į jų naivias maldas. Esu asmeniškai patyręs, kad vaikui meldžiantis, Dievas klausosi.

Norėčiau jums papasakoti vieną atsitikimą apie Bari Bonelą (Barry Bonnell) ir Deilą Merfį (Dale Murphy), garsius profesionalius beisbolo žaidėjus, kurie anksčiau žaidė „Atlanta Braves“ beisbolo klube. Abu jie yra atsivertę į mūsų Bažnyčią, o Deilą Merfį pakrikštijo pats Baris Bonelas.

„Tai atsitiko 1978 metais, kuriuos Baris pavadino „gyvenimą pakeitusiais metais.“ Tuo metu jam itin nesisekė žaisti, todėl jis pyko ant savęs ir jautėsi labai nelaimingas. Deilas Merfis pakvietė jį kartu nueiti į ligoninę ir, nors nenorėdamas, jis vis tik nuėjo. Čia jis susipažino su Rikiu Litliu (Rickey Little), ištikimu „Atlanta Braves“ aistruoliu, dar tik paaugliu, kuris sirgo leukemija. Buvo matyti, kad Rikis netoli mirties. Baris labai norėjo pasakyti ką nors paguodžiančio, bet nepajėgė rasti tinkamų žodžių. Pagaliau jis paklausė, ką jie galėtų dėl jo padaryti. Vaikas paabe-

jojęs paprašė, kad dėl jo per kitą žaidimą jiedu kiekvienas išmuštų beisbolo kamuoliuką iš aikštelės toli toli. [Vėliau] Baris pasakojo: „Ši prašymą nebuvo sunku išpildyti Deilui, kuris tikrai tą vakarą kamuoliuką išmušė du kartus, tačiau man – ištisus metus nė karto neišmušusiam kamuoliuko – tai buvo sudėtinga užduotis. Bet tuomet aš pajutau šiltą jausmą širdyje ir pažadėjau Rikiui tai padaryti.“ Ir tikrai, tą vakarą Baris išmušė kamuoliuką iš aikštelės vienintelį kartą per tą sezoną.“¹⁰ Į vaiko maldą buvo atsakyta, jo noras išpildytas.

Saugumo poreikis

Jei visi vaikai turėtų mylinčius gimdytojus, saugius namus ir rūpestingus draugus, koks nuostabus būtų jų pasaulis. Deja, ne visi vaikai taip gausiai apdovanoti. Yra vaikų, kuriems tenka matyti, kaip žiauriai jų tėvas muša motiną, o kiti ir patys patiria tokį smurtą. Koks niekingumas, koks nuodėmingumas, kokia gėda!

Vietinės ligoninės priima tuos apdraskytus ir primuštus mažylius, o gimdytojai čia pat akiplėšiškai meluoja, esą vaikas „bėgdamas atsitrenkė į duris“ arba „nukrito nuo laiptų.“ Melagiai ir nusikaltėliai, skriaudžiantys vaikus, vieną dieną susidurs su savo bjaurių darbų viesulu. Nutilęs, sužeistas, išskaudintas vaikas, smurto, o kartais net prievartavimo auka, turi gauti pagalbą.

Vienas apygardos teisėjas laiške man taip tvirtino: „Seksualinė prievarta prieš vaikus yra vienas labiausiai iškrypusių, ardančių, demoralizuojančių nusikaltimų civilizuotoje visuomenėje. O šiuo metu pranešimų apie tokius nusikaltimus – fizinį, psichologinį ir seksualinį smurtą prieš vaikus – pavojingai daugėja. Mūsų teismai liete užlieti šio šlykštaus elgesio.“

Bažnyčia nepateisina tokio bjauraus ir niekšiško elgesio. Mes griežčiausiais žodžiais smerkiame tokį elgesį su brangiais Dievo vaikais. Tegu vaikas bus išgelbėtas, puoselėjamas, mylimas ir išgydytas. Tegu skriaudikas bus atiduotas teisingumui, tegu atsako už savo veiksmus ir tegu gauna profesionalią priežiūrą ar priemones tokiam sugedusiam ir velniškam savo elgesiui sustabdyti. Kai jūs arba aš žinome apie tokį elgesį ir nesiimame priemonių išrauti tai su šaknimis, tuomet patys tampame problemos dalimi. Mes prisiimame dalį kaltės. Mes patiriame dalį bausmės.

Tikiuosi, nekalbėjau pernelyg grubiai, tačiau aš myliu tuos mažutėlius ir žinau, kad Viešpats juos taip pat myli. Nėra labiau jaudinančio pasakojimo apie šią meilę kaip epizodas, kai Jėzus laimina vaikus, aprašytas 3 Nefio knygoje. Čia pasakojama, kaip Jėzus gydė sergančius, mokė žmones ir meldėsi Dangiškajam Tėvui dėl jų. Pacituosiu jums tuos nuostabius žodžius:

„[Jėzus] ėmė jų mažus vaikus vieną po kito ir laimino juos, ir meldėsi Tėvui dėl jų.

O tai padaręs, jis vėl pravirko.

Ir jis prakalbo miniai ir tarė jiems: Pažiūrėkite į savo mažutėlius.

Ir kai jie pažvelgė, kad pamatytu, jie nukreipė savo akis į dangų ir pamatė prasivėrusius dangus, ir išvydo angelus, nusileidžiančius iš dangaus tarsi ugnies viduryje, ...ir angelai tarnavo jiems¹¹.

Jūs galite paklausti: *Argi atsitinka tokie dalykai net ir mūsų dienomis?* Norėčiau papasakoti jums nuostabią istoriją apie močiutę ir senelį, kurie prieš daugelį metų tarnavo misijoje ir koku būdu buvo palaimintas jų mažasis anūkelis. Tas senelis-misionierius rašė:

„Mudu su žmona Diana tarnaujame misijoje Džeksone, Ohajo valstijoje. Vienas didžiausių mūsų rūpesčių, priėmus misionierių pašaukimą, buvo mūsų šeima. Mūsų nebuvo su jais, kai jiems būdavo sunku.

Prieš pat mums išvykstant į misiją, vienam mūsų anūkų R. Dž., kuris buvo dviejų su puse metų, turėjo būti daroma operacija atitaisyti žvairą akytę. Jo motina paprašė mane vykti kartu su jais, nes mudu su R. Dž. esame tikri bičiuliai. Operacija pavyko gerai, bet R. Dž. verkė ir prieš operaciją, ir po jos, nes niekam iš šeimos narių nebuvo leista įeiti į operacinę, tad jis buvo išsigandęs.

Maždaug po šešių mėnesių, mums esant misijoje, R. Dž. prirėkė taisyti ir kitą akį. Jo motina paskambino ir išreiškė didelį norą, kad aš būčiau tenai ir

eičiau su jais į antrąją operaciją. Žinoma, dėl misijos ir didelio atstumo tai buvo neįmanoma. Diana ir aš pasninkavome ir meldėmės, kad per operaciją Viešpats nuramintų mūsų anūką.

Netrukus po operacijos mes paskambinome ir sužinojome, kad R. Dž. prisiminė, kaip viskas buvo pirmą kartą, ir nenorėjo skirtis nuo tėvų. Tačiau vos jis įžengė į operacinę, iškart nusiramino. Jis atsigulė ant operacinio stalo, nusiėmė akinius ir ramia dvasia leidosi operuojamas. Mes buvome labai dėkingi – į mūsų maldas buvo atsakyta.

Po poros dienų paskambinome savo dukrai ir paklausėme apie R. Dž. Jam viskas buvo gerai, o ji papasakojo, kaip viskas klostosi. Tą dieną po operacijos R. Dž. pabudo ir pasakė mamai, kad senelis buvo su juo per operaciją. Jis sakė: „Ten buvo senelis ir todėl viskas buvo gerai.“ Tad matote, Viešpats padarė taip, kad mažajam berniukui anesteziologas atrodė kaip jo senelis, tačiau jo senelis su močiute tuo metu buvo misijoje už 2900 kilometrų.“

Senelis negalėjo būti šalia tavęs, R. Dž., bet tu buvai jo maldose ir jo mintyse. Tave savo rankose supo Viešpats ir laimino visų mūsų Tėvas.

Mano brangieji broliai ir seserys, tegu vaikų juokas džugina mūsų širdis. Tegu vaikų tikėjimas švelnina mūsų sielas. Tegu vaikų meilė paskatina mūsų darbus. „Vaikai – Viešpaties dovana.“¹² Tegul Dangiškasis Tėvas visada laimina šias šviesias sielas, tuos ypatingus Mokytojo draugus.

2000 m. birželio mėn. Pirmosios prezidentūros žinia (20766 156).

IŠNAŠOS

1. Mt 18:1–6.
2. “Ode: Intimations of Immortality from Recollections of Early Childhood.”
3. *Gospel Ideals* (1954), 436.
4. DS 88:118.
5. *The Road to Confidence* (1959), 121.
6. Žr. Conference Report, Apr. 1944, 32.
7. Iš *The Children*, Jack M. Lyon ir kiti, eds., *Best-Loved Poems of the LDS People* (1996), 21.
8. *A Christmas Carol and Cricket on the Hearth* (be datos), 50–51.
9. Margaret Lee Runbeck, *Bits & Pieces*, 20 Sept. 1990.
10. James L. Ison, *Mormons in the Major Leagues* (1991), 21.
11. 3 Nef 17:21–24.
12. Ps 127:3.

Šventi tėvo ir motinos vaidmenys

10

Pirma dalis: tėvo vaidmuo

PRITAIKYMO IDĖJOS

Priklausomai nuo savo poreikių ir aplinkybių, pasinaudokite vienu ar dviem šiais patarimais.

- Peržvelkite tėvo ir motinos vaidmenis, nusakytus septintoje dokumento „Šeima. Pareiškimas pasauliui“ pastraipoje (žr. iv p.). Su malda nustatykite, kaip šis patarimas tinka jūsų namams ir ką darysite, kad juo sektumėte.
- Parašykite laišką savo tėvui ar seneliui.

SKAITYMO UŽDUOTIS

Išnagrinėkite šį straipsnį. Jei esate susituokęs (-usi), perskaitykite ir aptarkite straipsnį su sutuoktine (-iu).

IZRAELIO TĖVAMS

Prezidentas Ezra Taftas Bensonas
13-asis Bažnyčios Prezidentas

Mano brangūs broliai, esu dėkingas, kad galiu būti su jumis šiame šauniame Dievo kunigystės vyrų susirinkime. Meldžiu, kad Viešpaties Dvasia būtų su manimi ir su jumis, kai kalbėsiu viena labai svarbia tema. Šį vakarą norėčiau kalbėti tėvams, susirinkusiems čia ir visur Bažnyčioje apie jų šventus pašaukimus.

Viliuosi, kad jūs, vaikinai, taip pat atidžiai klausysitės, kadangi ruošiatės ateityje tapti tėvais Bažnyčioje.

Amžinas pašaukimas

Tėvai, jūsų pašaukimas yra amžinas ir iš jo jūs niekada nebūsite atleisti. Bažnytiniai pašaukimai, kad ir kokie svarbūs jie bebūtų, savo pačia esme skirti tik tam tikram laikui, o tada jūs atleidžiami iš jų. Bet pašaukimas būti tėvu yra amžinas, ir jo svarba peržengia laiko ribas. Šis pašaukimas yra tiek laikui, tiek ir amžinybei.

Prezidentas Haroldas B. Li teisingai pasakė, kad „pats svarbiausias Viešpaties darbas, kokį tik jūs (tėvai) bet kada atliksite, bus tarp jūsų pačių namų sienų. Namų mokymas, vyskupystės darbas ir kitos bažnytinės pareigos – visa tai svarbu, tačiau pats svarbiausias darbas vyksta tarp jūsų namų sienų.“ (*Strengthening the Home* [brošiūra, 1973], 7.)

Tad kokios konkrečios pareigos guli ant tėvo pečių tarp šventų jo namų sienų? Norėčiau pakalbėti apie dvi pagrindines kiekvieno Izraelio tėvo pareigas.

Rūpintis materialiniais poreikiais

Pirma, jūs turite šventą atsakomybę rūpintis materialiniais šeimos poreikiais.

Viešpats aiškiai apibrėžė teisių palikuonių materialinio aprūpinimo ir jų ugdymo vaidmenis. Juk pradžioje Adomui, o ne Ievai, buvo nurodyta savo veido prakaitu uždirbti duoną.

Apaštalas Paulius taip pataria vyrams bei tėvams: „Jei kas nesirūpina savaisiais, ypač namiškiais, tai yra užsigynęs tikėjimo ir blogesnis už netikintį!“ (1 Tim 5:8.)

Ankstyvaisiais atkurtos Bažnyčios metais Viešpats konkrečiai nurodė vyrams jų pareigą aprūpinti savo žmonas ir šeimas tuo, kas reikalinga pragyvenimui. 1832 metų sausį Jis sakė: „Iš tiesų sakau jums: tegul kiekvienas vyras, kuris įpareigotas aprūpinti savo šeimą, ją aprūpina, ir jis jokių būdu nepraras savo karūnos.“ (DS 75:28.) Po trijų mėnesių Viešpats vėl taip kalbėjo: „Moterys turi teisę būti išlaikomos savo vyrų, kol jie bus paimti.“ (DS 83:2.) Tai dieviška žmonos ir motinos teisė. Jai rūpinantis ir ugdant vaikus namuose, jos vyras dirba, kad aprūpintų šeimą, kurioje ir yra įmanomas tas ugdymas.

Jei namuose yra darbingas vyras, jis turi būti šeimos maitintojas. Kartais girdime apie vyrus, kurie, dėl tam tikrų ekonominių sąlygų, prarado darbą ir tikisi, kad žmonos paliks namus ir eis dirbti, nors vyrai vis dar gali patys aprūpinti savo šeimas. Tokiais atvejais mes raginame vyrą daryti viską, ką pajėgia, kad leistų žmonai pasilikti namie ir rūpintis vaikais, o jis pats toliau kiek išgali aprūpintų šeimą, nežiūrindamas į tai, kad jo atrastas darbas galbūt nėra idealus ir šeimos biudžetas gali būti mažesnis.

Dar pridėčiau, kad būtinybė įgyti išsilavinimą ar materialinio turto nepateisina šeimos, atidedančios vaikų gimdymą tam, kad žmona galėtų toliau dirbti ir būti šeimos maitintoja.

Prezidento Kimbolo patarimas

Atsimenu mūsų mylimo pranašo Spenserio V. Kimbolo patarimą susituokusiems studentams. Jis sakė taip: „Esu kalbėjęs dešimtims tūkstančių vaikinių ir merginų, kad susituokus nereikia laukti, kol užbaigs savo mokslus bei įgyvendins savo finansines svajones, ir tik tada turėti vaikų... Jie turėtų gyventi normalų gyvenimą ir leisti tiems vaikams ateiti...“

Nežinau jokios Raštų eilutės, – tęsė Prezidentas Kimbolas, – kur būtų duotas leidimas jaunoms žmonoms atidėti savo šeimas ir eiti dirbti tam, kad leistų savo vyrams įgyti norimą išsilavinimą. Yra tūkstančiai vyrų, kurie patys mokėjo už savo mokslus ir tuo pat metu išlaikė savo šeimas.“ (“Marriage Is Honorable,” žr. *Speeches of the Year, 1973* [1974], 263.)

Motinos vaidmuo namuose

Kunigystės broliai, aš ir toliau pabrėžiu svarbą to, kad motinos pasiliktų namuose rūpintis vaikais, ugdyti ir auklėti juos pagal teismo principus.

Keliaudamas visur po Bažnyčią, jaučiu, kad didžioji dauguma pastarųjų dienų šventųjų moterų nuoširdžiai nori sekti šiuo patarimu. Tačiau žinome, jog kartais motina dirba ne namuose todėl, kad jos vyras skatina ją ar net reikalauja, kad ji dirbtų. Tai jis nori tų patogumų, kurių galima išgyti iš tų papildomų pajamų. Tokiais atvejais ne tik šeima kentės, broliai, bet ir jūsų pačių dvasinis augimas bei vystymasis bus suvaržytas. Sakau tai visiems jums, kad Viešpats uždėjo vyrui atsakomybę aprūpinti savo šeimą taip, kad žmona namuose galėtų įvykdyti savąjį motinos vaidmenį.

Šiomis dienomis šeimos pasiruošimas nenumatytiems atvejams yra daug labiau būtinas

Tėvai, kitas esminis rūpinimosi jūsų šeimos materialiniais poreikiais uždavinys – apsirūpinti visais dalykais, reikalingais šeimai nelaimės atveju. Būti visai šeimai pasiruošus įvairiems ypatingiems atvejams yra seniai įtvirtintas gerovės principas. Šiomis dienomis šis principas yra netgi dar svarbesnis.

Atsakykite nuoširdžiai: ar aprūpinote savo šeimą metinėmis maisto, rūbų ir, kur tai įmanoma, kuro atsargomis? Apreiškimas daryti atsargas ir saugoti produktus gali būti šiandien toks pat būtinas mūsų laikinajai gerovei, kaip žmonėms Nojaus dienomis buvo įlipti į arką.

Taip pat, ar gyvenate pagal savo pajamas ir po truputį taupote?

Ar esate sąžiningi su Viešpačiu, kai mokate savo dešimtinę? Gyvenimas pagal šį dievišką įstatymą atneš tiek dvasines, tiek ir materialines palaimas.

Taip, broliai, kaip Izraelio tėvai, jūs turite didelę atsakomybę rūpintis materialiniais savo šeimos poreikiais ir kaupti būtinus reikmenis nenumatytiems atvejams.

Teikite dvasinį vadovavimą

Antra, ant jūsų pečių guli šventa atsakomybė dvasiškai vadovauti savo šeimai.

Prieš kažkiek metų Dvylikos tarybos išleistoje brošiūroje mes sakėme štai ką: „Tėvystė – tai vadovavimas, pati svarbiausia vadovavimo rūšis. Taip visada buvo ir taip visada bus. Tėve, savo amžinosios bendražygės padedamas, patarimu ir paskatinimu, tu pirmininkauji namuose.“ (*Father, Consider Your Ways* [brošiūra, 1973], 4–5.)

Tačiau kartu su šiuo pirmininkavimo vaidmeniu ateina svarbūs įpareigojimai. Kartais girdime apie kai kuriuos vyrus, netgi Bažnyčios narius, kurie mano, kad buvimas namų galva daro juos kažkuo pranašesnius ir leidžia jiems nurodinėti ir ko nors reikalauti iš šeimos.

Apaštalas Paulius nurodo, kad „vyras yra žmonos galva, kaip ir Kristus yra Bažnyčios galva...“ (Ef 5:23; kursyvas pridėtas.) Turėtume sekti šiuo pavyzdžiu, pirmininkaudami savo namuose. Juk nematome, kad Gelbėtojas vestų Bažnyčią grubia ar negeranoriška ranka. Nematome, kad Gelbėtojas elgtųsi su Savo Bažnyčia nepagarbiai ar aplaidžiai. Taip pat nematome, kad Jis naudotų jėgą ar prievartą siekdamas Savo tikslų. Niekur nematome, kad Gelbėtojas darytų ką nors kitą, kaip tik tai, kas ugdo, pakelia, paguodžia ir išaukština Bažnyčią. BroLIAI, sakau jums su visu rimtumu: Jis – tas pavyzdys, kuriuo turime sekti, kai dvasiškai vadovaujame savo šeimai.

Ypač to reikia laikytis santykiuose su savo žmona.

Mylėkite savo žmoną

Čia ir vėl tiks nuostabus apaštalo Pauliaus patarimas. Jis pasakė paprastai: „Vyrai, mylėkite žmonas, kaip ir Kristus mylėjo Bažnyčią.“ (Ef 5:25.)

Pastarųjų dienų apreiškime Viešpats vėl kalba apie šį įpareigojimą. Jis sakė: „Mylėsi savo žmoną visa širdimi ir glausies prie jos ir nė prie vienos kitos.“ (DS 42:22.) Mano žiniomis, visuose Raštuose yra tik vienas kitas asmuo, kurį mums įsakyta mylėti visa širdimi, ir tai yra pats Dievas. Pagalvokite, ką tai reiškia!

Tokią meilę galite parodyti savo žmonoms didele daugybe būdų. Pirmiausia ir svarbiausia yra tai, kad niekas, išskyrus patį Dievą, neturi būti svarbesnis jūsų gyvenime už žmoną, niekas – nei darbas, nei poilsis, nei jokie pomėgiai. Žmona yra jūsų brangiausia, amžina pagalbininkė – jūsų bendražygė.

Ką reiškia mylėti ką nors visa širdimi? Tai reiškia mylėti visa jausmų stiprybe ir visu atsidavimu. O kai mylite žmoną visa širdimi, jūs, žinoma, negalite žeminti, kritikuoti, kaltinti jos, ar įžeidinėti žodžiais, piktu elgesiu ar veiksmais.

Ką reiškia „glaustis prie jos“? Tai reiškia būti arti jos, būti atsidavusiam ir ištikimam jai, maloniai bendrauti su ja ir išsakyti jai savo meilę.

Mylėti reiškia būti jautriam jos jausmams ir poreikiams. Ji nori, kad ją pastebėtumėte ir brangintumėte. Ji nori, jog jai saktumėte, kad ji jums atrodo miela, patraukli ir labai svarbi. Mylėti reiškia statyti jos gerovę ir savigarbą į svarbią vietą savo gyvenime.

Jūs turėtumėte būti dėkingas, kad ji yra jūsų vaikų motina ir namų karalienė, dėkingas, kad ji pasirinko šeiminkavimą namuose ir motinystę – sutiko nešioti, maitinti, mylėti ir auklėti jūsų vaikus – kaip patį kilniausią pašaukimą iš visų.

Vyrai, gerbkite savo žmonos intelektą ir sugebėjimą, kaip tikrai partnerei tartis su jumis reikaluose, susijusiuose su šeimos planais, šeimyninėmis veiklomis bei šeimos biudžeto sudarymu. Negailėkite savo laiko ir išteklių.

Suteikite jai progą augti intelektualioje, emocinėje, socialinėje, taip pat ir dvasinėje plotmėje.

Atminkite, broliai, meilę galima ugdyti ir puoselėti nedideliais dėmesio ženklais. Gėlės ypatingomis progomis yra nuostabus dalykas, bet taip pat ir jūsų noras padėti plauti indus, pakeisti vystykus, atsikelti naktį ir nuraminti verkiantį vaiką bei atidėti televizorių ar laikraštį tam, kad padėtumėte ruošti vakarienę. Taip mes savo veiksmais tyliai sakome „Aš tave myliu.“ Tokios nedidelės pastangos atneša didelius dividendus.

Toks pilnas meilės kunigystės vadovavimas tinka bendraujant ne tik su žmona, bet ir su jūsų vaikais.

Tėvo vaidmuo namuose

Motinos atlieka svarbų namų širdies vaidmenį, bet tai nėra kiek nesumenkina tiek pat svarbaus vaidmens, kurį turėtų atlikti tėvai, būdami namų galva ir ugdydami, auklėdami bei mylėdami savo vaikus.

Kaip namų patriarchas, jūs turite rimtą atsakomybę vadovauti savo vaikų auklėjimui. Privalote padėti kurti namus, kuriuose gali būti Viešpaties Dvasia. Jūsų uždavinys – vadovauti šeimai visose gyvenimo sferose. Turėtumėte aktyviai dalyvauti įtvirtinant šeimos taisykles ir drausmę.

Jūsų namai šeimai turėtų būti ramybės ir džiaugsmo prieglobstis. Ir žinoma, nėra vienas vaikas neturėtų bijoti savo tėvo – ypač kunigystę turinčio tėvo. Taigi tėvo pareiga yra paversti namus laimės ir džiaugsmo vieta. Jis negali to padaryti, jeigu ten vyrauja barniai,

kivirčiai, nesutarimai ar nedoras elgesys. Galinga dorų tėvų įtaka, jiems rodant gerą pavyzdį, drausminant ir auklėjant, ugdant ir mylint vaikus, yra labai svarbi vaikų dvasinei gerovei.

Būti dvasiniu vadovu

Su meile Izraelio tėvams širdyje norėčiau pasiūlyti dešimt būdų, kaip tėvai gali dvasiškai vadovauti savo vaikams:

1. Duokite vaikams tėviškus palaiminimus. Krikštykite ir patvirtinkite savo vaikus. Išventinkite sūnus į kunigystę. Tai taps ryškiausiais dvasiniais jūsų vaikų gyvenimo momentais.
2. Asmeniškai vadovaukite šeimos maldoms, kasdieniniams Raštų skaitymams ir kas savaitę vedamiems šeimos namų vakarams. Jūsų asmeniškasis dalyvavimas parodys vaikams, kokia iš tikrųjų svarbi yra ši veikla.
3. Kada tik įmanoma, dalyvaukite Bažnyčios susirinkimuose kartu visa šeima. Jūsų vadovaujamas šeimyninis garbinimas yra labai svarbus vaikų dvasinei gerovei.
4. Eikite į „tėčio ir dukters“ pasimatymus arba į „tėčio ir sūnaus“ iškylas gamtoje su savo vaikais. Visa šeima renkite nakvynes palapinėje ar iškylas, eikite į sporto rungtynes ir koncertus, dalyvaukite mokykliniuose renginiuose ir taip toliau. Viskas bus kitaip, jeigu ir tėtis dalyvaus kartu.
5. Kurkite šeimyninių atostogų, kelionių ir iškylų tradicijas. Vaikai visada brangins tuos bendros veiklos atsiminimus.
6. Reguliariai kalbėkitės su kiekvienu vaiku atskirai. Tegul jie kalba apie ką nori. Mokykite juos evangelijos principų. Mokykite juos apie tikras vertybes. Sakykite jiems, kad mylite juos. Asmeniškai su vaikais praleisdami laiką, rodote vaikams, kas tėvelio gyvenime užima svarbiausią vietą.
7. Mokykite vaikus dirbti ir parodykite jiems pastangų vardan dorą tikslo vertingumą. Pradėdami tauptyti pinigais vaikų išsilavinimui ir važiavimui į misiją, parodykite jiems, ką tėtis laiko svarbiu dalyku.
8. Skatinkite gerą muziką, meną ir literatūrą savo namuose. Namai, kuriuose vyrauja subtilumo ir grožio dvasia, amžiams palaimins jūsų vaikų gyvenimus.
9. Kiek leidžia atstumas, reguliariai su žmona lankytės šventykloje. Tada vaikai geriau supras šventyklinės santuokos, šventyklinių įžadų ir amžinosios šeimos svarbą.
10. Tegul vaikai mato jūsų džiaugsmą ir pasitenkinimą, kylantį iš tarnavimo Bažnyčioje. Tai gali įkvėpti juos taip pat norėti tarnauti Bažnyčioje ir pamilti karalystę.

Pats svarbiausias jūsų pašaukimas

O, Izraelio vyrai ir tėvai, jūs galite padaryti tiek daug savo šeimų išgelbėjimui ir išaukštinimui. Jūsų pareigos yra tokios svarbios.

Atminkite savo pašaukimą būti tėvu Izraelyje – jūsų svarbiausią pašaukimą laike ir amžinybėje – pašaukimą, iš kurio jūs niekada nebūsite atleisti.

Tegul jums visada pavyksta pasirūpinti savo šeimos materialiniais poreikiais ir, amžinajai bendražygei padedant, įvykdyti šventą pareigą – dvasiškai vadovauti savo namuose.

Iš prezidento Bensonos kalbos, pasakytos 1987 m. spalio mėn. visuotinės Bažnyčios konferencijos kunigystės sesijoje (žr. Conference Report, Oct. 1987, 59–63; ar *Ensign*, Nov. 1987, 48–51).

Šventi tėvo ir motinos vaidmenys

11

Antra dalis: motinos vaidmuo

PRITAIKYMO IDĖJOS

Priklausomai nuo savo poreikių ir aplinkybių, pasinaudokite vienu ar abiem šiais pasiūlymais.

- Pareiškime apie šeimą mums patariama, kad „tėvai ir motinos yra įpareigoti padėti vienas kitam kaip lygūs partneriai.“ (Žr. iv p. šiame vadovėlyje.) Kartu su sutuoktine (-iu), peržvelkite Prezidento Ezros Tafto Bensono 10 pasiūlymų tėvams (žr. 39 p.) bei jo 10 pasiūlymų motinoms (žr. 44–45 p.). Aptarkite, kaip galite bendradarbiauti ir palaikyti vienas kitą vykdant šias pareigas.
- Parašykite laišką savo mamai ar senelei.

SKAITYMO UŽDUOTIS

Išnagrinėkite šį straipsnį. Jei esate susituokęs (-usi), perskaitykite ir aptarkite straipsnį su sutuoktine (-iu).

„KADANGI JI – MOTINA“

Vyresnysis Džefris R. Holandas
Iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo

Pagarba motinoms

Yra kelios eilutės, priskiriamos Viktorui Hugo. Jos skamba taip:

„Ji perlaužė duoną į dvi dalis ir davė savo vaikams, kurie godžiai ją suvalgė.

– Ji nieko nepasiliko sau, – suniurnėjo seržantas.

– Kadangi ji nealkana, – pasakė kareivis.

– Ne, – tarė seržantas, – kadangi ji – motina.“

Šiais metais, kai iškilmingai minime tikėjimą ir drąsą tų, kurie įveikė tą varginantį persikėlimą per Ajovą, Nebraską ir Vajomingą, norėčiau pagerbti šių dienų motinas – pasekėjas tų motinų–pionierių, kurios prižiūrėjo savo kūdikius, meldėsi už juos ir pernelyg dažnai laidojo juos toje ilgoje kelionėje. Moterims, kurias pasiekia mano balsas ir kurios labai nori būti motinos, bet negali, pro jūsų ir mūsų ašaras štai ką apie tai sakau: Dienomis, kurios kada nors ateis, Dievas visgi suteiks „vilties nelaimingai širdžiai“¹. Kaip pranašai daug kartų mokė iš šios sakyklos, galiausiai „ištikimieji nepraras nė vienos palaimos“, netgi jei tos palaimos bus išliejamos ne iš karto.² O kol kas mes džiaugiamės, kad galime ugdyti ne tik savo kūno ir kraujo vaikus.

Kalbėdamas apie motinas, aš nesumenkinu svarbaus, būtino tėvo vaidmens, ypač dabar, kai tėvo nebuvimas šių dienų šeimose yra laikomas „mūsų laikų centrine socialine problema“³. Iš tikrųjų tėvo nebuvimas gali būti problema net tuose namuose,

kur tėvas yra, t.y. jis ten tik valgo bei miega ir, taip sakant, laikosi nuošalyje. Tačiau ši tema skirta kuni-gystės broliams, todėl atidėkime ją kuriai kitai dienai. Šiandien aš norėčiau pašlovinti tas motiniškas rankas, sūpavusias kūdikio lopšį, tas doras motinas, nuo pat pradžios mokiusias savo vaikus. Jos yra labai svarbios Viešpaties tikslams, skirtiems mums mirtingajame gyvenime.

Taip kalbėdamas, aš atkartoju Paulių, laiške giriantį Timotiejaus „nuoširdų tikėjimą, kuris, – kaip jis sakė, – pradžioje gyveno tavo senelėje Loidėje [ir] tavo motinoje Eunikėje...“⁴. „Tu nuo vaikystės, – sakė Paulius, – pažįsti šventuosius Raštus“⁵. Dėkojame už visas motinas ir seneles, šių tiesų mokiusias savo vaikus tokia-me ankstyvame amžiuje.

Jaunų mamų pasiaukojimas

Kalbėdamas bendrai apie motinas, ypač norėčiau pagirti ir paskatinti jaunas mamas. Motiniškas darbas yra sunkus, nors pernelyg dažnai lieka nepastebėtas. Jaunystė – tai dažnai tie metai, kai vyras ar žmona – arba abu – vis dar mokosi, o šeima gyvena pirmuosius ir „taupiausius“ bendro gyvenimo etapus, kai vyras dar tik formuoja savuosius „šimos maitintojo“ igūdžius. Finansinė padėtis kasdien svyruoja tarp prastos padėties ir nulinės. Šimos būstas dažniausiai būna apstatytas pagal vieną iš šių dviejų „prašmatnių“ stilių: „padėvėtų baldų skurdas“ arba „tuščia, nors vilku kauk!“ Automobilis, jei toks yra, važiuoja su „plikomis“ padangomis ir tuščiu baku. Bet dėl visų tų bemiegių naktų ir besikalančių dantukų jaunoms mamoms visų sunkiausias dalykas yra

paprasčiausias nuovargis. Visus tuos metus motinos gyvena deramai neišsimiegodamos ir tarnauja kitiems, už tai nieko negaudamos, dažniau nei bet kuris kitas man žinomas visuomenės sluoksniu bet kuriuo kitu gyvenimo metu. Tad nenuostabu, kad šešėliai po jų akimis kartais šiek tiek primena Rod Ailando valstijos siluetą.

Žinoma, didžiausia likimo ironija yra tai, kad dažniausiai kaip tik tokias seseris mes norime pašaukti, arba mums tenka pašaukti, tarnauti apylinkės ar kuolo pagalbinėse organizacijose. Tai suprantama. Kas nenorėtų pasinaudoti pavyzdiniu šių jaunu moterų, būsimų Loidžių ir Eunikių, poveikiu? Prašau visų jūsų: būkite išmintingi! Atminkite, kad šeima turi būti pirmoje vietoje, ypač tais formavimosi metais, kai vaikai dar maži. Juk jaunos mamos ir taip atras nuostabius būdus ištikimai tarnauti Bažnyčioje. Tegul kiti nariai taip pat ištikimai tarnauja toms motinoms ir taip stiprina jas bei jų šeimas.

Darykite viską, ką galite, per tuos metus, bet kad ir ką bedarytumėte, branginkite tą, vien tik jums skirtą, vaidmenį, dėl kurio pats dangus siunčia angelus, kad prižiūrėtų jus bei jūsų mažutėlius. Vyrai – ypač vyrai – kartu su Bažnyčios vadovais ir įvairūs draugai, padėkite jaunoms mamoms, būkite jautrūs ir išmintingi. Atminkite: „Viskam yra metas, ir kiekvienam reikalui tinkamas laikas po dangumi“⁶.

Motinos, mes pripažįstame ir gerbiame jūsų tikėjimą kiekviename žingsnyje. Žinokite, kad jūs darote tai, kas buvo, yra ir visada bus labai svarbu. O jeigu, dėl kokių nors priežasčių, vykdate šį didvyrišką poelgį vienui viena, be vyro, stovinčio greta, tada mūsų maldos už jus bus dar karštesnės ir mūsų noras ištiesi jums pagalbos ranką – dar stipresnis.

Motinos vykdo Dievo darbą.

Neseniai viena jauna mama man parašė, kad ją apėmė nerimas visose trijose srityse. Pirmiausia buvo tai, kad kiekvieną kartą girdėdama kalbas apie pastarųjų dienų šventųjų motinystę, ji nerimaudavo, kadangi jautėsi neatitinkanti tų reikalavimų, arba motinoms keliamų uždavinių. Antra, ji manė, kad pasaulis tikisi, jog ji mokys savo vaikus skaityti, rašyti, interjero dizaino, lotynų kalbos, skaičiavimo ir naudotimosi „Internetu“ – ir visa tai kūdikiui dar neištarus ko nors tokio paprasčiausio, kaip „agu agu.“ Trečia, ji dažnai jausdavo, kad žmonės kai kada pernelyg globėjiškai su ja elgiasi ir beveik visada tai daro net patys to nepastebėdami, kadangi duodami jai įvairius patarimus ar netgi išsakydami pagyrimus, atrodo, niekada nepastebi jos įdėtų protinių, dvasinių ir emocinių pastangų, ilgų naktų bei įtemptų dienų ar visų jėgų reikalaujančio dėmesio, kurių kartais pri-

reikia stengiantis ir norint būti tokia motina, kokia Dievas tikisi, kad ji bus.

Bet, pasak jos, vienas dalykas padeda jai eiti pirmyn: „Sunkiais ar lengvesniais gyvenimo momentais, kartais ir pro ašaras, giliai viduje aš žinau, kad vykda Dievo darbą. Žinau, kad dėl savo motinystės, esu Jo amžina bendradarbė. Mane giliai jaudina tai, kad galutinį Savo tikslą ir prasmę Dievas mato tėvytėje, net jei kai kurie Jo vaikai ir priverčia Jį verkti.

Būtent šį supratimą, – sako ji, – aš ir stengiuosi prisiminti tomis neišvengiamai sunkiomis dienomis, kada visa tai atrodo nepakeliama. Galbūt būtent mūsų nesugebėjimas bei didelis noras ir ragina mus ieškoti Jo ir pažadina Jo galią savo ruožtu ištiesi pagalbos ranką mums. Galbūt Jis slapčia viliasi, kad mes *panorėsime*, – sako ji, – ir *prašysime* Jo pagalbos. Tada, aš tikiu, Jis gali mokyti šiuos vaikus tiesiogiai, per mus, bet be pasipriešinimo. Man patinka ši mintis, – baigia ji. – Ji duoda man vilties. Jei pajėgsiu išlikti teisi savo Dangiškojo Tėvo akyse, galbūt Jis galės nekliudomas vadovauti mūsų vaikams. Galbūt tada tai tikrai galės būti *Jo* darbas ir *Jo* šlovė visa tų žodžių prasme“⁷.

Jūsų vaikai vadins jus palaiminta

Tokių minčių šviesoje yra aišku, kad kai kurie iš tų didelių šešėlių po akimis atsirado ne tik dėl nuolatinių sauskelnių keitimo ar vaikų vežiojimo, bet ir dėl bent kelių bemiegių naktų, praleistų išliejant savo sielą ir uoliai ieškant jėgų išauginti tuos vaikus tokius, kokius juos nori matyti Dievas. Tokio atsidaavimo ir pasiryžimo sujaudintas, aš norėčiau visoms motinoms pasakyti: Viešpaties vardu, jūs esate nuostabios! Jūs viską darote puikiai. Net pats faktas, kad jums buvo suteikta ši atsakomybė, yra amžinas Dangiškojo Tėvo pasitikėjimo jums įrodymas. Jis žino, kad pagimdydama vaikelį jūs iškart nepatenkate į visažinių gretas. Jeigu jūs ir jūsų vyras stengsitės mylėti Dievą ir patys gyventi pagal evangeliją; jeigu melsite tų Šventosios Dvasios vadovavimo ir paguodos, pažadėtų ištikimiesiems; jeigu eisite į šventyklą tam, kad duotumėte bei priimtumėte pažadus šventčiausių sandorų, kokias tik moteris ar vyras begali sudaryti šiame pasaulyje; jeigu kitiems žmonėms, taip pat ir savo vaikams, rodysite tokią pat rūpestingą, užjaučiančią bei atlaidžią širdį, kokią norite, kad dangus jums rodytų; jeigu darysite ką galite, kad būtumėte įmanomai geriausia motina, jūs padarysite visa tai, ką žmogus gali padaryti ir visa tai, ko iš jūsų tikisi Dievas.

Kartais tai, ką pasirinks jūsų vaikas ar anūkas, sudaužys jums širdį. Kartais tai, ko tikėtės, neįvyks iš karto. Visi tėvai ir motinos jaudinasi dėl to. Netgi tas

mylimas ir nuostabiai sėkmingas tėvas Prezidentas Džozefas F. Smitas taip meldėsi: „O Dieve, neleisk man prarasti savųjų!“⁴⁸ Dėl šito verkia kiekvienas gimdytojas, to kažkiek baiminasi visi tėvai. Tačiau dar niekada nepatyrė nesėkmės žmogus, kuris ir toliau stengiasi ir meldžiasi. Lygiai kaip ankstesnių kartų motinos prieš jus, kurios puoselėjo tokias pat viltis ir kurias vargino toks pat nerimas, jūs taip pat turite visas teises būti padrašintos ir žinoti, kad galų gale jūsų vaikai šlovins jūsų vardą.

Jums priklauso didžioji Ievos, visos žmonių šeimos motinos, kuri suprato, kad jai ir Adomui *reikia* nupulti tam, kad „būtų žmonės“⁴⁹ ir kad būtų džiaugsmas, tradicija. Jums priklauso didžioji Saros, Rebekos ir Rachelės, be kurių nebūtų tų didingų patriarchalinių pažadų Abraomui, Izaokui ir Jokūbui, laiminančių mus visus, tradicija. Jums priklauso didžioji Loidės ir Eunikės bei 2000 jaunųjų karių motinų tradicija. Jums priklauso didžioji Marijos, išrinktos ir paskirtos dar prieš pasaulio buvimą pradėti, išnešioti ir pagimdyti paties Dievo Sūnų, tradicija. Dėkojame visoms jums, taip pat ir savo mamoms, ir sakome jums, kad šiame pasaulyje nėra nieko svarbesnio, kaip šitaip tiesiogiai dalyvauti Dievo darbe ir šlovėje, įgyvendinat Jo dukterų ir sūnų mirtingumą ir žemiškąjį gyvenimą tam, kad tose aukštybėse esančiose dangaus karalystėse galėtų būti įgyvendintas jų nemirtingumas ir amžinasis gyvenimas.

Pasikliaukite Gelbėtoju per amžius

Kai tik ateisite pas Viešpatį su romumu ir širdies nusižeminimu ir, kaip pasakė viena mama, „belskite į dangaus vartus, kad galėtumėte prašyti, maldauti, reikalauti vadovavimo, išminties ir pagalbos šiame nuostabiame darbe“, tie vartai atsivers, kad suteiktų jums visos amžinybės įtaką ir pagalbą. Pareikškite savo teises į pasaulio Gelbėtojo pažadus. Prašykite

gydančiojo Apmokėjimo balzamo kiekvienoje jus ar jūsų vaikus ištikusioje nelaimėje. Žinokite, kad su tikėjimu viskas susitvarkys savaime, nepaisant jūsų veiksmų, arba tiksliau, dėl jūsų tikėjimo.

To neįmanoma padaryti vienai, bet jūs tikrai sulauksite pagalbos. Dangaus ir Žemės Valdovas pasiūošęs laiminti jus – Tas, kuris ryžtingai eina ieškoti nuklydusios avies, šluoja visus namus, kad atrastų pamestą monetą, laukia visą amžinybę, kol grįš sūnus palaidūnas. Jums yra skirtas gelbėjimo darbas, o todėl būsite išaukštinta ir apdovanota, tapsite kažkuo didesniu, nei esate, ir geresne, nei kada nors buvote, kai stengsitės į šį darbą dėti savo nuoširdžiausias pastangas, kad ir kokios menkos kartais jums atrodytų tos pastangos.

Atminkite, atminkite visas savo motinystės dienas: „Jūs nebūtumėte nuėję taip toli, jei ne pagal Kristaus žodį, nepajudinamai tikėdami jį, visiškai pasikliaudami nuopelnais to, kuris yra galingas išgelbėti“¹⁰.

Pasikliaukite Juo. Labai labai Juo pasikliaukite. Pasikliaukite Juo per amžius. Ir „veržkitės pirmyn, būdami nepajudinami dėl Kristaus, turėdami tobulą vilties skaistumą“¹¹. Jūs vykdotė Dievo darbą. Ir tai darote tiesiog puikiai. Jis laimina jus ir laimins ateityje, netgi... – ne, *ypač*, – kai gyvensite savo sunkiausias dienas ir naktis. Ką Kristus pasakė tai moteriai, kuri slapčia, nedrąsiai, galbūt dvejodama ar su tam tikra gėda prasibrovė pro minią tik tam, kad paliestų Mokytojo apsiausto apvadą, tą Jis pasakys ir moteriai, kurią graužia nerimas ir kuri kartais su ašaromis bando suvokti savo motiniškas pareigas: „Nenusimink, dukterie, tavo tikėjimas išgydė tave“¹². O kartu su jumis išgis ir jūsų vaikai.

Iš vyresniojo Holando kalbos, pasakytos 1997 m. balandžio mėn. visuotinėje Bažnyčios konferencijoje (žr. Conference Report, Apr. 1997, 46–49; ar *Ensign*, May 1997, 35–37).

IŠNAŠOS

1. “Redeemer of Israel,” *Hymns*, no. 6; taip pat žr. 3 Nef 22:1.
2. Žr. Joseph Fielding Smith, *Doctrines of Salvation*, comp. Bruce R. McConkie, 3 vols. (1954–1956), 2: 76; Harold B. Lee, *Ye Are the Light of the World: Selected Sermons and Writings of President Harold B. Lee* (1974), 292; bei Gordon B. Hinckley, žr. Conference Report, Apr. 1991, 94.
3. Tom Lowe, “Fatherlessness: The Central Social Problem of Our Time,” Claremont Institute Home Page Editorial, Jan. 1996.
4. 2 Tim 1:5.
5. 2 Tim 3:15.
6. Mok 3:1.
7. Iš asmeninių laiškų.
8. Joseph F. Smith, *Gospel Doctrine*, 5th ed. (1939), 462.
9. 2 Nef 2:25.
10. 2 Nef 31:19.
11. 2 Nef 31:20.
12. Mt 9:22.

SIONĖS MOTINOMS

Prezidentas Ezra Taftas Bensonas
13-asis Bažnyčios Prezidentas

Sionės motinos, Dievo jums duoti vaidmenys yra gyvybiškai svarbūs jūsų pačių išaukštinimui ir jūsų šeimos išgelbėjimui bei išaukštinimui. Jokie už pinigus nuperkami daiktai nepakeis vaikui mamos. Praleisti laiką kartu su savo vaikais – tai visų didžiausia dovana.

Su meile Sionės motinoms širdyje norėčiau pasiūlyti dešimt būdų, kaip mūsų motinos galėtų efektyviai praleisti laiką su savo vaikais.

Žinokite, kas vyksta jūsų vaikų gyvenime. Pirmą, skirkite laiko suprasti, kas vyksta jūsų vaikų gyvenime, kai jie eina ar grįžta iš kur nors – kai jie išeina ar grįžta iš mokyklos, kai eina į pasimatymus ar grįžta iš jų, kai atsiveda draugus į namus. Žinokite, kas vyksta jūsų vaikų gyvenime, nepriklausomai, ar jiems šešeri ar šešiolika metų. Patarlių knygoje skaitome, kad „vaikas, paliktas sau, yra motinos gėda.“ (Pat 29:15.) Viena didžiausių mūsų visuomenės problemų yra kasdien į tuščius namus grįžtantys milijonai vaikų, kurių neprižiūri dirbantys tėvai.

Būkite tikra draugė. Antra, motinos, negailėkite laiko tapti tikra drauge savo vaikams. Išklauskite, iš tikrųjų išklauskite savo vaikus. Kalbėkitės su jais, juokaukite ir juokitės kartu, dainuokite, žaiskite, verkite su jais, dažnai apkabinkite juos, nuoširdžiai juos girkite. Taip, reguliariai skirkite laiko ramiai pabūti su kiekvienu vaiku atskirai. Būkite tikra draugė savo vaikams.

Skaitykite savo vaikams. Trečia, motinos, raskite laiko nors paskaityti savo vaikams. Nuo pat lopšio skaitykite savo sūnums ir dukterims. Atminkite, ką sakė poetas:

Galbūt susikrovei nenusakomus turtus;
Deimantų vėrinius ir aukso luitus.
Turtingesnis už mane tu nebūsi niekad,
Nes aš turėjau mamą, kuri skaitė man knygas.
(Strickland Gillilan, „The Reading Mother“).

Iškiepysite savo vaikams meilę gerai literatūrai ir tikrą meilę šventiesiems Raštams, jeigu reguliariai jiems skaitysite.

Melskitės su savo vaikais. Ketvirta, skirkite laiko melstis su savo vaikais. Vadovaujami tėvo, turėtumėte kas rytą ir kas vakarą melstis kaip šeima. Tegul vaikai pajunta jūsų tikėjimą, kai prašote jiems dangaus palaimų. Perfrazuojant Jokūbo žodžius: „Daug gali karšta [teisios motinos] malda.“ (Jok 5:16.) Tegul ir vaikai sukalba šeimos maldą bei meldžiasi asme-

niškai; džiaukitės šiais jaudinančiais jų pokalbiais su savo Tėvu danguje.

Kas savaitę renkite namų vakarus. Penkta, kas savaitę skirkite laiko prasmingam namų vakarui. Kiekvieną savaitę susirinkite į dvasingą ir pamokantį namų vakarą, kuriam pirmininkautų jūsų vyras. Tegul jūsų vaikai aktyviai įsitraukia į vakaro renginius. Mokykite juos teisingų principų. Paverskite tai pastovia šeimynine tradicija. Prisiminkite nuostabų pažadą, kurį Prezidentas Džozefas F. Smitas davė tuo metu, kai namų vakarai buvo pirmą kartą pristatyti Bažnyčiai: „Jei šventieji paklus šiam patarimui, pažadame, kad bus išlietos didelės palaimos. Sustiprės meilė namuose ir paklusnumas tėvams. Izraelio jaunimo širdyse augs tikėjimas, ir jie igis galios atsispirti blogai įtakai bei juos supančioms pagundoms.“ (Žr. James R. Clark, comp., *Messages of the First Presidency of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints*, 6 vols. [1965–75], 4:339.) Šis nuostabus pažadas tebegalioja ir šiandien.

Būkite drauge, kai valgote. Šešta, kaip galima dažniau būkite drauge, kai valgote. Tai darosi sunkiau padaryti, kai vaikai užauga ir tampa labiau užsiėmę. Bet drauge valgant atsiranda galimybė užsimegzti linksmam pokalbiui, pasidalinti tos dienos planais bei veikla. Be to, atsiranda ir ypatingų progų mokyti, kadangi mama ir tėtis bei vaikai stengiasi būti kartu.

Kasdien skaitykite Raštus. Septinta, kasdien raskite laiko skaityti Raštus kartu, visa šeima. Asmeniškai skaityti Raštus yra svarbu, bet skaityti Raštus kartu su šeima yra tiesiog gyvybiškai būtina. Šeimai taip skaitant, o ypač Mormono Knygą, tai atneš didesnę dvasingumą į namus ir suteiks tiek tėvams, tiek ir vaikams galią atsispirti pagundoms bei užtikrins nuolatinę Šventosios Dvasios bendrystę. Pažadu jums, kad Mormono Knyga pakeis jūsų šeimos gyvenimą.

Visa šeima dalyvaukite smagiuose renginiuose. Aštunta, skirkite laiko visa šeima dalyvauti smagiuose renginiuose. Organizuokite šeimynines išvykas, iškylas, gimtadienio šventes bei keliones. Visa tai suteiks daug žavių akimirku bei atsiminimų. Kada tik įmanoma, visa šeima lankykite tuos renginius, kuriuose dalyvauja vienas iš šeimos narių, tokius, kaip mokyklinis spektaklis, sporto rungtynės, kalba ar koncertas. Eikite į bažnyčios pamaldas drauge ir sėdėkite kartu, kaip šeima, kada tik galite. Motinos, padedančios savo šeimoms drauge melstis ir žaisti, amžinai pasiliks kartu ir laimins vaikų gyvenimus.

Mokykite savo vaikus. Devinta, motinos, skirkite laiko mokyti savo vaikus. Nepraleiskite patogaus mokymui momento. Tai galima padaryti bet kuriuo dienos metu – valgant prie stalo, neoficialioje aplin-

koje ar susitikus tam reikalui skirtu laiku, pavyzdžiui, vakare sėdint ant vaiko lovos kraštelio ar bendro rytinio pasivaikščiojimo metu. Motinos, jūs – geriausios savo vaikų mokytojos. Neperduokite šios brangios atsakomybės vaikų darželiams arba auklėms. Svarbiausios motinos mokymo, skirto jos vaikams, sudėtinės dalys yra jos meilė ir pamaldus rūpestis vaikais.

Mokykite vaikus evangelijos principų. Mokykite juos, kad verta būti geriems. Aiškinkite jiems, kaip pavojinga nusidėti. Ugdykite juose meilę Jėzaus Kristaus evangelijai ir liudijimą apie šios evangelijos dieviškumą.

Mokykite savo sūnus ir dukras kuklumo, mokykite juos gerbti vyriškumą bei moteriškumą. Mokykite juos seksualinio tyrumo, tinkamų vaikinų ir merginų draugavimo standartų, mokykite apie šventyklinę santuoką, misionierišką tarnystę bei apie bažnytinių pašaukimų priėmimo ir išaukštinimo svarbą.

Auklėkite juos taip, kad jie mėgtų dirbti ir suprastų gero išsilavinimo svarbą.

Mokykite juos suprasti, kaip svarbu rinktis tinkamas pramogas, tokias, kaip geri kino filmai, gera muzika, knygos ir žurnalai. Aptarkite narkotikų bei pornografijos pavojus ir auklėkite juos taip, kad jie trokštų gyventi dorą gyvenimą.

Taip, mamos, mokykite vaikus evangelijos namuose, prie savo namų židinio. Tai pats efektyviausias mokymas, kokį tik gali gauti jūsų vaikai. Tai yra Viešpaties mokymo būdas. Mokyti taip, kaip jūs, negali nei Bažnyčia, nei mokykla, nei vaikų darželis. Tačiau galite jūs, ir Viešpats palaikys jus tame. Vaikai visam laikui atsimsins jūsų mokymus, ir jie nenukryps nuo jų net kai pasens. Jie vadins jus palaiminta – savo tikrai angelišką mamą.

Motinos, toks dangiškas, motiniškas mokymas užima daug laiko, tikrai daug laiko. Jo negalima vykdyti efektyviai skiriant tam tikrą dalį savo laiko. Turite mokyti visuomet, idant išgelbėtumėte ir išaukštintumėte savo vaikus. Tai – jūsų dieviškas pašaukimas.

Iš tikrųjų mylėkite savo vaikus. Galiausiai dešimta, motinos, visada iš tikro mylėkite savo vaikus. Besąlygiška motinos meilė beveik prilygsta Kristaus meilei.

Štai kaip nuostabiai vienas sūnus atsiliepia apie savo motiną: „Nedaug beatsimenu apie jos politines pažiūras ar autoritetą visuomenėje; taip pat jos idėjos apie vaikų auklėjimą, maitinimą ar eugeniką neliko mano atmintyje. Pagrindinis dalykas, kurį atsimenu po tokios daugybės metų, yra tai, kad ji mylėjo mane. Jai patiko gulėti ant žolės su manimi ir pasakoti istorijas arba bėgioti su mumis, vaikais, ir žaisti slėpynių. Ji nuolat apkabindavo mane ir man tai patikdavo. Jos veidas tiesiog švytėjo. Joje aš matydavau Dievo atvaizdą bei visus tuos bruožus, kuriuos šventieji Jam priskiria. O kaip ji dainuodavo! Iš visų malonių pojūčių mano gyvenime niekas neprilygsta tam džiaugsmui, kurį patirdavau užsirangydamas jai ant kelių ir užmigdamas, kol ji sūpuodavosi savo supamajame krėslė ir dainuodavo. Mąstydamas apie tai, aš klausiu savęs, ar šiandienos moteris, su savo visais neįtikėtinais ketinimais bei planais, suvokia kokį milžinišką vaidmenį ji atlieka tame, kas išaugs iš jos vaiko. Įdomu, ar ji suvokia, kiek daug jos akivaizdi meilė ir dėmesys reiškia vaiko gyvenime.“

Motinos, jūsų paaugliams vaikams taip pat reikia tokios pat meilės ir dėmesio. Daugeliui mamų ir tėvelių, atrodo, yra gana lengva išsakyti bei parodyti meilę savo vaikams, kai jie dar maži, tačiau vaikams augant tai darosi vis sunkiau. Su malda išspręskite šį klausimą. Neturi būti kartų požiūrių skirtumo. O problemos sprendimo būdas yra meilė. Mūsų jaunimui reikia meilės ir dėmesio, o ne nuolaidžiavimo. Jiems reikia užuojautos ir supratimo, o ne mamų ir tėvų abejingumo. Jiems reikia, kad gimdytojais skirtų jiems laiko. Švelnūs motinos pamokymai, jos meilė ir pasitikėjimas paaugliu sūnumi ar paaugle dukterimi tiesiogine prasme gali išgelbėti juos nuo šio nelabai pasaulio.

Iš Prezidento Bensonos kalbos, pasakytos per 1987 m. vasario 22 d. vakaronę tėvams.

Mokykite vaikus pavyzdžiu ir pamokymu

12

PRITAIKYMO IDĖJOS

Priklausomai nuo savo poreikių ir aplinkybių, pasinaudokite vienu ar abiem šiais pasiūlymais.

- Apmąstykite savo vaikų ar anūkų, sūnėnų, dukterėčių ar kitų pažįstamų vaikų poreikius. Numatykite progas mokyti šiuos vaikus veiksmais ir žodžiais.
- Peržvelkite mokymo patarimus, esančius vadovėlio *Teaching, No Greater Call* (36123) 127–143 p. ir *Šeimos vadovėlio* (31180 156) 4–11 p. Jei esate susituokęs (-usi), perskaitykite ir aptarkite tuos patarimus su sutuoktine (-iu).

SKAITYMO UŽDUOTIS

Išnagrinėkite šiuos straipsnius. Jei esate susituokęs (-usi), perskaitykite ir aptarkite straipsnius su sutuoktine (-iu).

DIDŽIAUSIA UŽDUOTIS ŠIAME PASAULYJE – BŪTI GERAIS TĖVAIS

Vyresnysis Džeimsas E. Faustas
Iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo

Gimdytojo vaidmuo yra dieviškas pašaukimas

Jaučiuosi įkvėptas kalbėti su jumis apie tai, ką vadinu didžiausia užduotimi šiame pasaulyje. Tai privilegija ir atsakomybė būti gerais tėvais. Šia tema nuomonių yra beveik tiek pat, kiek pačių tėvų, vis dėlto yra žmonių, kurie skelbiasi žinantys visus atsakymus. Aš, žinoma, nesu vienas jų.

Man atrodo, kad dar niekada mano gyvenimo metu tarp mūsų žmonių nebuvo tiek nuostabių jaunuolių ir merginų, kiek yra šiuo metu. Iš to galime daryti prielaidą, kad dauguma šių jaunuolių kilę iš gerų namų ir turi pareigingus bei rūpestingus tėvus. Vis dėlto netgi patys doriausi tėvai jaučia, kad galbūt yra padarę kai kurių klaidų. Vieną kartą, kai aš padariau kažkokią kvailystę, atsimenu, mano mama sušuko: „Ką aš padariau ne taip?!“

Viešpats nurodė: „[Auginkite] savo vaikus šviesoje ir tiesoje.“ (DS 93:40.) Mano manymu, nėra žmogui svarbesnio uždavinio.

Tėvo ar motinos vaidmuo yra ne tik didelė užduotis, tai – dieviškas pašaukimas. Tai uždavinys, reikalaujantis pasišventimo. Prezidentas Deividas O Makėjus pareiškė, kad galimybė būti tėvais yra „didžiausias kada nors žmogui parodytas pasitikėjimas.“ (*The Responsibility of Parents to Their Children* [pamphlet, n.d.], 1.)

Sėkmingų namų kūrimas

Vargu ar yra didesnių užduočių žmogui už gero gimdytojo vaidmens įvykdymą, o dar mažiau yra progų, padedančių patirti didesnę džiaugsmą. Iš tiesų nėra svarbesnio darbo šiame pasaulyje už mūsų vaikų paruošimą tapti dievobaimingais, laimingais, gerbtiniais ir produktyviais žmonėmis. Niekas nesuteiks tėvams didesnės laimės nei vaikai, kurie gerbia juos ir jų mokymus. Tai yra tėvystės ar motinystės šlovė. Jonas liudijo: „Aš nerandu didesnio džiaugsmo, kaip klausytis, jog mano vaikai gyvena tiesoje.“ (3 Jn 1:4.) Mano nuomone, vaikų mokymas, auginimas ir auklėjimas reikalauja daugiau intelekto, intuityvaus supratimo, nuolankumo, stiprybės, išminties, dvasingumo, ištvėringumo ir sunkaus darbo nei bet kuri kita užduotis mūsų gyvenime. O tai ypač teisinga dabar, kai aplink mus griūva pagarbos ir padarumo moraliniai pagrindai. Tam, kad sukurtume sėkmingą šeimą, vaikus reikia mokyti tikrųjų vertybių, šeimoje būtinos taisyklės, būtini tam tikri standartai, būtini idealai. Dažnai visuomenė tėvams suteikia labai nedaug pagalbos mokant ir gerbiant moralines vertybes. O didelė dalis kultūrų iš viso praranda tas vertybes, ir tokiose visuomenėse daugelis jaunų žmonių tampa moraliniais cinikais.

Dabar, kai visa visuomenė genda bei praranda savo moralinį pavidalą ir žlunga tiek daug šeimų, geriausia mūsų viltis – dėti daugiau pastangų bei skirti didesnę dėmesį kitos kartos, t.y. mūsų vaikų, mokymui. Tam, kad tai padarytume, pirmiausia turime sustiprinti pačius pirmuosius vaikų mokytojus. Tarp šių pagrindiniai yra tėvai ir kiti šeimos nariai, o gera aplinka namuose taip pat turėtų padėti. Kažkokių

būdu, kažkaip privalome labiau pasistengti, kad sustiprintume savo namus ir jie taptų prieglobsčiu nuo kenksmingo, visur aplink mus plintančio gendančios moralės poveikio. Darna, laimė, ramybė bei meilė šeimoje gali padėti suteikti vaikams vidinę stiprybę, reikalingą kovai su gyvenimo iššūkiais. Barbara Buš, [Jungtinių Valstijų] Prezidento Džordžo Bušo žmona, prieš porą mėnesių taip kalbėjo Velezlio koledžo absolventams:

„Kad ir kokia bebūtų era, kad ir kokie bebūtų laikai, vienas dalykas niekada nepasikeis: Tėvai ir motinos, jeigu turite vaikų, jums jie turi būti pirmoje vietoje. Turite skaityti savo vaikams, dažnai apkabinti juos, turite mylėti savo vaikus. Jūsų šeimos sėkmė, mūsų visuomenės sėkmė, priklauso ne nuo to, kas vyksta Baltuosiuose rūmuose, o nuo to, kas vyksta jūsų namuose.“ (*Washington Post*, 2 June 1990, 2.)

Kad būtų geras tėvas ir gera motina, gimdytojams reikia atidėti savo poreikius ir troškimus tam, kad pirmiau pasirūpintų vaikų poreikiais. Dėl šios aukos dori gimdytojai išsiugdo kilnius charakterio bruožus ir mokosi praktiškai naudoti tuos nesavanaudiškumo principus, kurių mokė pats Gelbėtojas.

Jaučiu didelę pagarbą vienišiams gimdytojams, kurie milžiniškomis pastangomis ir per didelį pasiaukojimą, nežiūrint beveik nežmogiškų sunkumų, stengiasi išlaikyti savo šeimas kartu. Turėtume jiems rodyti pagarbą bei padėti jų didvyriškose pastangose. Vis dėlto bet kuri motinos ar tėvo užduotis tampa lengvesnė, kai namuose yra du rūpestingi gimdytojai. Dažnai vaikai tikrina ir išmėgina abiejų tėvų stiprybę bei išmintį.

Kaip dažnai meldžiatės visa šeima?

Prieš keletą metų Prezidentas Spenseris V. Kimbolas kalbėjosi su vyskupu Stenliu Smutu (Stanley Smoot). Prezidentas Kimbolas paklausė: „Kaip dažnai meldžiatės visa šeima?“

Vyskupas Smutas atsakė: „Mes stengiamės melstis drauge du kartus per dieną, bet vidutiniškai pavyksta tik kartą.“

Prezidentas Kimbolas tada tarė: „Praeityje melstis drauge su šeima vieną kartą per dieną galbūt pakako. Bet ateityje to tikrai neužteks, jei norime išgelbėti savo šeimas.“

Aš abejoju, ar ateityje pakaks atsitiktinių, retų šeimos namų vakarų tam, kad sustiprintų mūsų vaikus, suteikdami jiems pakankamai moralinės stiprybės. Ateityje nepastovaus šeimos bendro Raštų studijavimo nebepakaks, kad apginkluotų mūsų vaikus tomis dorybėmis, kurios bus jiems būtinos, kad jie atsispirtų moraliniam sugedimui tos aplinkos, kurioje gy-

vens. Kurgi, jei ne namuose, vaikai išmoks skaistybės, doros, sąžiningumo ir elementaraus žmogiško padorumo? Žinoma, šių vertybių bus mokoma bažnyčioje, bet tėvai gali jų mokyti kur kas dažniau.

Tėvai turi rodyti pavyzdį

Kai tėvai stengiasi mokyti vaikus išvengti pavojaus, jie niekada negali pasakyti savo vaikams: „Mes labiau patyrę ir protingesni pasaulio dalykuose, ir jums galima prieiti prie skardžio krašto arčiau nei jums.“ Dėl tėvų veidmainiškumo vaikai gali tapti cinikais ir nebetikėti tuom, ko juos moko namuose. Pavyzdžiui, kai tėvai žiūri tuos filmus, kuriuos patys draudžia žiūrėti vaikams, vaikų pasitikėjimas jais mažėja. Jei tėvai tikisi iš savo vaikų sąžiningumo, tai patys tėvai turi būti sąžiningi. Jei tėvai iš savo vaikų tikisi dorumo, tai patys tėvai turi būti dori. Jei iš vaikų tikėtis garbingumo, patys būkite garbingi.

Kartu su kitomis vertybėmis, vaikus reikėtų mokyti gerbti kitus žmones, pradedant nuo paties vaiko tėvų ir šeimos narių, gerbti kitų žmonių patriotinius įsitikinimus bei tikėjimo simbolius, gerbti įstatymą ir viešąją tvarką, gerbti kitų nuosavybę, gerbti valdžią. Paulius primena mums, kad vaikai turėtų „...pirmiausia išmok[ti] maldingai tvarkyti savo namus.“ (1 Tim 5:4.)

Vaikų drausminimas

Vienas sunkiausių išbandymų, tenkančių tėvams, yra deramas vaikų drausminimas. Vaikų auklėjimas reikalauja savitumo kiekvienu atveju. Visi vaikai skirtingi ir unikalūs. Kas tinka vienam vaikui, galbūt visai netinka kitam. Nežinau kito žmogaus, kuris yra tiek išmintingas, kad galėtų pasakyti, koks drausminimas yra per griežtas, o koks – per švelnus, kaip tik patys tų vaikų tėvai, kurie myli juos labiausiai. Tėvai ir turi su malda tai nustatyti. Žinoma, remtis reikia pagrindiniu ir svarbiausiu principu, kad vaikų drausminimą turi labiau motyvuoti meilė nei bausmė. Brigamas Jangas davė tokį patarimą: „Jei kada nors jums teks bausti ką nors, niekada nebauskite to žmogaus daugiau, nei turite balzamo, kurio prireiks tą žmogų sutvarstyti.“ (*Discourses of Brigham Young*, sel. John A. Widtsoe [1954], 278.) Vis dėlto nurodymai ir drausminimas tikrai yra neatskiriama vaikų auklėjimo dalis. Jeigu tėvai nedrausmina savo vaikų, tai visuomenė sudrausmins tuos vaikus taip, kaip tėvams tai nebus malonu. Nepažinęs drausmės vaikas negerbs nei namų, nei visuomenės taisyklių.

Pagrindinis drausminimo tikslas yra mokyti paklusnumo. Prezidentas Deividas O. Makėjus pareiškė: „Jeigu tėvai nesugebės išmokyti savo vaikų paklusnumo, jei namuose nebus išugdytas paklusnumas, tai

visuomenė pareikalau ir sieks jų paklusnumo. Todėl paklusnumo vaiką geriau mokyti namuose, kur galima tai daryti geranoriškai su užuojauta ir supratingumu, negu beširdiškai palikti jį šurkščiam bei neužjaučiančiam drausminimui, kurį panaudos visuomenė, jeigu savo pareigos neįvykdė šeima (*The Responsibility of Parents to Their Children*, 3).

Mokykite vaikus dirbti

Tam, kad vaikai išmoktų drausmės ir atsakingumo, yra būtina mokyti juos dirbti. Užaugę daugelis mūsų tampa tokie, koks buvo vyras, pasakęs šiuos žodžius: „Man patinka darbas, tai žavi mane. Aš galiu sėdėti ir stebėti tai valandų valandas.“ (Jerome Klapka Jerome, žr. *The International Dictionary of Thoughts*, comp. John P. Bradley, Leo F. Daniels, and Thomas C. Jones [1969], 782.) Ir dar kartą: gimdytojai geriausiai gali išmokyti vaikus dirbti. Man pačiam darbas pavirto džiaugsmu, kai pirmiausia dirbau drauge su savo tėvu, seneliu, dėdėmis bei broliais. Esu įsitikinęs, kad dažnai daugiau trukdydavau nei padėdavau, bet man liko šiltų atsiminimų, be to gavau vertingų pamokų. Vaikai turi išmokti atsakingumo ir savarankiškumo. Ar tėvai naudojami kiekviena tinkama akimirka, kad asmeniškai parodytų, pademonstruotų ir paaiškintų vaikams, kad šie galėtų, kaip mokė Lehis, „veikt[i] savo nuožiūra, o nebūt[i] veikiami“? (2 Nef 2:26.)

Vienas žymiausių pasaulio sodininkystės specialistų Liuteris Burbankas (Luther Burbank) sakė: „Jeigu skirtume tiek dėmesio mūsų augalams, kiek skiriame savo vaikams, jau dabar gyventume tankiose piktžolių džiunglėse.“ (in *Elbert Hubbard's Scrap Book* [1923], 227.)

Ypatingi gimdytojų sunkumai

Vaikams taip pat suteikta moralinė valios laisvė, dėl kurios visi mes turime galimybę vystytis, augti ir žengti pirmyn. Ta valios laisvė ir vaikams leidžia pasirinkti priešingus dalykus – savanaudiškumą, išlaidavimą, pataikavimą savo silpnybėms bei susiinaikinimą. Dažnai vaikai ima naudotis šia laisve būdami dar labai maži.

Tebūna paguosti visi dori, mylintys ir rūpestingi tėvai, kurie visomis išgalėmis gyvena pagal teismo principus, ir tegul suvokia, kad jie – geri gimdytojai, nepaisant kai kurių jų vaikų poelgių. Ir vaikai turi pareigą klausyti, paklusti ir, kai juos ko nors moko, mokytis. Gimdytojai negali visą laiką atsakyti už visus blogus savo vaikų poelgius, kadangi jie negali garantuoti, kad vaikai visada elgsis gerai. O kai kurie vaikai galėtų išmėginti net Saliamono išmintį ir Jobo kantrybę.

Dažnai ypatingų sunkumų atsiranda turtingiems ir per daug leidžiantiems tėvams. Galima pasakyti, kad kai kurie vaikai tokiose šeimose paima savo tėvus įkaitais, atsisakydami paklusti jų taisyklėms, kol tėvai nepatenkina kiekvienos tų vaikų užgaidos. Vyresnysis Nylas A. Maksvelas sakė: „Tėvai, kurie daro per daug dėl savo vaikų, netrukus pamato, kad nebegali nieko padaryti su savo vaikais. Tiek daug yra padaryta dėl tokios gausybės vaikų, kad beveik nieko nebeįmanoma padaryti iš jų.“ (Žr. Conference Report, Apr. 1975, 150; ar *Ensign*, May 1975, 101.) Atrodo, kad tokia yra žmogaus prigimtis. Mes per daug nevertiname tų materialinių gėrybių, kurių patys neuždirbome.

Yra dalis ironijos tame, jog kai kurie tėvai labai rūpinasi tuo, kad jų vaikus priimtų jų bendraamžiai ir kad jie būtų populiarūs tarp tų bendraamžių, tačiau tada tie patys tėvai baiminasi, kad jų vaikai galbūt daro tą patį, ką ir jų bendraamžiai.

Padėkite vaikams perimti vertybes

Apskritai, vaikai, priėmę sprendimą ir pasiryžę nevartoti narkotikų, alkoholio ar neturėti ikivedybinių lytinių santykių, yra tie vaikai, kurie priėmė ir perėmė teisingas savo namų vertybes, pagal kurias gyvena jų tėvai. Kai reikia padaryti sunkų sprendimą, jie verčiau paklus savo tėvų mokymams, negu seks bendraamžių pavyzdžiu ar reklamos apgavystėmis, giriančiomis alkoholio vartojimą, ikivedybinių seksą, neištikimybę, nesąžiningumą ir kitas blogybes. Jie yra kaip Helamano du tūkstančiai vaikinių, kurie „savo motinų buvo išmokyti, kad jeigu neabejos, Dievas juos išvaduos“ iš mirties (Al 56:47). „Ir jie persakė... savo motinų žodžius, sakydami: Mes neabejojame, kad mūsų motinos tai žinojo.“ (Al 56:48.)

Atrodo, kad įtvirtinti tėvų mokymus ir vertybes vaikų gyvenimuose padeda tvirtas tikėjimas į Dievybę. Kai šis tikėjimas tampa jų sielų dalimi, jie įgyja vidinę stiprybę. Tad ko iš visų svarbių mokymų turėtų mokytis tėvai? Iš Raštų sužinome, kad tėvai turi mokytis vaikus apie „tikėjimą į Kristų, Gyvojo Dievo Sūnų, ir krikštą, ir Šventosios Dvasios dovaną“ ir mokytis „doktrinos apie atgailą.“ (DS 68:25.) Šių tiesų būtina mokytis namuose. To nemokys viešosiose mokyklose; valdžia ar visuomenė neprižiūrės šių tiesų perėmimo. Žinoma, gali padėti Bažnyčios programos, tačiau pats efektyviausias mokymas vyksta namuose.

Tūkstantis meilės gijų

Tėviškų pamokymų akimirkos neturi būti garsios, dramatiškos ar labai išraiškingos. To galime pasimokyti iš Didžiojo Mokytojo. Čarlzas Henris Parkharstas (Charles Henry Parkhurst) sakė:

„Visas Kristaus gyvenimo grožis susidaro iš mažų, vos pastebimų, gražių Jo poelgių: pakalbėjo su moterimi prie šulinio; ...nurodė jaunam didikui, kad giliai jo širdyje paslėpta ambicija, kuri sulaiko jį nuo Dangaus karalystės; ...pamokė mažą grupelę pasekėjų, kaip melstis; ...uždegė laužą ir iškepė žuvies, kad po naktinės žvejybos sugrįžę į krantą, sušalę, pavargę ir nusivylę jo mokiniai galėtų papusryčiauti. Matote, visi šie poelgiai taip lengvai mums parodo tikruosius [Kristaus] siekius, jų rūšį bei pobūdį, tokius konkrečius, tokius sukoncentruotus ties smulkiais dalykais, tokius sutelktus į detales.“ (*“Kindness and Love,”* žr. *Leaves of Gold* [1938], 177.)

Tas pats yra ir su tėvų vaidmenimis. Maži dalykai tampa didžiais, kai tūkstančiu meilės, tikėjimo, drausmės, pasiaukojimo, kantrybės ir darbo gijų yra supinamos į didelį šeimos gobeleną.

Sandoros vaikai

Tam tikri didingi dvasiniai pažadai gali padėti ištikimiesiems šios bažnyčios tėvams. Amžinai užantspauduoti su tėvais vaikai gali gauti dieviškus pažadus, duotus jų narsiems protėviams, kurie sąžiningai laikėsi savo sandorų. Jei sandoras atmena tėvai, jas atmins ir Dievas. Taip vaikai gali tapti šių didžiųjų sandorų ir pažadų dalininkais bei paveldėtojais. O taip yra todėl, kad jie – sandoros vaikai (žr. Orson F. Whitney, Conference Report, Apr. 1929, 110–111).

Telaimina Dievas visus stropius, besiaukojančius ir garbingus šio pasaulio gimdytojus. Tegul Jis pagerbia sandoras, kurių laikosi ištikimi gimdytojai tarp mūsų žmonių; ir tegul Jis prižiūri šiuos sandoros vaikus.

Iš vyresniojo Fausto kalbos, pasakytos 1990 m. spalio mėn. visuotinėje Bažnyčios konferencijoje (žr. Conference Report, Oct. 1990, 39–43; ar *Ensign*, Nov. 1990, 32–35).

STALAS, APSUPTAS MEILE

Vyresnysis Legrandas R. Kurtisas
Iš Septyniadešimties

Yra daug parašyta apie namų svarbą. Vyresnysis Merionas Dž. Romnis yra sakęs mums, kad „šios visuomenės mirtinos ligos esmė yra šeimos silpnumas“¹. Žinome, kad yra didelių, gražiai apstatytų, netgi prabangių namų. Taip pat yra mažų ir kuklių namų, apstatytų skurdžiais baldais. Tačiau kaip mums primena viena mūsų mėgstamų giesmių: „kai esame pripildyti meilės“, tada kiekvienas „namai gali būti truputis dangaus žemėje, ...kur mes norime būti“².

Vienas iš svarbesnių baldų, esančių daugumoje namų, yra valgomasis stalas. Jis gali būti mažas arba didelis, o gali būti ir toks siaurutis, kad ant jo vos telpa maistas ir indai. Šis stalas dažniausiai skirtas tam, kad visi šeimos nariai turėtų vietą, kur pavalgyti.

Šiandien norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į gilesnę ir svarbesnę valgomojo stalo, prie kurio galime gauti daug daugiau nei maistas mūsų kūnams, paskirtį.

Evangelijos aptarimas už stalo

Šeimoje dažniausiai yra du ar daugiau narių iš skirtingų amžiaus grupių, o jiems reikia susitikti, ir geriausia ne tik tam, kad kartu pavalgytų, bet ir tam, kad pasimelstų, pasikalbėtų, paklaustyti, papasakotų, pasimokyti ir augtų drauge. Gerai apie tai pasakė Prezidentas Gordonas B. Hinklis:

„Aš maldauju, ir norėčiau tai išreikšti dar išraiškingiau, tikrai maldauju jūsų gelbėti vaikus. Tiek daug

jų nešioja širdyje skausmą ir baimę, vieatvę ir neviltingumą. Vaikams reikalinga saulės šviesa. Jiems reikia laimės. Jiems reikia meilės ir puoselėjimo. Jiems reikia gerumo, atgaivos ir švelnumo. Kiekviena šeima, nepaisant to, kiek kainuoja jų namai, gali sukurti juose meilės aplinką, kuri taps išgelbėjimo aplinka“³.

Ne namuose dauguma šeimos narių yra veikiami daugelio pasaulio jėgų, taip pat jiems daro stiprų poveikį radijas, televizija, vaizdajuostės ir daugybė kitų dalykų, kuriuos atsinešame į namus.

Tačiau įsivaizduokite šeimą, susirinkusią aplink stalą, galbūt valgomąjį stalą, jos narius, kalbančius apie evangeliją, apie sakramento susirinkimus, apie ten išgirstas įkvepiančias kalbas, aptariančius to mėnesio Liahoną ar Pirmosios prezidentūros žinią, kalbančius apie tai, kas vyksta mokykloje, kalbančius apie visuotinę konferenciją, apie Sekmadieninės mokyklos pamokas, besiklausančius geros muzikos ir kalbančius apie Jėzų Kristų ir Jo mokymus. Šį sąrašą galima pratęsti. Ne tik tėvams, bet ir visiems kitiems šeimos nariams, būtų protinga pasirūpinti, kad kiekvienas ten esantis žmogus turėtų gerą progą išsakyti savo nuomonę ir dalyvauti pokalbiuose.

Šeimyninė malda aplink stalą

Pagalvokite apie galimybes šeimos, kurios nariai suklaupę aplinkui stalą (be televizoriaus) meldžiasi, prašo pagalbos ar dėkoja mūsų Tėvui už palaimas, tuo mokydami bet kokio amžiaus vaikus apie mylinčio Dangiškojo Tėvo svarbą. Šeimos malda su vaikais gali iš jų išauginti tokius suaugusiuosius, kurie vieną dieną melsis ir su savo šeimomis.

Apie tai gerai pasakė vyresnysis Tomas S. Monsonas:

„Viešpats nurodė mums melstis visa šeima, kai sakė: „Melskitės savo šeimose Tėvui, visuomet mano vardu, kad jūsų žmonos ir jūsų vaikai būtų palaiminti.“ (3 Nef 18:21.)

Ar nenorėtumėte kartu su manimi apžvelgti, kaip tipiška pastarųjų dienų šventųjų šeima meldžiasi Viešpačiui? Tėvas, mama ir visi vaikai atsiklaupia, palenkia galvas ir užmerkia akis. Namus pripildo švelni meilės, vienybės bei ramybės dvasia. Kada tėvas girdi, kaip jo mažylis sūnelis meldžia Dievo, kad jo tėtis teisiai elgtųsi ir būtų paklusnus Viešpaties įsakymams, ar manote, kad tokiam tėvui bus sunku gerbti jo brangaus sūnelio maldą? Kai paauglė dukra girdi savo mielos mamos maldavimą Viešpačiui, kad jos dukra gautų įkvėpimą renkantis sau draugus, kad ji pasiruoštų šventyklinei santuokai, argi nemanote, kad ta dukra sieks pagerbti šį nuolankų ir maldaujantį motinos, kurią ji taip myli, prašymą? Kai tėvas, mama ir visi vaikai nuoširdžiai meldžiasi, kad šau-nūs tos šeimos sūnūs gyventų vertai, kad savo metu galėtų gauti pašaukimą tarnauti Viešpaties ambasadoriais Bažnyčios misijoje, argi nepradedame matyti, kaip tokie sūnūs tampa jaunuoliais, jaučiančiais nenugalimą troškimą tarnauti misijoje?“⁴

Kaip daugelis sako: „Kaip galima kas dieną išsiusti savo tėvus ir savo vaikus į pasaulį nesurinkus jų kartu ir nepakalbėjus su Viešpačiu?“ Išmintingi tėvai peržiūrės savo dienvakarę ir skirs laiko tam, kad bent vieną kartą per dieną galėtų surinkti šeimą maldos palaimoms. Labai greitai jaunieji šeimos nariai išmoks paeiliui melstis ir pažins svarbias šeimos maldos vertybes.

Paverskite namus laiminga vieta

Jau esu sakęs, kad „namai turėtų būti laiminga vieta, kadangi visi stengiasi, kad jie tokie būtų. Sakoma, kad tikra laimė – namų darbo, ir mes turėtume stengtis paversti savo namus laiminga ir malone vieta mums bei mūsų vaikams. Laimingi yra tie namai, kurie sutelkti aplink evangelijos mokymus. O tai reikalauja nuolatinių, atkaklių pastangų iš visų suinteresuotų asmenų“⁵.

Vienas užsiėmęs paauglys iš labai didelės šeimos pasiskundė, kad šeimyninė malda užima labai daug laiko. Kai kitą dieną jo išmintinga motina meldėsi, ji tyčia maldoje nepamiršo to vaiko vardo. Po maldos tas „užsiėmęs“ berniukas tarė: „Mama, tu praleidai mane savo maldoje!“ Mylinti motina paaiškino, kad ji tiesiog taip reagavo į berniuko skundą. Tada tas „užsiėmęs“ vaikas paprašė: „Nebepraleisk manęs!“

Raštų studijavimas aplink stalą

Įsivaizduokite šeimą, sėdinčią aplink stalą su atvertais Raštais ir aptariančią daugybę vertingų tiesų bei pamokų. Tai tikrai būtų stalas, apsuptas meile!

Vaikų lavinimo specialistai sutaria, kad vaikai turi daug daugiau skaityti ir ne mokyklos aplinkoje. Galime palaiminti savo vaikus skaitydami Raštus su jais kas dieną – kad ir prie valgomojo stalo.

Kad pavyktų rasti laiko šeimai susirinkti draugėn prie valgomojo stalo, gali prireikti daug ką suderinti ir viską kruopščiai suplanuoti, bet ar gali būti kas nors svarbiau šeimos vienybei, dvasiniam augimui, tiltų tarp šeimos narių statymui, kai jie, apsupti meile, kalbasi, klausosi ir atsakinėja? Pagrindinė mūsų sėkmės formulė yra paprasta: tiesiog stengtis vėl ir vėl.

Stiprinkite šeimyninius ryšius

Pasaulyje yra daug jėgų, kurios siekia susilpninti šeimą ir namus. Išmintingi tėvai stengsis stiprinti šeimyninius ryšius, didinti dvasingumo lygį namuose ir koncentruotis ties Jėzumi Kristumi bei šventyklos lankymu. Prezidentas Hovardas V. Hanteris mums sakė:

„Meldžiu, kad galėtume elgtis vienas su kitu bent kiek maloniau, pagarbiau, nuolankiau, su didesne kantrybe ir atlaidumu...“

Antra, tokioje pat dvasioje aš taip pat kviečiu Bažnyčios narius įtvirtinti Viešpaties šventyklą, kaip didįjį jų narystės ir nuostabaus švenčiausių sandorų laikymosi simbolį. Giliausias mano širdies troškimas, – kad kiekvienas Bažnyčios narys būtų vertas įeiti į šventyklą“⁶.

Tai, kas vyksta aplink valgomąjį stalą, gali žymiai padėti mums sekti Prezidento Hanterio duotu nurodymu.

Savo namuose turėtume praktikuotis, kaip reikia elgtis su kitais žmonėmis. Kaip tiksliai yra pasakęs Gėtė: „Jeigu laikysite [žmogų] tokiu, koks jis yra, jis ir liks toks, koks yra, bet jeigu laikysite jį tokiu, koks jis... galėtų (ar turėtų) būti, jis [taps tokiu, koks turi būti]“⁷.

Paverskime namus garbinimo vieta

Vyresnysis Boidas K. Pakeris pareiškė: „Jeigu atnešite kažką dangiško į namus, tai užsitikrinsite, kad šeimos nariai dvasiškai augs ir pasiruoš dalyvauti bažnytinėje veikloje. Šeimos namų vakaras, žinoma, tam suteikia puikią progą, juk tai susirinkimas, vykstantis namuose, kurį galima taip suorganizuoti, kad patenkintų visų šeimos narių poreikius; be to šis susirinkimas yra beveik toks pat arba gali būti toks

pat, kaip bažnytiniai susirinkimai, vykstantys maldos namuose“⁸.

Šis patarimas sutinka su tuo, ką mums sakė vyresnysis Dinas L. Larsenas: „Mūsų bažnytiniai pastatai nėra vienintelės vietos, kur galime garbinti Dievą. Mūsų namai taip pat turėtų būti tokia garbinimo vieta. Būtų visai neblogai, jeigu galėtume kasdien „grįžti namo į bažnyčią.“ Neturėtų būti kitos tokios vietos, kur Viešpaties Dvasia būtų labiau laukiama ir jaučiama, nei mūsų pačių namuose“⁹.

Dedant pastangas visa tai įvykdyti savo namuose, verta atminti svarbų Prezidento Haroldo B. Li pareiškimą: „Atminkite, kad pats svarbiausias Viešpaties darbas, kokį tik jūs [ir aš] bet kada atliksime bus... tarp [mūsų] pačių namų sienų“¹⁰.

Meldžiu visus mus atidžiai stebėti savo namus bei valgomąjį stalą ir nuolatos stengtis atnešti truputį dangaus į tuos namus, ir ateiti pas Jėzų Kristų.

Iš vyresniojo Kurtiso kalbos, pasakytos 1995 m. balandžio mėn. visuotinėje Bažnyčios konferencijoje (žr. Conference Report, Apr. 1995, 109–111; ar *Ensign*, May 1995, 82–83).

IŠNAŠOS

1. “Scriptures As They Relate to Family Stability,” *Ensign*, Feb. 1972, 57.
2. “Home Can Be a Heaven on Earth,” *Hymns*, no. 298.
3. Žr. Conference Report, Oct. 1994, 74–75; ar *Ensign*, Nov. 1994, 54.
4. *Pathways to Perfection* (1973), 26–27.
5. Žr. Conference Report, Oct. 1990, 13; ar *Ensign*, Nov. 1990, 12.
6. Žr. “President Howard W. Hunter: Fourteenth President of the Church,” *Ensign*, July 1994, 4–5.
7. Žr. Emerson Roy West, *Vital Quotations* (1968), 171.
8. “Begin Where You Are—At Home,” *Ensign*, Feb. 1972, 71.
9. Žr. Conference Report, Oct. 1989, 78; ar *Ensign*, Nov. 1989, 63.
10. *Strengthening the Home* (pamphlet, 1973), 7.

Mokykite vaikus evangelijos principų

13

Pirma dalis

PRITAIKYMO IDĖJOS

Priklausomai nuo savo poreikių ir aplinkybių, pasinaudokite vienu ar abiem pasiūlymais.

- Perskaitykite Doktrinos ir Sandorų 68:25–28. Skaitydami šią ištrauką, nustatykite kokių principų ir apeigų Viešpats įsakė tėvams mokyti savo vaikus. Numatykite keletą būdų, kaip šių principų ir apeigų galėsite mokyti savo vaikus, anūkus, sūnėnus, dukterėčias ar kitus jūsų pažįstamus vaikus.
- Skaitydami šį straipsnį, pasirinkite vieną ar du iš vyresniojo Roberto D. Heilso duotų pasiūlymų ir pritaikykite juos savo gyvenime. Pasitaikius įvairioms progoms, pritaikykite ir kitus straipsnyje duotus pasiūlymus.

SKAITYMO UŽDUOTIS

Išnagrinėkite šį straipsnį. Jei esate susituokęs (-usi), perskaitykite ir aptarkite straipsnį su sutuoktine (-iu).

MŪSŲ ŠVENTA PAREIGA – STIPRINTI ŠEIMAS

Vyresnysis Robertas D. Heilsas
Iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo

Dvasia stiprina šeimas

Mūsų, kaip tėvų, vaikų, giminaičių, Bažnyčios vadovų, mokytojų ir atskirų narių, šventa pareiga – stiprinti šeimas.

Raštuose aiškiai mokoma, kaip svarbu dvasiškai jas stiprinti. Tėvas Adomas ir Motina Ieva mokė evangelijos savo sūnus ir dukras. Viešpats priėmė Jį mylėjusio Abelio atnašą. Tuo tarpu Kainas „mylėjo Šėtoną labiau nei Dievą“ ir darė rimtas nuodėmes. Adomas ir Ieva „sielvirtavo priešais Viešpatį dėl Kaino ir jo brolių“, bet niekada nepaliovė mokyti savo vaikus evangelijos (žr. Moz 5:12, 18, 20, 27; 6:1, 58).

Turime suprasti, jog visi mūsų vaikai ateina į šį pasaulį su įvairiais talentais ir dovanomis. Kai kurie, kaip Abelis, atrodo, nuo pat gimimo apdovanoti tikėjimo dovanomis. Kiti kamuojasi prieš kiekvieną svarbų sprendimą. Būdami tėvai, niekada neturėtume leisti, kad mūsų vaikų paieškos ir klaidos priversėtų mus susvyruoti ar prarasti tikėjimą į Viešpatį.

Alma jaunesnysis, kol „buv[o] taip kankinamas kančiomis... [ir] akėjamas daugybės savo nuodėmių prisiminimu“, prisiminė savo tėvo mokymą apie „Jėzaus Kristaus, Dievo Sūnaus, atėjimą apmokėti pasaulio nuodėmes.“ (Al 36:17.) Jo tėvo žodžiai padėjo jam atsiversti į tikėjimą. Panašiai ir mūsų mokymus bei liudijimus atmins mūsų vaikai.

2000 jaunujų Helamano armijos karių paliudijo, kad teisios jų motinos nenuilstamai mokė juos evangelijos principų (žr. Al 56:47–48).

Savo didelių dvasinių paieškų metų Enosas taip sakė: „Žodžiai, kuriuos dažnai girdėjau savo tėvą kalbant apie amžinąjį gyvenimą... giliai išsismelkė į mano širdį.“ (En 1:3.)

Doktrinoje ir Sandorose Viešpats sako, kad tėvai turi mokyti savo vaikus „suprasti doktriną apie atgailą, tikėjimą į Kristų, gyvojo Dievo Sūnų, ir krikštą, ir Šventosios Dvasios dovaną rankų uždėjimu, sulaukus aštuonerių metų...“

Ir jie taip pat mokys savo vaikus melstis ir teisiai vaikščioti priešais Viešpatį.“ (DS 68:25, 28.)

Evangelijos mokymas stiprina šeimas

Kai savo vaikus mokome evangelijos žodžiu ir pavyzdžiu, mūsų šeimos tampa dvasiškai stipresnės ir tvirtesnės.

Gyvųjų pranašų žodžiai aiškiai kalba apie mūsų šventą pareigą dvasiškai stiprinti savo šeimas. 1995 metais Pirmoji prezidentūra ir Dvylikos Apaštalų Kvorumas išleido pareiškimą pasauliui, skelbdami, „kad šeima yra Kūrėjo plano jo vaikų amžinajam likimui šerdis... Vyras ir žmona turi šventą atsakomybę mylėti ir rūpintis vienas kitu ir savo vaikais... Tėvų šventa pareiga – išauklėti savo vaikus su meile ir teisumu, patenkinti jų fizinius ir dvasinius poreikius, mokyti juos mylėti ir tarnauti vienas kitam [ir] laikytis Dievo įsakymų.“ („Šeima. Pareiškimas pasauliui“, 35602 156.)

Šių metų vasario mėnesį Pirmoji prezidentūra kreipėsi į visus gimdytojus kviesdama juos „sutelkti pastangas mokant ir auklėjant savo vaikus pagal evangelijos principus, kurie padės jiems nenutolti nuo Bažnyčios. Namai yra dorą gyvenimo pagrindas, ir jokiais kitomis priemonėmis neįmanoma perimti jų esminių funkcijų, vykdant šias Dievo skirtas pareigas.“

Tame vasario mėnesio laiške Pirmoji prezidentūra mokė, kad mokydami ir auklėdami vaikus pagal evangelijos principus, tėvai gali apsaugoti savo šeimas nuo destruktivių elementų. Dar jie patarė tėvams ir vaikams „skirti daugiau dėmesio šeimos maldai, šeimos namų vakarui, evangelijos studijavimui ir mokymui bei kitai šeimos veiklai. Kad ir kokie vertingi bei tinkami atrodytų kiti užsiėmimai ar veikla, jie negali atstoti Dievo paskirtų pareigų, kurias tinkamai vykdyti gali tik tėvai ir kiti šeimos nariai.“ (1999 m. vasario 11 d. Pirmosios prezidentūros laiškas, 99704 156.)

Su Viešpaties ir Jo doktrinos pagalba galime suprasti ir nugalėti visas skausmingas pasekmes, atsirandančias dėl sunkumų, su kuriais susiduria šeima. Kad ir kokie bebūtų šeimos narių poreikiai, galime stiprinti savo šeimas, jei sekame pranašų patarimu.

Mūsų šeimų stiprinimo raktas yra Viešpaties Dvasios išlaikymas savo namuose. Turime nustatyti savo šeimoms tikslą – pasilikti ankštame ir siaurame kelyje.

Idėjos, kaip stiprinti šeimas

Norėdami sustiprinti šeimą, tarp savo namų sienų galime padaryti nesuskaičiuojamą gausybę dalykų. Leiskite man išsakyti kelias idėjas, kurios galbūt padės nustatyti stiprintinas vietas mūsų pačių šeimose. Aš siūlau šias idėjas ir skatinu jomis pasinaudoti, suprasdamas, kad kiekviena šeima ir kiekvienas šeimos narys yra unikalūs.

Namai turėtų būti saugi vieta

- Paverskime savo namus saugia vieta, kur kiekvienas šeimos narys jaustųsi mylimas ir reikalingas. Supraskime, kad kiekvienas vaikas turi įvairius sugebėjimus ir dovanas; kiekvienas yra asmenybė, kuriai reikia ypatingos meilės ir priežiūros.
- Atminkime, kad „švelnus atsakymas nuramina pyktį.“ (Pat 15:1.) Kai mudu su mylimąja buvome užantspauduoti Solt Leik Sičio šventykloje, vyresnysis Haroldas B. Li davė mums tokį išmintingą išpėjimą: „Kai iš pykčio pakeliate balsą, Dvasia išeina iš jūsų namų.“ Niekada neturime iš pykčio

užverti savo širdžių ar namų durų savo vaikams. Kaip sūnus palaidūnas, mūsų vaikai taip pat turi žinoti, jog, kai susipras, galės ateiti pas mus meilės ir patarimo.

- Praleiskime laiką atskirai su kiekvienu iš savo vaikų, leisdami jiems pasirinkti, ką tuo metu drauge daryti ir apie ką kalbėti. Neleiskime, kad kas nors tam trukdytų.

Mokykite vaikus melstis, skaityti Raštus ir klausytis vertos muzikos

- Skatinkime vaikų religingą elgesį, t.y. skatinkime juos asmeniškai melstis, skaityti Raštus ir pasninkauti su tam tikru tikslu. Įvertinkime jų dvasinį augimą, stebėdami jų manieras, kalbą bei elgesį su kitais žmonėmis.
- Kas dieną melskimės su savo vaikais.
- Skaitykime Raštus kartu. Atsimenu, kaip mano mama ir tėvas skaitydavo Raštus, o mes, vaikai, sėdėdavome ant grindų ir klausydavomės. Kartais jie paklausdavo: „Ką tau reiškia ši Raštų ištrauka?“ arba „Ką tu jauti tai girdėdamas?“ Tada jie išklauskdavo mūsų paprastus atsakymus.
- Skaitykime gyvųjų pranašų žodžius ir kitus įkvėpiančius Bažnyčios žurnaluose randamus straipsnius vaikams, jaunimui bei suaugusiems.
- Galime pripildyti savo namus vertos muzikos garsais, giedodami drauge giesmes ar dainuodami vaikiskas dainas iš bažnytinio giesmyno.

Reguliariai renkime šeimos namų vakarus ir šeimos tarybas

- Kiekvieną savaitę renkime šeimos namų vakarus. Mes, tėvai, kartais per daug baiminamės mokyti savo vaikus ar liudyti jiems. Jaučiu kaltę dėl šito savo paties gyvenime. Mums reikia išsakyti vaikams savo dvasinius jausmus, mokyti juos bei liudyti jiems.
- Šaukime šeimos tarybas aptarti šeimyninių planų ir rūpesčių. Vienos efektyviausių šeimos tarybų yra tos, kurios vyksta susitinkant atskirai su kiekvienu šeimos nariu. Padėkime vaikams pajusti, kad jų idėjos yra svarbios. Išklauskime juos ir mokykimės iš jų.

Dalinkimės evangelija, palaikykime Bažnyčios vadovus ir praleiskime laiką drauge visa šeima

- Pakvieskime misionierius mūsų namuose mokyti neaktyvius ar besidominčius bažnyčia draugus.

- Rodykime, kad palaikome ir remiame Bažnyčios vadovus.
- Kai tik galime, valgykime drauge ir prie stalo aptarinėkime įvairias temas.
- Dirbkime drauge visa šeima, net jeigu būtų greičiau ir paprasčiau viską atlikti patiems. Kai kartu dirbate, kalbėkitės su savo sūnumis ar dukromis. Aš turėjau tokią galimybę – dirbti su savo tėvu – kiekvieną šeštadienį.

Mokykime vaikus būti gerais draugais ir ruošti ateičiai

- Padėkime vaikams išmolti, kaip stiprinti draugystę ir padėti draugams gerai jaustis mūsų namuose. Susipažinkime su savo vaikų draugų tėvais.
- Savo pavyzdžiu mokykime vaikus, kaip prasmingai naudoti laiką bei resursus. Padėkime jiems išmolti, kaip tapti save išlaikančiais žmonėmis, ir suvokti pasiruošimo ateičiai svarbą.

Perduokime kultūrinį paveldą bei šeimos tradicijas

- Mokykime vaikus savo protėvių istorijos ir savo šeimos istorijos.
- Kurkime šeimynines tradicijas. Suplanuokime ir praleiskime prasmingas atostogas drauge su savo šeimomis, atsižvelgdami į mūsų vaikų poreikius, talentus ir sugebėjimus. Padėkime jiems susikurti laimingus atsiminimus, patobulinti savo talentus ir sustiprinti savos vertės supratimą.

Mokykime, kaip svarbu paklusti įsakymams ir priimti apeigas

- Žodžiu ir pavyzdžiu mokykime moralinių vertybių bei išpareigojimo paklusti įsakymams.
- Po mano krikšto ir patvirtinimo, mama pavedėjo mane į šalį ir paklausė: „Ką dabar jauti?“ Kiek galėdamas paaiškinau tą šiltą ramybės, jaukumo ir laimės jausmą, kurį jčiau. Mama paaiškino man, kad tai, ką jaučiu, ir yra mano ką tik gauta dovana, Šventosios Dvasios dovana. Ji pasakė man, kad jei gyvensiu taip, kad būčiau vertas jos, ta dovana nuolatos bus su manimi. Šią mokymo akimirką aš prisimenu visą gyvenimą.

Mokykime savo vaikus, kaip svarbu priimti krikštą ir patvirtinimą, gauti Šventosios Dvasios dovana, priimti sakramentą, gerbti kunigystę ir sudaryti šventyklos sandoras bei laikytis jų. Jie turi žinoti, kaip svarbu gyventi gyvenimą, vertą šventyklos rekomendacijos, ir ruošti šventyklinei santuokai.

- Jeigu dar nesate užantspauduotas šventykoje su savo sutuoktine (-iu) ar vaikais, visa šeima ruoškitės toms apeigoms, kad galėtumėte gauti šventyklinius palaiminimus. Visa šeima nusistatykite sau tikslus, susijusius su šventykla.
- BroLIAI, būkite verti kunigystės, kurią gavote, ir naudokite ją laiminti savo šeimos gyvenimą.

Žinokite apie visuomeninius, mokyklinius ir bažnytinius renginius

Galima atrasti visokiausių resursų ir ne namuose. Protingas jų panaudojimas sustiprins mūsų šeimas.

- Skatinkime savo vaikus tarnauti Bažnyčioje bei visuomenėje.
- Pakalbėkime su savo vaikų mokytojais, treneriais, konsultantais, patarėjais ir Bažnyčios vadovais apie savo susirūpinimą bei vaikų poreikius.
- Žinokime, ką mūsų vaikai veikia laisvalaikiu. Padėkime jiems rinktis kino filmus bei televizijos programas. Jeigu jie naršo „Internete“, žinokime, ką jie ten veikia. Padėkime jiems suvokti, kaip svarbu rinktis teisingas pramogas.
- Skatinkime vertus mokyklinius renginius. Žinokime, ko mokosi mūsų vaikai. Padėkime jiems daryti namų darbus. Padėkime jiems suvokti, kaip svarbu įgyti išsilavinimą ir pasiruošti būsimam darbui bei savęs išlaikymui.
- Merginos! Kai jums sukaks aštuoniolika metų, lankykite Paramos bendriją. Kai kurios iš jūsų galbūt nenoromis įvykdysite šį perėjimą. Jūs galite baimintis, kad nepritapsite ten. Mano jaunosios seserys, taip tikrai nebus. Paramos bendrijoje atrasite daug įdomaus sau. Tai gali laiminti jus visą gyvenimą.
- Vaikiniai! Gerbkite Aarono kunigystę. Tai paruošiamoji kunigystė, ruošianti jus Melchizedeko kunigystei. Kai būsite išventinti į Melchizedeko kunigystę, aktyviai dalyvaukite vyresniųjų kvorume. BroLystė, kvorumo pamokos ir galimybė tarnauti kitiems laimins jus bei jūsų šeimą visą gyvenimą.

Sekite Viešpaties meilės pavyzdžiu

Vienaip ar kitaip galima sustiprinti kiekvieną šeimą, jei į mūsų namus ateina Viešpaties Dvasia ir mes mokome pagal Jo pavyzdį.

- Veikime su tikėjimu, nereaguokime su baime. Kai mūsų paaugliai ima abejoti šeimos vertybėmis, tėvai turi maldoje eiti pas Viešpatį ir ieškoti nukreipimo, kaip patenkinti konkrečius kiekvieno

šeimos nario poreikius. Tada ateina laikas, kai būtina rodyti daugiau meilės bei palaikymo ir sustiprinti mokymą apie tai, kaip reikia rinktis. Yra baugu leisti vaikams mokytis iš savų klaidų, bet jų pasiryžimas rinktis Viešpaties kelią bei šeimynines vertybes yra daug gilesnis, kai jie pasirenka tai patys, o ne kai mes bandome priversti juos perimti tas vertybes. Viešpaties meilės bei priėmimo būdas yra geresnis už Šėtono jėgos ir prievartos būdą, ypač auklėjant paauglius.

- Atminkite Pranašo Džozefo Smito žodžius: „Niekas taip nepadedą žmonėms atsisakyti nuodėmių, kaip paimti juos už rankos ir švelniai prižiūrėti. Kada žmogus parodo bent menkiausią gerumą ar meilę man, ach, kokią galią mano protui jis įgyja; kai tuo tarpu priešingi veiksmai visada iššaukia visokius blogus jausmus ir slegia žmogaus protą.“ (*Teachings of the Prophet Joseph Smith*, sel. Joseph Fielding Smith [1976], 240.)

Nuklydę vaikai sugrįš

- Nors gali apimti neviltingas, kada kai kurie mūsų vaikai nuklysta nuo teisumo kelio net ir po to, kai padarome viską, ką galime, Orsono F. Vitnio žodžiai turėtų paguosti mus: „Nors kai kurios avys gali nuklysti, Ganytojo akis stebi juos, ir ankščiau ar vėliau jie pajus ištiestą Dievo apvaizdos ranką, vedančią juos atgal į kaimenę. Ar šitame, ar ateinančiame gyvenime jie sugrįš. Jie turės apmokėti skolą teisingumui; jie kentės dėl savo nuodėmių ir galbūt eis spygliuotu keliu, bet jeigu jis galiausiai atves juos, kaip tą atgailaujantį sūnų palaidūną, į mylinčio bei atlaidaus tėvo [ir motinos] glėbį bei namus, tada šis skausmingas patyrimas nebus veltui. Melski[m]ės dėl savo lengvabūdžių ir nepaklusnių vaikų, nepraraskime tikėjimo jais. Išlaikykite viltį ir toliau pasitikėkite tol, kol pamatysite Dievo išgelbėjimą.“ (Orsonas F. Vitnis, žr. Conference Report, Apr. 1929, 110.)

Jauni vieniši žmonės bei giminaičiai gali padėti

- Tačiau ką daryti, jeigu esate vieniši ar nebuvote palaiminti vaikais? Ar jums reikia išsiklausyti į patarimus, skirtus šeimoms? Taip! Šitų dalykų žemiškajame gyvenime turime išmokti visi mes. Nevedę suaugę nariai ir netekėjusios seserys dažnai gali labai padėti stiprinant šeimą. Jie tampa nuostabiu palaikymo, palankumo ir meilės šaltiniu savo šeimoms bei aplinkinių žmonių šeimoms.
- Daug suaugusių giminaičių savo noru daro dalį gimdytojų darbo. Seneliai, tetos ir dėdės, broliai ir

seserys, dukterėčios ir sūnėnai, pusseserės ir pusbroliai bei kiti šeimos nariai gali padaryti didžiulį poveikį šeimai. Noriu išsakyti dėkingumą savo paties giminaičiams, kurie savo pavyzdžiu ir liudijimu vedė mane per gyvenimą. Kartais giminaičiai gali pasakyti tai, ko negali pasakyti tėvai, nepradedami ginčo. Po ilgo, nuoširdaus pokalbio su motina viena mergina tarė: „Būtų siaubinga pasakyti tau ar tėčiui, kad padariau ką nors nedoro. Bet pasakyti tai tetai Zuzanai būtų dar blogiau. Tiesiog negalėčiau jos nuvilti.“

Tobulų šeimų nebūna

Žinodami, kad mirtingame pasaulyje turime mokytis ir vystyti savo tikėjimą, turėtume suvokti, kad būtinai turi būti priešingybė visame kame. Kartą per šeimos tarybą mūsų namuose žmona tarė: „Kai galvoji, kad kuri nors šeima yra tobula, taip yra todėl, kad tiesiog pakankamai jų nepažįsti.“

Įveskime tvarką savo namuose ir šeimoje

Broliai ir seserys, būdami tėvai turime paisyti pamokymo, netgi priekaišto, kurį 1833 metais Viešpats išsakė Džozefui Smitui ir Bažnyčios vadovams, liepdamas jiems „įves[t]i tvarką savo namuose.“ (DS 93:43.) „Aš išsakyčiau jums auginti savo vaikus šviesoje ir tiesoje.“ (DS 93:40.) „Įves[kite] tvarką savo šeimoje ir žiūrė[kite], kad jie būtų stropesni ir rūpestingesni namuose ir visada melstūsi, arba jie bus pajudinti iš savo vietos.“ (DS 93:50.)

Mūsų dienų pranašai davė tėvams panašų pamokymą bei išpėjimą įvesti tvarką savo šeimose. Tė palaimina mus Viešpats įkvėpimu ir meile, kad su tikėjimu sutiktume priešingybes savo šeimose. Tada žinosime, kad mūsų išbandymai skirti priartinti mus prie Viešpaties ir vienas prie kito. Linkiu visiems mums išsiklausyti į pranašo balsą ir įvesti tvarką savo namuose (DS 93:41–49). Šeimos stiprėja, kai artinamės prie Viešpaties, o kiekvienas šeimos narys stiprėja, kai pakeliame, stipriname ir mylime bei rūpinamės vienas kitu. „Pakylėk mane, o aš pakylėsiu tave, ir mes pakilsime drauge.“ (Kvakerių patarlė.)

Linkiu mums, kad sugebėtume priimti ir išlaikyti Viešpaties Dvasią savo namuose, kad sustiprintume šeimas. Meldžiuosi, kad visi mūsų šeimų nariai pajėgtų pasilikti „šitame ankštame ir siaurame kelyje, kuris veda į amžinąjį gyvenimą.“ (2 Nef 31:18.)

Iš vyresniojo Heilso kalbos, pasakytos 1999 m. balandžio mėn. visuotinėje Bažnyčios konferencijoje (žr. Conference Report, Apr. 1999, 39–44; ar *Ensign*, May 1999, 32–34).

Mokykite vaikus evangelijos principų

14

Antra dalis

PRITAIKYMO IDĖJOS

Priklausomai nuo savo poreikių ir aplinkybių, pasinaudokite vienu ar keliais šiais pasiūlymais.

- Visa šeima suplanuokite kokią nors veiklą, kad galėtumėte kam nors tarnauti kartu.
- Atlikite kokį nors namų ruošos darbą kartu su savo vaiku ar vaikaičiu, dukterėčia ar sūnėnu, ar kitu savo šeimos vaiku. Dirbdami kalbėkitės su tuo vaiku. Pasinaudokite progomis mokyti vaiką nekritikuodami jo pastangų jums padėti.
- Perskaitykite šiuos brošiūros *Jaunimo stiprybės vardan* (34285 156) skyrius: „Informacijos priemonės: kino filmai, televizija, radijas, vaizdo kasetės, knygos ir žurnalai“ (11–12 p.), „Muzika ir šokiai“ (14 p.) ir „Seksualinis tyrumas“ (15–17 p.). Peržiūrėję šią brošiūros medžiagą, nuspręskite, kuriems iš jūsų vaikų būtų naudinga tai paskaityti ir aptarti su jumis.

SKAITYMO UŽDUOTIS

Išnagrinėkite šį straipsnį. Jei esate susituokęs (-usi), perskaitykite ir aptarkite šį straipsnį su sutuoktine (-iu).

MOKYKITE VAIKUS

Prezidentas Boidas K. Parkeris
Dvylikos Apaštalų Kvorumo veikiantysis prezidentas

Ši gausybė žmonių, susirinkusių čia ir kitose vietose, liudija apie nenumalšinamą tiesos troškimą, būdingą Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčios nariams.

Kai meldžiausi, kad sužinočiau, kokia tema būtų jums vertingiausia, prisiminiau, kad po trijų savaičių man sukaks 75 metai ir aš pasieksiu taip vadinamą *vyesnįjį vidutinį amžių*.

Daugiau nei 50 metų buvau mokytojas. Ir, žinoma, iš to, ką išmokau, kai kas bus naudinga ir jums.

Iš savo patirties žinau štai ką: Gyvenimas mus mokykys tokių dalykų, kokių mes visai nenorėjome žinoti. Šios sunkios pamokos gali būti pačios vertingiausios.

Artėdamas prie to *vyesniojo vidutinio amžiaus*, išmokau dar kai ko apie mokymosi procesą. Apmąstykite tokį gydytojo ir paciento pokalbį:

Gydytojas: „Kaip galiu jums padėti? Kas jus vargina?“

Pacientas: „Mano atmintis, gydytojau. Negaliu atsiminti, ką skaičiau. Negaliu atsiminti, kodėl atėjau į kambarį. Negaliu atsiminti, kur ką padėjau.“

Gydytojas: „Taip, pasakykite, kiek laiko jus jau vargina tokios problemos?“

Pacientas: „Kokios problemos?“

Taigi, jeigu jus tai prajuokino, tai arba jums dar nėra 60 metų, arba jūs juokiatės patys iš savęs.

Mokykite vaikus, kol jie dar maži

Kai imate senti, jau nebegalite išmokti, atsiminti ar išstudijuoti tiek, kiek galėjote būdami jauni. Gal tai todėl pranašas Alma patarė: „Mokykis išminties savo jaunystėje; taip, mokykis savo jaunystėje laikytis Dievo įsakymų“¹?

Man tampa vis sunkiau atmintinai išmokti Raštų ištraukas bei eilėraščius. Kai buvau jaunas, galėdavau pakartoti ką nors vieną ar du kartus ir tai atsiminti. Jei pakartodavau tai daug kartų, o ypač jeigu užrašydavau, ta eilutė pasilikdavo mano atmintyje labai ilgai.

Žmogui lengviau mokytis jaunystėje. Štai kodėl Bažnyčios vadovai nuo pat pradžių taip rūpinosi vaikų ir jaunimo mokytojais.

Yra labai svarbu mokyti vaikus ir jaunimą evangelijos ir gyvenimiškų pamokų.

Viešpats šią atsakomybę pirmiausiai uždėda tėvams ir įspėja juos:

„Kiek Sionėje... vaikų turintys gimdytojai nemoko jų suprasti doktrinos apie atgailą, tikėjimą į Kristų, gyvojo Dievo Sūnų, ir krikštą, ir Šventosios Dvasios dovaną rankų uždėjimu, sulaukus aštuonerių metų, tiek nuodėmė bus ant tų gimdytojų galvų“².

Jaunimo mokymas yra svarbiausias šios Bažnyčios tikslas: pirmiausia namuose, o po to – bažnyčioje.

Išsaugokite žinias

Kita, ką išmokau, yra susiję su jaunystėje įgytų žinių išsaugojimu. Jaunuose protuose saugomos žinios gali daugybę metų laukti to laiko, kai jų prireiks.

Leiskite duoti jums pavyzdį. Mane labai neramina narių tendencija nepaisyti vyskupo patarimo arba kitas kraštutinumai, kai nariai tampa per daug priklausomi nuo jo.

Taigi aš nusprendžiau visuotinėje konferencijoje kalbėti apie vyskupus.

Su malda ruošiausi tam ir man iš atminties iškilo prieš 50 metų įvykęs pokalbis. Jis gerai, net gi puikiai, atitiko mano kalbos temą. Pacituosiu šį pokalbį lygiai taip, kaip citavau visuotinėje konferencijoje:

„Prieš daug metų aš tarnavau kuolo aukštojoje tarpyboje kartu su Emeriu Vaitu (Emery Wight). Dešimt metų Emeris tarnavo kaimiškos Harperio apylinkės vyskupu. Jo žmona Liucilė tapo mūsų kuolo Paramos bendrijos prezidente.

Liucilė papasakojo man, kad vieną pavasario rytą jos kaimynas pabeldė į duris ir paklausė, ar yra Emeris. Ji atsakė, kad jis išėjo arti žemės. Tada kaimynas labai susirūpino. Kiek anksčiau tą rytą, jis ėjęs pro tą lauką ir matęs Emerio arklių kinkinį, stovintį nepabaigtoje vagoje su vadelėmis, nukritusiomis ant plūgo. Emerio niekur aplink nesimatė. Kaimynas apie tai nieko daug nemąstęs, kol daug vėliau vėl nėjęs tuo lauku, o arklių kinkinys stovėjęs ten pat nejudėdamas. Jis perlipęs tvorą ir per lauką nuėjęs prie arklių. Emerio niekur nesimatė. Tada jis nuskubėjęs į šio namus paklausti Liucilės.

Liucilė ramiai atsakė: „O! nesijaudinkite. Neabejoju, kad kas nors papuolė į bėdą ir atėjęs pasikvietė vyskupą.“

Tų arklių kinkinio, valandų valandas stovinčio lauke, vaizdas simbolizuoja Bažnyčios vyskupų ir stovinčių šalia patarėjų pasiaukojimą. Kiekvienas vyskupas ir kiekvienas patarėjas, vaizdingai kalbant, palieka savo arklių kinkinį nepabaigtoje vagoje, kai kam nors prireikia pagalbos³.

Aš niekada anksčiau neužsiminiau apie šį įvykį savo kalbose, niekada net negalvojau apie jį.

Aš norėjau atkurti jį savo atmintyje prieš kalbėdamas apie tai konferencijoje, taigi suradau Emerio Vaito dukterį. Ji sutiko susitikti su manimi savo senajame name ir parodyti man tą lauką, kurį jos tėvas tą dieną arė.

Vieną ankstyvą sekmadienio rytą vienas iš mano sūnų nuvežė mane tenai. Jis padarė keletą fotonuotraukų.

Buvo gražus pavasario rytas. Laukas buvo neseniai suartas, lygiai kaip tais laikais prieš daugelį metų. Šviežiai apverstoje dirvoje maitinosi žuvėdros.

Šis vaizdas atgaivino mano atmintį, padėjo atsiminti tą pokalbį. Taip dažnai man atsitinka. Tai patvirtina Raštų teisingumą, beje šią Raštų ištrauką jaunystėje išmokau atmintinai:

„Nesirūpinkite iš anksto, ką sakysite; bet nuolat kraukitės savo protuose gyvenimo žodžius, ir reikiamą valandą jums bus duota ta dalis, kuri bus skirta kiekvienam žmogui“⁴.

Po to eina pažadas tiems, kurie kraunasi pažinimą:

„Kas jus priims, ten būsiu ir aš, nes aš eisiu prieš jūsų veidą. Aš būsiu jūsų dešinėje ir jūsų kairėje, ir mano Dvasia bus jūsų širdyse, ir mano angelai aplink jus, kad jus palaikytų“⁵.

Tai buvo gera pamoka man, tačiau ji tuo dar nesibaigė.

Jaunystėje aš kažkiek tapiau ir drožinėjau iš medžio. Iš esmės to išmokau pats. Kol augo mano vaikai, skyriau laiko juos mokyti to, ko pats, būdamas berniukas, išmokau apie gyvenimą, drožinėjimą bei tapybą.

Kai jie užaugo, ėmiau drožinėti savo malonumui. Drožinėjau paukščius ir praleisdavau daug valandų tai darydamas. Kai kas nors paklausdavo: „Kiek valandų užtruko išdrožinėti va šitą?“ Visada atsakydavau: „Nežinau. Jei sužinočiau, nustočiau tai daryti.“

Tomis valandomis, kai dirbdavau rankomis, mąstydavau apie kūrimo stebuklus, ir man ateidavo įkvėpimas. Drožinėdamas medį, aš „drožinėdavau“ savo kalbas.

Drožinėjimas nuramindavo mane. Kartais, kai tapdavau truputį irzlus ir įsitempęs, žmona sakydavo: „Na, tau jau laikas užsiimti drožinėjimu.“

Manau, kad jeigu mano vyresnio vidutinio amžiaus atmintis truputį paaštrėtų, galėčiau parodyti į kurią nors iš savo drožinių ir pasakyti, kurią kalbą aš paruošiau jį drožinėdamas. Sužinojau, kad tomis ramiomis akimirkomis, galėdavau dirbti du darbus vienu metu.

Renkant mokymo vaisius

Aš daugiau nebegaliu drožinėti. Tas darbas jau per smulkus mano silpnoms akims ir nuo vaikystėje persirgto poliomiellito truputį sustingusiems pirštų sąnariams. Be to, vis sunkėjanti mano pašaukimo našta riboja laiką, kurį galiu skirti tiek drožinėjimui, tiek ir kalbų ruošimui.

Aš didžiąja dalimi praradau sugebėjimą drožinėti, bet jo neprarado mano vaikai. Juk mes mokėme juos, kai jie buvo maži.

To lauke stovinčio arklių kinkinio vaizdas vis nepaliko manęs. Galvojau, kad galbūt galėčiau nutapyti tame lauke stovinčio vyskupo kinkinio su vadelėmis, nukritusiomis ant plūgo, paveikslą.

Truputį dvejojau, kadangi buvo praėję jau devyneri metai nuo to laiko, kai paskutinį kartą tapiau. Tačiau padėti man nutapyti tą vyskupo kinkinį pasišovė du draugai, turintys nepaprastą talentą ir įkvėpimą, be to liepos mėnesį galėjau kiek atsikvėpti nuo kelionių, taigi aš ėmiausi darbo.

Daug ko išmokau iš tų dviejų draugų, ir iš esmės jų ranka matyti tame mano paveiksle. Bet dar daugiau pagalbos man suteikė du mano sūnūs. Vienas jų nufotografavo tą suartą lauką, nes aš visada bandau labai tiksliai pavaizduoti tai, ką darau iš medžio, tapau drobėje ar išsakau žodžiais.

Taigi tai yra kita pamoka. Man pačiam pravertė tai, ko mūsų vaikai išmoko būdami maži.

Kitas sūnus nusprendė sukurti bronzinę vyskupo kinkinio skulptūrą, kaip mano paveikslo papildymą. Mes praleidome daug malonių valandų, padėdami vienas kitam.

Jis paėmė iš mūsų klojimo porą senų pakinktų, kurie kabėjo ten iš esmės neliesti daugiau nei 50 metų. Jis nuvalė nuo jų dulkes ir atnešė į namus. Po to vienus pakinktus jis užmovė labai kantriam joramajam arkliui. Arklys ramiai stovėjo, kol jis pagal visas taisykles įkinkė jį ir nupiešė detalius eskizus.

Pas jo kaimyną buvo likę keletas senų plūgų. Tarp jų buvo ir mums reikalingos rūšies plūgas, kurio eskizus jis taip pat nupiešė.

Va taip mums sugrįžo tai, ką davėme savo sūnams jų jaunystėje. Kaip ir kiti mūsų vaikai, jie patobulino tai, ko mes, jų tėvai, mokėme juos, kai jie buvo dar maži. O jeigu mūsų dienos šioje žemėje bus pratęstos, sulauksime ir antrojo derliaus – mūsų anūkų – ir galbūt netgi trečiojo.

Užmirštų talentų pažadinimas

Aš išmokau dar kai ko. Kadaisė, įkvėptas vaikystėje girdėtų pokalbių, aš nutapiau paveikslą. Jame buvo pavaizduotos Vilardo viršukalnės. Buvau girdėjęs, kaip senoliai vadino jas *Prezidentūra*. Šios trys milžiniškos, masyvios, besistiebiančios į dangų viršukalnės simbolizavo Bažnyčios vadovus.

Tai buvo prieš devynerius metus. Mano sūnus nuvežė mane į Vilardą, Jutos valstijoje, ir nufotografavo

tas viršukalnes. Vėliau nuvykome ten antrą kartą, kai ten buvo daugiau šešėlių ir kontrastingumo.

Po visų tų metų man reikėjo pažadinti tai, ką buvau pamiršęs. Pradžioje man prireikė siaubingų pasitangų. Keletą kartų ketinau viską mesti. Vienas mano draugas ragino mane tęsti darbą sakydamas: „Pirmyn! Mesti visada suspėsi.“

Aš visko nemečiau paprasčiausiai todėl, kad mano žmona neleido to padaryti. Dabar esu dėkingas, kad nemečiau. Galbūt dabar, kai vėl išitraukiau į tapybą, nutapysiu kitą paveikslą, kada nors, kas žino.

Manau, kad mano bandymas grįžti prie tapymo truputį panašus į žmogaus, daugybę metų nelankiusio Bažnyčios, sprendimą grįžti į kaimenę. Ateina tas sunkus laikotarpis, kai reikia pažadinti tai, kas giliai pamiršta, bet visai dar neprarasta. Tuo metu labai padeda, kai turi vieną ar porą draugų.

Tai yra dar vienas vertingas mokymosi principas – sugebėti pasimokyti iš įprastų gyvenimiškų patyrimų.

Greitai bus pabaigtas tas paveikslas *Vyskupo kinkinys*. Mano sūnaus skulptūra yra liejykloje ir liejama iš bronzos.

Beje, jo skulptūra pavyko daug geriau nei mano paveikslas. Taip ir turi būti. Jo jauni pirštai ir protas veikia daug geriau už manusius.

Pasiekę *vyresnįjį vidutinį amžių*, sužinome, kad seni kaulai praranda judrumą, o senesni sąnariai nebesilanksto taip greitai. Kai įpusėji šeštą dešimtmetį, tampa labai sunku užsirišti batų raištelius – grindys atrodo taip žemai.

Štai dar kartą ta pati pamoka: „Mokykis išminties savo jaunystėje; taip, mokykis savo jaunystėje laikytis Dievo įsakymų“⁶.

„Dievo šlovė yra sąmonė, arba, kitais žodžiais, šviesa ir tiesa“⁷.

„Aš įsakiau jums auginti savo vaikus šviesoje ir tiesoje“⁸.

Dieviška Šventosios Dvasios dovana suteikiama mūsų vaikams, kai jiems tik aštuoneri metai.

„Guodėjas – Šventoji Dvasia, kuri mano vardu Tėvas atsiųs,– jis išmoks jus visko ir viską primins, ką esu jums pasakęs“⁹.

Atkreipkite dėmesį į žodžius *išmoks* ir *primins*.

Pats vaikų mokymas atneša savas palaimas. Ar dar nežinote, kad mokydami jus mokotės daugiau, negu jūs mokomi vaikai?

Naudokitės dvasiniais atsiminimais

Yra skirtumas tarp laikinųjų žinių įgijimo ir dvasinių žinių įgijimo. Studentai tai sužino egzamino dieną. Juk baisiai sunku atsiminti tai, ko pirmiausia niekada ir neįsiminei.

Tai tinka tik laikinosioms žinioms, bet dvasiškai galime pasinaudoti atmintimi, ateinančia iš gyvenimo prieš mūsų gimimą. Galime išsiugdyti gebėjimą pajusti tuos dalykus, kurių nesupratome būdami jaunesni.

Poetas Vordsvortas jautė kažką iš ikimirtingojo pasaulio, kai rašė šiuos žodžius:

*Mūsų gimimas – tik miegas ir užmarštis:
Siela, pakylanti su mumis, mūsų gyvenimo žvaigždė,
Ji leidosi anksčiau kažkur kitur,
Ir ateina ji juk iš toli:
Nėra ji visiškoje užmarštyj,
Ir nėra ji visiškai nuoga,
Palikdami šlovės juk debesį čionai ateinam
Iš Dievo, kuris yra mūsų namai.¹⁰*

Šias eilutes paėmiau iš savo atminties, kur jos buvo nuo tada, kai išmokau jas atmintinai per anglų kalbos pamoką senais koledžo laikais.

Svarbiausios pamokas gaunamos iš paprastų gyvenimo įvykių.

Kai kurie žmonės laukia, kad kokie nors nepaprasti dvasiniai patyrimai patvirtintų jų liudijimą. Tačiau viskas vyksta ne taip. Tai ramus kuždesys ir mintys, ateinančios dėl įprastų dalykų, suteikia mums įsitikinimą, kad esame Dievo vaikai. Mes labai nevertiname mums duotų privilegijų, jeigu siekiame pamatyti ženklus ir žiūrime „toliau tikslo“¹¹ ieškodami stebuklingų įvykių.

Mes – Dievo vaikai, nes gyvenome su Juo ikimirtingoje būtyje. Laikas nuo laiko ta uždanga prasiškleidžia. Kažkas atsiunčia mums užuominas apie tai, kas mes tokie, ir apie mūsų vietą amžinajame gyvenimo plane. Pavadinkite tai atmintimi ar dvasine intuicija, tai vienas iš tų liudijimų, kad Jėzaus Kristaus evangelija tikra. Tokie apreiškimai ateina, kai mes mokome.

Kartą girdėjau, kaip Prezidentas Merionas G. Romnis (1897–1988) sakė: „Visada žinau, kada kalbu veikiamas Šventosios Dvasios, kadangi visada pats kai ko išmokstu iš to, ką sakiau.“

Viešpats sakė vyresniesiems:

„Jūs pasiūsti ne tam, kad jus mokytų, bet kad jūs mokytumėte žmonių vaikus to, ką įdėjau į jūsų rankas savo Dvasios galia;

O jūs turite būti mokomi iš aukštybių. Šventinkite save ir būsite apdovanoti galia, idant galėtumėte mokyti taip, kaip sakiau.“¹²

Netgi kai misionieriai pjauna skurdų atsivertusiųjų derlių, dvasinė galia ateina pas juos ir į Bažnyčią, kadangi jie mokosi mokydami kitus.

Diakonų kворumo prezidentas turi posėdžiauti su jais taryboje ir mokyti savo kolegas diakonus.¹³ Vyresniųjų kворumo prezidentas turi mokyti savo kворumo narius pagal sandoras.¹⁴

Paulius sakė Timotiejui: „Ką esi iš manęs girdėjęs prie daugelio liudytojų, perduok patikimiems žmonėms, kurie sugebės ir kitus mokyti“¹⁵.

Aštuoniais žodžiais jis paaiškino, kaip mokymas palaimins patį mokytoją:

„Tai kodėl gi, mokydamas kitus, nepamokai pats savęs?! Kodėl, įkalbinėdamas nevogti, pats vagi?!“

Skelbdamas nesvetimauti, pats svetimauji?!“¹⁶

Visada siekite mokytis

Prieš kurį laiką gavau atsiprašymo laišką. Dažnai gaunu tokius laiškus. Aš nepažinojau žmogaus, kuris jį atsiuntė. Laiške perskaičiau apie tai, kad ilgą laiką tas narys buvo pilnas apmaudo ir labai pyko ant manęs dėl vienos mano pasakytos kalbos. Jis prašė jam atleisti.

Aš greitas atleisti. Esu tik tarpininkas, tiek sakant kalbą, tiek ir atleidžiant.

Raštuose yra daug vietų, atskleidžiančių, kaip izraelitams ir nefitams buvo „sunku“ pakelti pranašų bei apaštalų mokymus. Taip lengva priešintis mokymams ir piktintis mokytoju. Tas pats buvo su pranašais ir apaštalais nuo pat pradžios.

Vienoje iš Palaimų mokoma, kad:

„Palaiminti jūs, kai dėl manęs esate niekinami ir persekiojami bei meluojant visai šmeižiami.

Būkite linksmi ir džiūgaukite, nes jūsų laukia gausus atlygis danguje. Juk lygiai taip kadaise buvo persekiojami ir pranašai“¹⁸.

Tipiškai tuose atsiprašymo laiškuose yra rašoma: „Negalėjau suprasti, kodėl jums būtinais reikėjo priversti mane jaustis taip nepatogiai, jausti tokią kaltę.“ Tada, po ilgos dvasinės kovos, tų žmonių protas nušvinta, ateina įkvėpimas, supratimas apie priežastis ir rezultatus. Galiausiai jie pradeda matyti ir supranta, kodėl evangelija tokia, kokia yra.

Paminėsiu vieną pavyzdį. Viena sesuo galiausiai suprato, kodėl mes vis pabrėžiame, kad motinoms yra labai svarbu pasilikti namuose su vaikais. Ji su-

pranta, kad jokia tarnystė neprilygsta tam išaukštinančiam grynimui, kuris vyksta per nesavanaudišką motinystę. Ir kad jai visai nereikia pamiršti intelektualinio ar kultūrinio, ar socialinio tobulinimosi. Tinkamu laiku visa tai atsistos į savas vietas, nes tai eina kartu su nesibaigiančia dorybe, kuri išsiugdoma auklėjant vaikus.

Joks mokymas neprilygsta ar yra labiau dvasiškai apdovanojantis, arba labiau išaukštinantis už tą mokymą, kuri savo vaikams teikia motina. Motina gali jaustis nepakankamai gerai žinanti Raštus, kadangi ji užsiėmusi savo šeimos mokymu. Tačiau ji negaus mažesnio atlygio.

Kartą prezidentas Grantas Bangerteris doktrinėmis temomis kalbėjosi su Prezidentu Džozefu Fildingu Smitu, tuo metu keliavusiu po jo misiją Brazilijoje. Sesuo Bangerter klausėsi jų ir galiausiai pasakė: „Prezidente Smitai, aš auginau vaikus ir neturėjau laiko tapti tokia Raštų žinove, koks jis yra. Ar aš pateksiu į celestialinę karalystę su Grantu?“

Prezidentas Smitas rimtu veidu pamastė akimirka ir tada tarė: „Na, galbūt, jei iškepsite jam pyragą.“

Vyras su dideliu vargu pasiekia tą dvasinio tobulumo lygį, kuriame jo žmona natūraliai atsiranda auklėdama savo vaikus. Ir jeigu jis kažką supranta evangelijoje, tai žino, kad jis negali būti išaukštintas be jos.¹⁹ Viskas, ką jis gali padaryti, tai, kaip dėmesingas, atsakingas partneris, vadovauti savo vaikų mokymui.

Palaimos, ateinančios mokytojams

O dabar apmąstykite šį pažadą:

„Mokykite stropiai, ir mano malonė bus su *jumis* [mokytojai], kad [jūs, mokytojai, motinos, tėvai] būtumėte tobuliau išmokyti teorijos, principų, doktrinos, evangelijos įstatymo, visko, kas susiję su Dievo karalyste, kas jums [motinos, tėvai] reikalinga suprasti“²⁰.

Pastebėkite, kad pažadas duodamas mokytojui, o ne mokiniui.

„Mokykite stropiai, ir mano malonė bus su *jumis* [kurie mokote savo vaikus, pradinukus, Sekmadieninėje mokykloje, merginų ar vaikų organizacijose, kunigystės susirinkimuose, seminarijoje, Paramos bendrijoje]“, kad sužinotumėte

„apie tai, kas danguje ir žemėje, ir po žeme, kas buvo, kas yra, kas netrukus turi įvykti, kas namie, kas svetur, tautų karus ir sumaištis, ir žemę ištikusius teismus, ir taip pat pažinimą apie šalis ir karalystes, –

kad [jūs, kurie mokote] būtumėte visokeriopaipai pasirošę, kai aš vėl siųsiu jus išaukštinti pašaukimo,

į kurią jus pašaukiau, ir misijos, kurią jums pavedžiau“²¹.

Paulius pranašavo jaunajam Timotiejui, „kad pasukutinėmis dienomis užeis sunkūs laikai“²². Jis sakė: „Pikti žmonės ir suvedžiotojai eis dar blogyn, klaidindami ir klysdami“²³.

Bet mes vis dar galime būti saugūs. Mūsų saugumas glūdi vaikų mokyme.

„Kuriuo keliu eiti, mokyk dar jaunuoli; jis nenukryps nuo jo, net kai pasens“²⁴.

Paulius patarė Timotiejui:

„O tu laikykis to, ką esi išmokęs ir tvirtai įtikėjęs, žinodamas, iš kokių žmonių esi išmokęs.

Tu nuo vaikystės pažįsti šventuosius Raštus, galinčius tave pamokyti išganymui per tikėjimą Kristumi Jėzumi“²⁵.

Tai – Jėzaus Kristaus Bažnyčia. Tai yra Jo Bažnyčia. Jis – mūsų Pavyzdys, mūsų Išpirkėjas. Mums įsakyta būti „kaip ir jisai“²⁶.

Jis buvo vaikų mokytojas. Jėzus įsakė savo mokiniams Jeruzalėje: „Leiskite mažutėlius ir nedrauskite jiems ateiti pas mane, nes tokių yra dangaus karalystė“²⁷.

Gelbėtojo tarnystės pas neitus aprašyme į Jo sielą galime pažvelgti giliau nei galbūt bet kurioje kitoje Raštų vietoje:

„Ir buvo taip, kad jis įsakė atvesti jų mažus vaikus.

Taigi jie atvedė savo mažus vaikus ir susodino juos ant žemės aplink jį, o Jėzus stovėjo viduryje; ir minia atsitraukė, kol jie visi buvo atvesti pas jį.

... jis pravirko, ir minia paliudijo apie tai, ir jis ėmė jų mažus vaikus vieną po kito ir laimino juos, ir meldėsi Tėvui dėl jų.

Ir tai padaręs, jis vėl pravirko.

Ir jis prakalbo miniai ir tarė jiems: Pažiūrėkite į savo mažutėlius.

Ir kai jie pažvelgė, kad pamatytu, jie nukreipė savo akis į dangų ir pamatė prasiverčiusius dangus, ir išvydo angelus, nusileidžiančius iš dangaus tarsi ugnies viduryje; ir jie nusileido ir apsupo šituos mažutėlius, ir jie buvo apgaubti ugnies; ir angelai tarnavo jiems.

Ir minia matė ir girdėjo, ir paliudijo; ir jie žino, kad jų liudijimas yra tikras, nes visi jie matė ir girdėjo“²⁸.

Žinau, kad tas liudijimas yra teisingas. Aš liudiju apie Jėzų ir laiminu visus jus, kurie mokote vaikus Jo vardu.

Paimta iš kalbos, pasakytos 1999 m. rugpjūčio 17 d. per Brigamo Jango universiteto švietimo savaitės dvasinę valandėlę (Žr. *Ensign*, Feb. 2000, 10–17).

IŠNAŠOS

1. Al 37:35.
2. DS 68:25.
3. "The Bishop and His Counselors," *Ensign*, May 1999, 57.
4. DS 84:85.
5. DS 84:88.
6. Al 37:35.
7. DS 93:36.
8. DS 93:40.
9. Jn 14:26; kursyvas pridėtas.
10. "Ode: Intimations of Immortality," stanza 5.
11. JokK 4:14.
12. DS 43:15–16.
13. Žr. DS 107:85.
14. Žr. DS 107:89.
15. 2 Tim 2:2.
16. Rom 2:21–22; kursyvas pridėtas.
17. Žr. Jn 6:60; 1 Nef 16:2; 2 Nef 9:40; Hel 14:10.
18. Mt 5:11–12; taip pat žr. Lk 21:12; Jn 15:20; 3 Nef 12:12.
19. Žr. DS 131:1–4; 132:19–21.
20. DS 88:78; kursyvas pridėtas.
21. DS 88:79–80.
22. 2 Tim 3:1.
23. 2 Tim 3:13.
24. Pat 22:6.
25. 2 Tim 3:14–15; kursyvas pridėtas.
26. 1 Jn 3:7.
27. Mt 19:14.
28. 3 Nef 17:11–12, 21–25.

Nukreipkite vaikus, kai jie daro sprendimus

15

PRITAIKYMO IDĖJOS

Priklausomai nuo savo poreikių ir aplinkybių, pasinaudokite vienu ar abiem šiais pasiūlymais.

- Čia pateikiamoje skaitymo užduotyje vyresnysis M. Raselas Balardas duoda keturis pasiūlymus, padėsiančius mums „pastatyti tikėjimo tvirtovę savo namuose ir... paruošti mūsų jaunimą, kad jie būtų švarūs ir skaidūs, ir tyri, visiškai verti įeiti į šventyklą.“ Peržiūrėkite jo pasiūlymus ir sudarykite konkrečius planus, kaip pritaikyti tuos pasiūlymus savo namuose.
- Pagalvokite apie tai, ką gali tekti nuspręsti kiekvienam jūsų šeimos vaikui, kai jis yra mokykloje, namuose ar kitose vietose. Apmąstykite, ką galite padaryti, kad padėtumėte kiekvienam vaikui teisingai nuspręsti.

SKAITYMO UŽDUOTIS

Išnagrinėkite šį straipsnį. Jei esate susituokęs (-usi), perskaitykite ir aptarkite straipsnį su sutuoktine (-iu).

LYG NEUŽGESINAMA LIEPSNA

Vyresnysis M. Raselas Balardas
Iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo

Šventyklinės santuokos džiaugsmas

Retkarčiais man suteikiama privilegija tarnauti šventykleje, kai Viešpaties namuose sutuokiami ir užantspauduojami du verti jauni žmonės. Tai visada ypatingas metas šeimai ir draugams. Tokiu metu juntamas malonus pasitenkinimo jausmas, tikras žemiškos laimės ir amžinojo džiaugsmo mišinys atspindi pilnose ašarų motinų akyse, motinų, kurios visa širdimi meldėsi, kad ši diena ateitų. Šį jausmą galite matyti ir tėvų akyse, kurie pirmą kartą per ilgus mėnesius galvoja apie kažką kitą nei apie tai, kaip padengti visas išlaidas. Bet labiausiai tai matosi skaisčiose akyse jaunosios ir jaunikio, kurie ištikimai gyvena pagal evangelijos mokymus, atmesdami pasaulio pagundas. Yra toks ypatingas, nepaneigiamas jausmas, kurį gali pajusti tie, kas išlieka švarūs, tyri ir skaidūs.

Moralės normos išlieka

Per daug mūsų vaikinių ir merginų pasiduoda pasaulio, perpildyto nedorų pranešimų ir amoralaus elgesio, spaudimui. Liuciferis kariauja žiaurų karą dėl sielų, priklausančių tiek jauniems, tiek ir seniems. Ir aukų skaičius nuolat auga. Pasaulietiškos moralės normos blaškomos kaip smėlis vėjo gairinamoje dy-

kumoje. Tai, kas kažkada buvo negirdėta ar nepriimtina, dabar tapo įprastu dalyku. Pasaulio požiūris taip dramatiškai pasikeitė, kad pasirinkusieji laikytis tradicinių moralės normų yra laikomi keistuoliais, tarsi jie turėtų teisintis dėl savo noro laikytis Dievo įsakymų.

Tačiau vienas dalykas išlieka nepakitęs – Dievo įsakymai. Tegul niekas dėl to neabejoja. Kas buvo teisinga – tebėra teisinga. Kas buvo neteisinga – tebėra neteisinga, kad ir kaip gudriai tai būtų paslėpta po garbingumo ar politinio teisingumo skraiste. Mes tikime, kad turime būti skaidūs prieš santuoką ir amžinai ištikimi po jos. Ši moralės norma yra absoliuti tiesos norma. Jos negali pakeisti visuomenės nuomonė, ji nepriklauso nuo tam tikros situacijos ar aplinkybių. Nėra jokios būtinybės diskutuoti apie tai ar apie kitas evangelijos normas.

Statykimės tikėjimo tvirtovės namuose

Tačiau siaubingai reikia, kad tėvai, vadovai ir mokytojai padėtų mūsų jaunimui išmokti suprasti, mylėti, vertinti evangelijos normas ir gyventi pagal jas. Gimdytojai ir jaunimas turi stovėti drauge, kad apsigintų nuo gudraus ir sukto priešininko. Turime būti tokie pat atsidavę, efektyvūs ir ryžtingi savo pastangomis gyventi pagal evangeliją, koks jis yra savo pastangomis sunaikinti evangeliją ir mus.

Mes susidūrėme su dideliu iššūkiu. Nemirtingos mūsų mylimų žmonių sielos yra pavojuje. Norėčiau

pasiūlyti keturis būdus, galinčius padėti mums pastatyti tikėjimo tvirtovę savo namuose, o būtent, paruošti mūsų jaunimą, kad jie būtų švarūs ir skaitūs, ir tyri, visiškai verti įeiti į šventyklą.

Mokykite vaikus evangelijos

Pirma yra evangelijos informacija. Pati svarbiausia, gyvenimą pakeičianti informacija, kokią tik žinau, yra pažinimas, kad tikrai esame Dievo, mūsų Amžinojo Tėvo, vaikai. Tai ne tik doktriniškai teisinga, tai dvasiškai labai svarbu. Taip kalbėjo Gelbėtojas savo galingoje užtariančioje maldoje: „O amžinasis gyvenimas – tai pažinti tave, vienintelį tikrąjį Dievą, ir tavo siųstąjį Jėzų – Mesiją.“ (Jn 17:3.) Pažinti Dangiškaįjį Tėvą ir suprasti mūsų giminystės ryšį su Juo, kaip su mūsų Tėvu ir mūsų Dievu, reiškia atrasti šio gyvenimo prasmę ir ateinančiojo gyvenimo viltį. Mūsų šeimoms reikia žinoti, kad Jis – tikras, kad mes iš tikrųjų – Jo sūnūs ir Jo dukterys bei viso, ką Jis turi, paveldėtojai, dabar ir per amžius. Šio pažinimo apsaugoti šeimos nariai bus mažiau linkę pasiduoti velniškam poveikiui, o labiau linkę žvelgti į Dievą ir likti gyvi (Sk 21:8).

Gyvenkite pagal sandoras, o ne taip, kaip patogiau

Kažkaip turėtume įdiegti savo širdyse toki pat galinąją Jėzaus Kristaus evangelijos liudijimą, koki turėjo mūsų protėviai – Bažnyčios pionieriai. Prisiminkime, kokiomis nepakeliamomis sąlygomis gyveno šventieji vargšų stovyklose, kai 1846 m. rugsėjo mėn. jiems teko palikti Navū. Kada ši žinia pasiekė Vinter Kvotersą, Brigamas Jangas neatidėliodamas sušaukė brolius. Paaiškinęs situaciją ir priminęs jiems apie Navū šventykloje sudarytą sandorą, kad nė vienas norintis eiti žmogus, kad ir koks neturtingas bebūtų, nebus paliktas, jis pakvietė juos priimti šį nepaprastą iššūkį:

„Atėjo laikas darbui, – sakė jis. – *Te Viešpaties namuose sudarytos sandoros ugnis dega jūsų širdyse lyg neužgesinama liepsna.*“ (To the High Council at Council Point, 27 Sept. 1846, Brigham Young Papers, Historical Department Archives, The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 1; kursyvas pridėtas.) Vos po kelių dienų, nežiūrint į labai skurdžias sąlygas pačiame Vinter Kvoterse, daugybė vežimų riedėjo į rytus, kad išgelbėtų tuos šventuosius vargšų stovyklose, išsidėsčiusiose palei Misisipės upę.

Dažnai girdime apie tų pirmųjų šventųjų išvertas kančias bei aukas ir klausiamo savęs: „Kaip jie tai ištvėrė? Kas jiems suteikė tiek stiprybės?“ Dalis atsakymo glūdi tuose išraiškinguose Prezidento Jango žodžiuose. Tie pirmieji pastarųjų dienų šventieji

sudarė sandoras su Dievu, ir tos sandoros, lyg neužgesinama ugnis, degė jų širdyse.

Kartais esame gundomi leisti, kad mūsų gyvenimą valdytų patogumas, o ne sandora. Ne visada patogų gyventi pagal evangelijos normas ir ginti tiesą bei liudyti apie Sugražinimą. Dažniausiai nėra patogų dalintis evangelija su kitais. Ne visada patogų priimti Bažnyčios pašaukimą, ypač toki, kuris reikalauja daugiau sugebėjimų nei, mūsų nuomone, jų turime. Progos prasmingai tarnauti kitiems, ką pagal sandorą esame pažadėję daryti, retai pasitaiko patogiu metu. Tačiau, gyvenant patogų gyvenimą, neišsiugdo dvasiinė galia. Ši galia atsiranda, kai mes laikomės savo sandorų. Žiūrėdami į pirmųjų šventųjų gyvenimus, matome, kad jų sandoros buvo svarbiausia varomoji jų gyvenimo jėga. Jų pavyzdys ir liudijimas buvo tokie stiprūs, kad daro įtaką jų vaikų kartų kartoms.

Mokykite vaikus moralės normų

Mūsų vaikams augant, yra būtina, kad tėvai atviriau bei aiškiau mokytų juos apie tai, kas yra tinkama, o kas ne. Tėvai turi mokyti vaikus vengti pornografinių nuotraukų ar istorijų. Vaikai ir jaunimas turi sužinoti iš tėvų, kad bet kokios rūšies pornografija yra velnio įrankis ir, jei kas nors žaidžia su tuo, ji turi savyje galią pripratinti, užtemdyti ir netgi sunaikinti žmogaus dvasią. Juos reikia mokyti nekalbėti vulgarių žodžių ir niekada nevaruoti Viešpaties vardo tuščiai. Tegul niekada nekaratoja nugirstų bjaurių juokelių. Mokykite šeimos narius neklausyti tos muzikos, kuri aukština gašlumą. Atvirai pakalbėkite su jais apie lytinius santykius ir evangelijos mokymus dėl skaistybės. Tegul namuose šią informaciją tinkamu būdu suteikia tėvai. Visi šeimos nariai turi žinoti taisykles ir būti stiprinami dvasiškai, kad galėtų laikytis jų. O padarius klaidų, būtina, kad jie suvoktų ir priimtų stebuklingą Viešpaties Jėzaus Kristaus Apmokėjimą tam, kad per užbaigtą ir kartais sunkų atgailos procesą galėtų gauti atleidimą ir nuolatinę geresnės ateities viltį. Privalome niekada nenustoti siekti amžinojo gyvenimo, asmeniškai ir kaip šeima.

Deja, pernelyg daug tėvų šiandieniniame pasaulyje atsisakė savo atsakomybės mokyti šių vertybių ir kitų Bažnyčios doktrinų savo šeimoms, manydami, kad tai už juos padarys kiti, t.y. bendraamžiai, mokykla, Bažnyčios vadovai ir mokytojai arba netgi žiniasklaidos priemonės. Kiekvieną dieną mūsų vaikai mokosi kažko naujo, pripildydami savo protus ir širdis patyrimais bei sampratomis, kurie giliai įtakoja jų asmeninę vertybių sistemą.

Stiprinkite vienas kitą kovoje su nelabumu

Broliai ir seserys, mums reikia mokyti vienas kitą ir įdiegti gilesnį tikėjimą širdyse, kad stiprintume save drąsa laikytis įsakymų šiame vis didėjančio nelabumo pasaulyje. Turime taip giliai atsiversti į Kristaus evangeliją, kad sandoros ugnis degtų mūsų širdyse lyg užgesinama liepsna. O su tokiu tikėjimu darysime visa, kas reikalinga, kad liktume atsidaavę ir verti.

Atvirai bendraukite su vaikais

Antras yra bendravimas. Šeimos narių santykiuose nėra nieko svarbiau už atvirą, sąžiningą bendravimą. Tai ypač aktualu gimdytojams, kurie bando mokyti vaikus evangelijos principų ir normų. Sugebėjimas patarti jaunimui, o kas galbūt dar svarbiau, sugebėjimas iš tiesų išklausti jų rūpesčius – štai tas pagrindas, ant kurio stovi sėkmingi ir draugiški santykiai. Dažniausiai tai, ką matome akyse ir ką jaučiame širdyje, atskleis daug daugiau negu tai, ką girdime ar sakome. Dabar kreipiuosi į jus, vaikai: Niekada nesielkite nepagarbiai su savo gimdytojais. Taip pat turite mokytis klausyti, o ypač mamos ir tėčio, patarimo bei Dvasios kuždesių. Turime būti dėmesingi ir pasinaudoti tomis ypatingomis mokymo akimirkomis, kurios nuolat pasitaiko mūsų šeimų santykiuose. Ir mums jau dabar reikia pasirūpinti rengti šeimos namų vakarus kiekvieną pirmadienio vakarą.

Ypač tinkami geram bendravimui momentai atsiranda reguliarių šeimos maldų bei bendro Raštų studijavimo metu. Raštai padės nustatyti šeimos vertybes ir tikslus, o bendras kalbėjimas apie juos padės šeimos nariams išmokti, kaip jaustis asmeniškai saugiems, tapti dvasiškai stipriems ir pasitikėti savo jėgomis. Tam reikia laiko, taigi turime kartu tartis ir nuspręsti, kiek filmų bus galima žiūrėti, kiek laiko bus skiriama televizijai, vaizdo žaidimams, Internetui ar kokiai nors veiklai ne namuose.

Tėvai ir vadovai turėtų įsikišti

Trečia yra įsikišimas. Tai tėvų pareiga – įsikišti, kai jie mato, kad vaikai daro neteisingus sprendimus. Tai nereiškia, kad tėvai visiškai atima iš vaikų tą brangią valios laisvės dovaną. Kadangi valios laisvė yra Dievo duota dovana, galų gale tai, ką jie darys, kaip elgsis ir ką tikės, visada bus jų pasirinkimas. Bet būdami tėvai, mes turime įsitikinti, kad jie supranta, koks elgesys yra tinkamas ir kokios pasekmės juos ištiks, jeigu jie ir toliau eis savo klaidingu keliu. Atminkite, kad namuose nėra tokio dalyko, kaip neteisėta cenzūra. Kino filmai, žurnalai, televizija, vaizdo žaidimai, Internetas ir kitos žiniasklaidos priemonės yra svečiai ir turi būti įsileidžiami į namus tik tada, kai teikia šeimai tinkamas pramogas. Paverskite savo namus ramybės ir teismo prieglobsčiu. Neleiskite blogio įtakai užnuodyti jūsų ypatingos dvasinės aplinkos.

Būkite malonūs, dėmesingi, švelnūs ir taktiškai savo žodžiais ir elgesiu su kitais. Tada evangelijos normomis pagrįsti šeimos tikslai padės lengviau daryti gerus sprendimus.

Tas pats principas tinka ir jums, vyskupai, mokytojai ir kiti Bažnyčios vadovai, kai stengiatės padėti šeimoms. Jūs neturite stovėti nieko neveikdami, kai žmonės, už kuriuos esate atsakingi, pasirenka neteisingai ir laužo moralės normas. Kada kas nors iš mūsų jaunimo stovi moralinio pasirinkimo kryžkelėje, beveik visada yra kažkas – gimdytojas, vadovas, mokytojas, – kas gali su meile ir gerumu įsikišti ir padėti tam jaunam žmogui išvengti klaidos.

Būkite vaikams geras pavyzdys

Ketvirta yra pavyzdys. Lygiai kaip nuvargusiam jūrininkui sunku atrasti teisingą kelią per nežinomas jūras be kompasų pagalbos, taip ir vaikams bei jaunimui beveik neįmanoma rasti teisingo kelio per gyvenimo jūras be kelrodės gero pavyzdžio šviesos. Negalime tikėtis, kad jie vengs netinkamų dalykų, jeigu mato, kad jų gimdytojai ne visada laikosi principų ar negyvena pagal evangeliją.

Tėvai, mokytojai ir vadovai! Mūsų didi pareiga – rodyti nepajudinamą, asmeninį teisių stiprybės, drąsos, pasiaukojimo, nesavanaudiško tarnavimo ir savitvardos pavyzdį. Šios savybės padės mūsų jaunimui laikytis evangelijos geležies lazdos ir pasilikti šiame tiesiame ir siaurame kelyje.

Gyvenimas pagal evangeliją padeda išvengti klaidų

Kaip norėčiau pasakyti jums, kad sekdami šiais informacijos, bendravimo, įsikišimo ir pavyzdžio principais, visada turėsite tobulą šeimą su tobulais vaikais, kurie niekada nenuklysta nuo evangelijos normų. Deja, taip nėra. Tačiau šeimos, kurios žino evangelijos principus ir normas, moko jų bei gyvena pagal juos, turi didesnę tikimybę išvengti rimtų klaidų skausmo. Kada šeima gyvena pagal seniai įsitvirtinusias pozityvaus bendravimo tradicijas bei nuolatos rodomas geras pavyzdys, tada yra daug lengviau drauge tartis dėl atsiradusių asmeninių problemų ir įvykdyti būtinus pakeitimus, kurie palaimins kiekvieną šeimos narį.

Įsiklausykite į nuostabų karaliaus Benjamino patarimą:

„Aš negaliu susakyti jums visko, kuo jūs galite nusidėti, nes yra įvairių būdų ir priemonių, netgi tiek daug, kad negaliu jų suskaičiuoti.

Tik tiek galiu pasakyti jums, kad jei nestebėsite savęs ir savo minčių, ir savo žodžių, ir savo poelgių, ir nesilaikysite Dievo įsakymų, ir nepasiliksite tikėjime tuo, ką girdėjote apie mūsų Viešpaties atėjimą, netgi iki savo gyvenimo pabaigos, jūs pražūsitate. Ir dabar, o žmogau, atmink ir neprაžūk.“ (Mzj 4:29–30.)

Mano broliai ir seserys, telaimina Dievas visus mus, kad mūsų sandorų ugnis galėtų degti mūsų širdyse lyg neužgesinama liepsna. Tad būkime dvasiškai pasiruošę atnaujinti savo šventas sandoras kiekvieną savaitę, kai priimame sakramentą. Nuolankiai meldžiuosi, kad mes gerbtume Viešpatį ir trokštume vykdyti savo dalį

šiuo pačiu įdomiausiu ir didingiausiu metu, stiprindami savo šeimas ir taip statydami Jo Bažnyčią.

Iš vyresniojo Balardo kalbos, pasakytos 1999 m. balandžio mėn. visuotinėje Bažnyčios konferencijoje (žr. Conference Report, Apr. 1999, 111–115; ar *Ensign*, May 1999, 85–87).

ŠEIMOS MALDA, BENDRAS RAŠTŲ STUDIJAVIMAS IR ŠEIMOS NAMŲ VAKARAS

16

PRITAIKYMO IDĖJOS

Priklausomai nuo savo poreikių ir aplinkybių, pasinaudokite vienu ar keliais šiais pasiūlymais.

- Jeigu jūsų šeima reguliariai kartu meldžiasi, bendrai studijuoja Raštus ir rengia šeimos namų vakarus, su malda apmąstykite, ką galėtumėte pagerinti šiose šeimos veiklose arba bent vienoje jų. Jeigu jūsų šeima viso to nedaro, apmąstykite, ką darysite, kad padėtumėte įtvirtinti šiuos šeimos renginius savo namuose.
- Visa šeima suplanuokite tokią veiklą, kurios metu galėsite ką nors nuveikti kartu. Idėjų galite pasi-semti iš vadovėlio *Family Home Evening Resource Book* (31106) 265–340 p.
- Peržiūrėkite patarimus, esančius vadovėlio *Teaching, No Greater Call* (36123) 137–139 p.

SKAITYMO UŽDUOTIS

Išnagrinėkite šiuos straipsnius. Jei esate susituokęs (-usi), perskaitykite ir aptarkite straipsnius su sutuoktine (-iu).

ŠEIMOS MALDOS PALAIMOS

Prezidentas Gordonas B. Hinklis
Pirmasis patarėjas Pirmojoje prezidentūroje

Apaštalas Paulius pareiškė Timotiejui:

„Žinok, kad paskutinėmis dienomis užeis sunkūs laikai,

nes žmonės bus savimybės, godūs pinigų, pasipūte, išdidūs, piktžodžiautojai, neklusnūs gimdytojams, nedėkingi, nedorėliai,

nemeilūs, nesutaikomi, šmeižikai, nesusivaldan-tys, šiurkštūs, storžieviai, nekenčiantys to, kas gera,

išdavikai, pramušgalviai, pasipūtėliai, labiau linkę į malonumus negu į Dievą.“ (2 Tim 3:1–4.)

Mūsų laikais vėl būtina pabrėžti sąžiningumo, stiprios valios ir dorumo svarbą. Tik jeigu mes vėl į savo gyvenimą įpinsime tas dorybes, kurios sudaro tikrojo civilizuotumo esmę, mūsų laikų gyvensena pasikeis. Tad mums esminis klausimas yra: „Nuo ko pradėti?“

Esu įsitikinęs, kad viskas turi prasidėti nuo pripaži-nimo, kad Dievas yra mūsų Amžinasis Tėvas, kad mes – Jo vaikai, nuo bendravimo su Juo, pripažįstant Jo visavaldystę, ir nuo kasdienio maldavimo Jo pa-galbos ir nukreipimo mūsų reikaluose.

Aš tvirtinu, kad grįžimas prie senos tradicijos melstis, melstis visa šeima savo namuose, yra vienas pagrindinių vaistų, galinčių sustabdyti mūsų visuo-menės charakterį naikinančią mirtiną ligą. Negalime

tikėtis stebuklo jau po dienos, tačiau praėjus vienai kartai, tas stebuklas įvyktų.

Prieš vieną ar dvi kartas šeimos malda krisčionių namuose visame pasaulyje buvo tokia pat įprasta dienos veikla, kaip valgymas. Šiai tradicijai sunykus, atėjo tas moralinis nuosmukis, apie kurį kalbėjo apaštalas Paulius.

Širdyje esu įsitikinęs, kad neišmanoma rasti visa-verčio pakaitalo tradicijai kas rytą ir kas vakarą atsi-klaupiti visiems drauge – tėvui, motinai ir vaikams. Tai sukurs jaukesnius ir gražesnius namus nei gali su-kurti minkšti kilimai, gražios užuolaidos ar kruopš-čiai parinktos spalvos.

Pačioje klūpėjimo pozoje yra tai, kas prieštarauja Pauliaus apibūdintam elgesiui: „...išdidūs... pramuš-galviai, pasipūtėliai.“

Pačioje tradicijoje, kai tėvas ir motina bei vaikai drauge suklaupia, yra kažkas tokio, kas naikina tuos jo paminėtus bruožus: „neklusnūs gimdytojams... nemeilūs.“

Netgi pačiame kreipimosi į Dievybę veiksmo yra kažkas tokio, kas pašalina polinkį piktžodžiauti ir la-biau mylėti malonumus nei Dievą.

Pauliaus apibūdintas polinkis į nedorybes ir nedė-kingumą išnyksta, kai šeimos nariai drauge dėkoja Viešpačiui už gyvenimą, ramybę ir už visa, ką turi. O kai jie dėkoja Viešpačiui vienas už kitą, šeimoje iš naujo stiprėja dėkingumas, pagarba ir meilumas vie-nas kitam.

Raštuose skelbiama: „Visame kame dėkosi Viešpačiui, savo Dievui.“ (DS 59:7.) Ir dar: „Ir niekuo žmogus neižeidžia Dievo, arba jo rūstybė neužsidega prieš nieką kitą, kaip tik prieš tuos, kurie nepripažįsta visame jo rankos.“ (DS 59:21.)

Kai drauge atsimeiname priešais Viešpatį vargšus, beturčius ir prislėgtus, nesąmoningai, tačiau realiai ugdome didesnę meilę kitiems nei sau, pagarbą artimui ir norą tarnauti kitų naudai. Žmogus negali prašyti Dievą padėti artimui bėdoje, nejausdamas skatinimo pačiam daryti ką nors, kad padėtų tam artimui. Kokie stebuklai įvyktų pasaulio vaikų gyvenimuose, jeigu jie atidėtų į šali savanaudiškumą ir atsidėtų tarnauti kitiems. Šeimos kasdienių maldų dirva – štai geriausia vieta sodinti ir puoselėti sėklas, iš kurių išauga teikiantis priedangą bei duodantis vaisių medis.

Nežinau geresnio būdo ugdyti meilę savo šaliai, negu tėvams melstis priešais savo vaikus už šalį, kurioje gyvena, maldaujant jai Visagalio palaimų, kad jos laisvė ir taika būtų apsaugotos. Nežinau geresnio būdo ugdyti mūsų vaikų širdyse taip reikalingą pagarbą valdžiai, kaip kasdienėse šeimos maldose prisiminti savo šalių vadovus, nešančius šalies valdymo našta.

Atsimenu, kartą skelbimų lentoje mačiau tokį tvirtinimą: „Tauta, kuri meldžiasi, yra tauta, kuri gyvena taikoje.“ Aš tikiu tuo.

Nežinau, kas taip gerai padėtų pašalinti įtampą šeimoje, kas taip nepastebimai keltų pagarbą gimdytojams, skatinančią paklusnumą jiems, nežinau, kas geriau pažadintų atgailos dvasią, kuri didžia dalimi pašalintų iširusių šeimų prakeiksmą, kaip meldimasis kartu, išpažįstant drauge silpnybes priešais Viešpatį ir prašant Viešpaties palaiminimų namams ir visiems jų gyventojams.

Man padarė neužmirštamą įspūdį vieno seniai mirusio žmogaus teiginys. Džeimsas H. Moilis (James H. Moyle) rašė anūkams apie šeimos maldą savo namuose. Štai ką jis rašė: „Mes neidavome miegoti, prieš tai nesuklaupę maldoje ir nepaprašę dieviško vadovavimo ir pritarimo. Net ir geriausiai vadovaujamos šeimos gali iškilti skirtumų, bet jie bus išsklaidyti... maldos dvasia... Net maldos psichologinės ypatybės linkusios skatinti teisesnį gyvenimą tarp žmonių. Malda skatina vienybę, meilę, atlaidumą, tarnavimą.“

Pulkininkas Tomas L. Keinas (Thomas L. Kane), didelis mūsų žmonių draugas, ypač jų vargo Ajovoje dienomis bei armijos atėjimo į Druskos ežero slėnį metu, 1872 metais vėl grįžo į vakarus su žmona ir dviem sūnumis. Kartu su Brigamu Jangu jie nukelia-

vo iki Sent Džordžo, pakeliui praleisdami naktis Bažnyčios narių namuose. Ponia Kein parašė keletą laiškų savo tėvui Filadelfijoje. Viename jų ji rašo:

„Visuose namuose, kur buvome apsistoję šios kecionės metu, visada melddavomės tuoj pat po pietų ar vakarienes ir dar kartą prieš pusryčius. Visi be išimties... mormonai... visi suklaupia, o šeimos galva arba koks garbingas svečias meldžiasi balsu... Jie beveik neskiria laiko ceremonijoms, bet iš karto prašo to, ko jiems reikia, ir dėkoja už tai, ką Jis davė... [Jie] laiko savaime suprantamu dalyku tai, kad Dievas žino mūsų vardus ir titulus, ir prašo palaiminimų [konkrečiam žmogui, minėdami jį vardu], ...Man tai patiko, kai tik prie to pripratau.“

O, kad visi mes galėtumėme geriau palaikyti šią tradiciją, kuri buvo tokia svarbi mūsų proseneliams, Bažnyčios pionieriams. Šeimos malda jiems buvo tokia pat neatskiriama jų garbinimo dalis, kaip ir Tabernakulyje vykstantys susirinkimai. Su tikėjimu, kylančiu iš kasdienių maldų, jie raudavo pelynus, drėkindavo perdžiūvusią dirvą, privertė dykumą žydėti, vadovavo savo šeimoms su meile, gyveno taikiai vienas su kitu ir įamžino savo vardus atsiduodami Dievo tarnystei.

Šeima yra pagrindinis visuomenės padalinys. Besimeldžianti šeima yra geresnės visuomenės viltis. „Ieškokite Viešpaties, kai galima jį rasti.“ (Iz 55:6.)

Ar galime padaryti savo namus dar gražesnius? Taip, jei kreipsimės, kaip šeimos, į viso tikrojo grožio Šaltinį. Ar galime sustiprinti visuomenę ir paversti ją tinkamesne gyvenimui vieta? Taip, jei stiprinsime savo šeimos gyvenimo dorumą, klaupdamiesi kartu ir maldaudami Visagalį Jo Mylimo Sūnaus vardu.

Jei ši tradicija – grįžimas prie šeimyninio garbinimo, pasklistų visoje šalyje ir po visą Žemę, jau po vienos kartos tai didžia dalimi pašalintų šią mus naikinančią pragaištį. Ji sugražintų į žmonių širdis dorumą, tarpusavio pagarbą ir dėkingumo dvasią.

Mokytojas pareiškė: „Prašykite, ir jums bus duota, ieškokite, ir rasite, belskite, ir bus jums atidaryta.“ (Mt 7:7.)

Aš liudiju jums, kad jeigu nuoširdžiai naudosite šeimos maldą, neliks be apdovanojimo. Pasikeitimai gali pasirodyti ne iš karto. Jie gali būti vos pastebimi. Bet jie tikrai ateis, nes Dievas „uoliai Jo ieškantiems atsilygina.“ (Hbr 11:6.)

Tad ištikimai rodykime šios tradicijos laikymosi pavyzdį pasauliui ir raginkime kitus taip daryti.

Paimta iš *Ensign*, February 1991, 2–5 p.

„TODĖL BUVAU KIEK PAMOKYTAS“

Vyresnysis L. Tomas Peris
Iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo

Gerai gimdytojai

Mormono Knyga prasideda tokiais žodžiais: „Aš, Nefis, gimęs iš gerų gimdytojų, todėl [buvau] kiek pamokytas viso savo tėvo mokslo.“ (1 Nef 1:1.) Koks skirtingas būtų šis pasaulis, jei visų mūsų Dangiškojo Tėvo vaikų asmeniniai dienoraščiai prasidėtų panašia fraze – kad jis turi gerus gimdytojus ir kad jie moko jų.

Gyvename labai ypatingoje istorinėje epochoje, laikotarpiu, kai yra sugražinta Viešpaties evangelijos pilnatvė. Mūsų misionieriškos pajėgos auga kokybe ir kiekiu, o todėl evangelija skelbiama daugiau kalbų ir jos mokoma daugiau tautų ir didesniam skaičiui klausytojų negu bet kada anksčiau. Apylinkėms ir kuolams išitvirtinant daugelyje pasaulio vietų, kūrybingi protai buvo įkvėpti sukurti tokias bendravimo priemonės, kurios gali pranašų nurodymus nunešti kur kas platesniam klausytojų ratui. Geroji evangelijos naujiena dabar gali skliti dar greičiau, kad į žmonių širdis atneštų nesibaigiančios ramybės viltį.

Šeimos gyvenimas pavojuje

Viena didžiausių evangelijos žinių yra doktrina apie amžinąją šeimos padalinio prigimtį. Mes skelbiame pasauliui apie šeimos gyvenimo vertę bei svarbą, bet didžioji dalis šiuo metu pasaulyje egzistuojančių sumaištis ir sunkumų kyla dėl šeimos irimo. Vis mažiau lieka namų, kur mylintys gimdytojai moko ir auklėja vaikus.

Šeimyninis gyvenimas, kuriame gimdytojai ir vaikai bendrauja, kartu mokydami, žaisdami ir dirbdami, yra keičiamas į greitus, asmeninius, mikrobangų krosnelėje pašildomus pietus ir į vakarus prie televizoriaus. 1991 metais Nacionalinė apygardų sąjunga, susirinkusi Solt Leik Sityje, nusprendė, kad teigiamo namų poveikio trūkumas mūsų šalyje pasiekė kritinį tašką, ir skyrė nemažai laiko savo susirinkimuose, kad aptartų šiuos nerimą keliančius klausimus. Jie nustatė penkias pagrindines idėjas, galinčias padidinti kiekvienos šeimos galimybes tapti sėkminga šeima.

Pirmiausia stiprinkite savo santykius bendrais šeimos renginiais; antra, nustatykite priimtinas taisykles ir lūkesčius; trečia, stiprinkite savigarbos jausmą; ket-

virta, nustatykite pasiekiamus tikslus; ir penkta, periodiškai įvertinkite šeimos stiprybes ir poreikius.

Primygtinis ir išpėjantis mūsų pranašų balsas, girdimas nuo pat laikų pradžios, dabar tapo ypač aktualus. Kaip jis ir pataria bei skatina mus, turime būti dėmesingi savo šeimoms ir padvigubinti savo misionierišką pastangą, kad padėtume kitiems pažinti tiesą ir suvokti šeimos padalinio svarbą.

Adomas ir Ieva sužino apie gimdytojų pareigas

Pačioje pradžioje Viešpaties nurodymai Adomui ir Ievai atskleidė jų tėviškas pareigas. Buvo aiškiai apibrėžti jų vaidmenys. Matome, kad Adomas ir Ieva po to, kai gavo nurodymus iš Viešpaties, sekė Jo patarimu ir štai ką kalbėjo:

„Ir tą dieną Adomas palaimino Dievą ir buvo pripildytas, ir pradėjo pranašauti apie visas žemės šeimas, sakydamas: Tebūna palaimintas Dievo vardas, nes dėl mano prasižengimo mano akys atvertos, ir šiame gyvenime aš džiaugsiuos, ir vėl kūne aš matysiu Dievą.

Ir Ieva, jo žmona, girdėjo visa tai ir džiūgavo, sakydama: Jei ne mūsų prasižengimas, mes niekada nebūtume turėję sėklos, ir niekada nebūtume pažinę gera ir pikta, ir mūsų išpirkimo džiaugsmo, ir amžinojo gyvenimo, kurį Dievas duoda visiems paklusniesiems.

Ir Adomas bei Ieva palaimino Dievo vardą, ir jie viską atskleidė savo sūnams ir dukterims.“ (Moz 5:10–12.)

Mokykite ir auklėkite vaikus

Taip, nuo pat pradžios gimdytojų atsakomybė mokyti savo vaikus buvo tarp tų nurodymų, kuriuos Viešpats davė mūsų pirmiesiems žemiškiems gimdytojams.

Po Bažnyčios atkūrimo šiais laikais gauti apreiškimai vėl primena tėvams apie jų įpareigojimą mokyti bei auklėti savo vaikus. Doktrinų ir Sandorų devyniasdešimt trečiame skyriuje skaitome, kaip Viešpats drausmina kai kurios brolius už tai, kad neskyrė pakankamai dėmesio savo šeimyninėms pareigoms. Štai kas rašoma Raštuose:

„Bet aš įsakiau jums auginti savo vaikus šviesoje ir tiesoje...

Tu nemokei savo vaikų šviesos ir tiesos, pagal įsakymus; ir tas nelabasis vis dar turi galią tau, ir tai yra tavo suspaudimo priežastis.

Ir dabar aš duodu tau įsakymą – jei nori būti išvauduotas: įvesi tvarką savo namuose, nes daug kas netvarkoje tavo namuose.“ (DS 93:40, 42–43.)

Šeimos namų vakaro svarbumas

Prieš daug metų Bažnyčia patarė visiems tėvams kas savaitę rengti šeimos namų vakarus. Šiandien šis patarimas jau įsitvirtino Bažnyčios narių namuose. Pirmadienio vakaras paliekamas kaip laikas šeimoms būti kartu. Jokie bažnytiniai renginiai ar visuomeniniai susirinkimai neturėtų būti organizuojami ši vakarą. Mums pažadėti dideli palaiminimai, jeigu mūsų šeimos ištikimai seks šituo nurodymu.

Prezidentas Haroldas B. Li kartą patarė mums:

„Atminkite, kada visa Elijos misijos esmė bus suprasta, tada vaikų širdys bus atgręžtos į tėvus, o tėvų – į vaikus. Tai įvyks ne tik kitoje uždangos pusėje, bet ir šitoje. Jei čia nesirūpinsime savo šeimomis, nerengdami šeimos namų vakarų, ir nevykdysime čia savo pareigų, tai kaip atrodys dangus, jei dėl savo nesirūpinimo būsime praradę ką nors iš savųjų? Dangus nebus dangumi, kol nepadarysime viso, ką galime, kad išgelbėtume tuos, kuriuos Viešpats atsiuntė per mūsų giminės liniją.“

Po to jis tęsė:

„Taigi jūsų, tėvai ir motinos, širdys turi būti atgręžtos į jūsų vaikus *tuojau pat*, jei turite tikrąją Elijos dvasią ir negalvojate, kad tai taikoma vien tik esantiems anoje uždangos pusėje. Tegul jūsų širdys atsigrežia į jūsų vaikus, mokykite juos, tačiau tai privalote daryti, kol vaikai dar pakankamai jauni tam, kad būtų tinkamai išlavinti. O jeigu nesirūpinate šeimos namų vakarais, tai jūs nesirūpinate Elijos misijos pradžia lygiai tiek pat, kiek ir nesirūpindami savo genealoginėmis paieškomis.“ (Žr. *Relief Society Courses of Study, 1977–78* [1977], 2; kursyvas pridėtas.)

Aš dažnai galvojau apie tuos laimingus laikus, kai mūsų šeima buvo jauna, o vaikai – namie. Mintyse peržvelgiau tas dienas ir apmaščiau, kokius pakeitimus šeimos organizacijoje ir vadovavime padaryčiau, jeigu turėtume galimybę pragyventi tą laiką dar kartą. Aš pasistengčiau pagerinti reikalus dviejose srityse, jei daugiau tą privilegiją ir mūsų namuose vėl atsirastų mažų vaikų.

Pirmiausia mes su žmona per šeimos vykdomojo komiteto susirinkimus daugiau laiko skirtume mokymuisi, bendravimui, planavimui ir pasiruošimui geriau įvykdyti mūsų, kaip gimdytojų, vaidmenis.

Antra, ką norėčiau padaryti, jei galėčiau grįžti į tuos metus, tai praleisti daugiau laiko kartu su visa

šeima. Tai apima ir pastovesnius bei prasmingesnius šeimos namų vakarus.

Jaunimo indėlis į reikalo sėkmę

Visa šeimos namų vakaro planavimo ir paruošimo našta neturėtų gulti vien tik ant gimdytojų pečių. Patys sėkmingiausi mano matyti šeimos namų vakarai įvykdavo tada, kai juose aktyviai dalyvaudavo šeimos jaunimas.

Aš kviečiu jus, didieji diakonai, mokytojai ir kunigai, jus, merginos iš bitučių, žvaigždučių ir laurių klasių, didžiai prisidėti prie jūsų šeimos namų vakaro sėkmingumo. Daugelyje šeimų jūs galite būti tiesiog šeimos sąžinė. Galų gale, juk jūs ir gausite daugiausia naudos iš šio patyrimo. Jei norite gyventi taikiam, saugiam ir pilname galimybių pasaulyje, jūs prisidėsite prie savo šeimos gerovės, o ta šeima prisidės, taip, netgi prie viso pasaulio gerovės.

Atsimenu tam gerą pavyzdį – įvykį, atsitikusi vienas metais per Kalėdines šventes, kai pasiėmėme anūkus su savimi į iškylą. Tam, kad pajustume tikrą bendrumo jausmą, mes gavome autobusiuką, kuriuo planavome kartu keliauti. Autobusiuke buvome mes, senelis ir senelė, mano sūnus ir trys jo vyresnieji vaikai. Sūnaus žmona liko namuose su jaunesniaisiais šeimos nariais. Mums bekeliaujant, buvo mano eilė vairuoti ir mano žmona sėdėjo šalia manęs ir vykdė šturmano vaidmenį. Išgirdau, kaip Audri, vyriausioji dukra, autobusiuko gale tarėsi su savo tėveliu. Ji sakė: „Tėti, vienas mūsų tikslų šiais metais buvo pabaigti studijuoti Mormono Knygą šeimos studijų metu. Šiandien paskutinė metų diena. Kodėl nepabaigus jos dabar tam, kad pasiektume savo tikslą?“

Koks tai buvo ypatingas patyrimas – klausyti, kaip mano sūnus ir trys jo vaikai paeiliui balsu skaito paskutinius Moronio knygos skyrius ir pasiekia savo tikslą perskaityti visą Mormono Knygą. Prisiminate, tai maža mergaitė davė ši pasiūlymą, ne kuris nors iš tėvų.

Iššūkis jaunimui

Jūs esate išrinktoji karta, saugota šiam ypatingam žmonijos istorijos laikmečiui. Jūs galite tiek daug padaryti, kad prisidėtumėte prie savo šeimų augimo bei vystymosi. Aš kviečiu jus su ta entuziastinga jaunatviška dvasia žengti reikiamus žingsnius savo šeimose, kad evangelija tikrai gyvuotų jūsų namuose. Atsiminkime Prezidento Džozefo F. Smito patarimą, kai jis sakė:

„Norėčiau, kad mano vaikai ir visi vaikai Sionėje žinotų, kad šiame pasaulyje jiems nėra nieko vertingesnio už tą evangelijos pažinimą, kuris buvo sugrą-

žintas į Žemę šiomis paskutinėmis dienomis per pranašą Džozefą Smitą. Niekas negali kompensuoti šio pažinimo praradimo. Niekas šioje Žemėje negali lygintis su Jėzaus Kristaus pažinimo prakilnumu. Todėl tesirūpina visi Sionės gimdytojai savo vaikais ir moko juos evangelijos principų, ir kiek įmanoma stengiasi daryti taip, kad vaikai vykdytų savo pareigas, – ne mechaniškai, ne tik dėl to, kad juos ragina taip daryti, bet stengiasi įdiegti vaikų širdyse tiesos dvasią ir nuolatinę meilę evangelijai, kad jie galėtų vykdyti savo pareigas ne tik dėl to, kad tai malonu jų gimdytojams, bet ir todėl, kad tai malonu jiems patiems.“ (Žr. Brian H. Stuy, comp., *Collected Discourses Delivered by President Wilford Woodruff, His Two Counselors, the Twelve Apostles, and Others*, 5 vols. [1987–92], 5:436.)

Atgaivinkite šeimos namų vakarą

Šeimos namų vakarai skirti visiems, ar tai būtų dviejų gimdytojų šeima, ar vienišo gimdytojo, ar vienintelio Bažnyčios nario tuose namuose šeima. Namų mokytojai, mes kviečiame jus reguliarių apsilankymų metų skatinti šeimas rengti namų vakarus ir atgaivinti šią gerą tradiciją.

Mūsų dabartinis pranašas Prezidentas Ezra Taftas Bensonas vėl priminė mums apie būtinybę rengti šeimos namų vakarus ir apie tai, kas sudaro sėkmingus namų vakarus. Jis sakė:

„Sukurta tam, kad stiprintų ir apsaugotų šeimą, Bažnyčios [šeimos] namų vakarų programa paskiria vieną vakarą per savaitę tam, kad jo metu namuose tėvai ir motinos aplink save suburtų sūnus ir dukteris. Jie visi sukalba malda, pagieda giesmių ir padai-

nuoja kitų dainų, paskaito Raštus, aptaria šeimai aktualias temas, parodo savo talentus, moko evangelijos principų. Taip pat dažnai žaidžiami kokie nors žaidimai bei vaišinamasi namų gamybos skanumynais.“ (Žr. Conference Report, Philippine Islands Area Conference 1975, 10.)

Mes tikimės, kad visi užsirašysite visus šiuos pranašo duotus pasiūlymus apie tai, ką turėtume veikti per šeimos namų vakarą.

Po to jis kalba toliau: „O štai kokias palaimas Dievo pranašas žada tiems, kurie kas savaitę rengs [šeimos] namų vakarus: „Jei šventieji paklus šiam patarimui, pažadame, kad bus išlietos didelės palaimos. Sustiprės meilė namuose ir paklusnumas tėvams. Izraelio jaunimo širdyse augs tikėjimas, ir jie įgis galios atsispirti blogai įtakai bei juos supančioms pagundoms.“ (Žr. Conference Report, Philippine Islands Area Conference 1975, 10; taip pat žr. *Improvement Era*, June 1915, 734.)

Raginame jus visus sekti šiuo mūsų pranašo patarimu. Visos Bažnyčios šeimos turėtų įvertinti, kaip joms sekasi rengti reguliarius šeimos namų vakarus. Jeigu įgyvendinsite šią programą savo šeimoje, ji bus jums skydas ir apsauga nuo mūsų laikų blogio ir ateš, kiekvienam atskirai bei visiems kartu, didesnę ir gilesnę džiaugsmą dabar ir ateinančiose amžinybėse.

Te palaimina mus Dievas, kad galėtume, susirinkę kartu kaip šeimos nariai, atgaivinti ir stiprinti šią milžiniškos svarbos programą.

Iš vyresniojo Perio kalbos, pasakytos 1994 m. balandžio mėn. visuotinėje Bažnyčios konferencijoje (žr. Conference Report, Apr. 1994, 47–51; ar *Ensign*, May 1994, 36–38).

PASTARŲJŲ DIENŲ
ŠVENTŲJŲ
JĖZAUS KRISTAUS
BAŽNYČIA

LITHUANIAN

4 02363 57156 0

36357 156